

3.2.2026

PÄÄMINISTERI ORPON HALLITUKSEN LAINSÄÄDÄNTÖSUUNNITELMA JA VALTIONEUVOSTON SELONTEOT

Kevätistuntokausi ja (alustava) syysistuntokausi 2026

Hallituksen lainsäädäntösuunnitelma sisältää tiedot hallituksen esityksistä, jotka on tarkoitus antaa eduskunnan käsiteltäviksi keväistuntokaudella ja (alustavasti) syysistuntokaudella 2026. Hallituksen hyväksymä lainsäädäntösuunnitelma julkaistaan valtioneuvoston verkkosivuilla erillistoisintona.

Lainsäädäntösuunnitelmassa on lyhyt kuvaus kustakin hallituksen esityksestä ja arvio esittelyviikosta. Tarkemmat tiedot suunnitelmaan sisältyvien hallituksen esitysten valmistelusta ovat saatavilla valtioneuvoston [hanketietopalvelussa](#). Ministeriöt vastaavat palvelussa olevien tietojen oikeellisuudesta ja ajantasaisuudesta sekä yhteydenpidosta eduskunnan valiokuntasihteeristöihin. Suunnitelmaan sisältyy lisäksi alustavat tiedot kevät- ja syysistuntokaudella 2026 eduskunnalle annettaviksi suunnitelluista valtioneuvoston selonteoista.

Syysistuntokauden 2026 alussa lainsäädäntösuunnitelmaa tarkistetaan kokonaisuutena. Suunnitelmaan voidaan tehdä välttämättömiä muutoksia myös istuntokauden aikana.

Sisällys

Kevätistuntokaudella 2026 eduskunnalle annettavat hallituksen esitykset	3
Ulkoministeriö	3
Oikeusministeriö	4
Sisäministeriö	11
Puolustusministeriö.....	14
Valtiovarainministeriö	15
Opetus- ja kulttuuriministeriö	21
Maa- ja metsätalousministeriö.....	24
Liikenne- ja viestintäministeriö.....	26
Työ- ja elinkeinoministeriö	28
Sosiaali- ja terveysministeriö	35
Ympäristöministeriö	42
Syysistuntokaudella 2026 eduskunnalle annettavat hallituksen esitykset (alustavat tiedot)	46
Valtioneuvoston kanslia	46
Ulkoministeriö	46
Oikeusministeriö	49
Sisäministeriö	51
Puolustusministeriö.....	51
Valtiovarainministeriö	52
Opetus- ja kulttuuriministeriö	54
Maa- ja metsätalousministeriö.....	55
Liikenne- ja viestintäministeriö.....	57
Työ- ja elinkeinoministeriö	58
Sosiaali- ja terveysministeriö	61
Ympäristöministeriö	64
Valtioneuvoston selonteot	68
Kevätistuntokaudella 2026 eduskunnalle annettavat valtioneuvoston selonteot	68
Syysistuntokaudella 2026 eduskunnalle annettavat valtioneuvoston selonteot.....	68

Kevätistuntokaudella 2026 eduskunnalle annettavat hallituksen esitykset

Helmikuu–elokuu 2026

Ulkoministeriö

Viikko (arvio)

- 15 **HE laiksi Finnfund Oy -nimisestä osakeyhtiöstä**
[UM001:00/2024](#)
Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi uusi laki Finnfund Oy –nimisestä osakeyhtiöstä. Samalla Teollisen yhteistyön rahasto Oy -nimisestä osakeyhtiöstä annettu laki ehdotetaan kumottavaksi. Esityksessä ehdotetaan, että Teollisen yhteistyön rahasto Oy:n nimi muutettaisiin Finnfund Oy:ksi. Uudessa laissa säädettäisiin Finnfund Oy:n tehtävistä ja eräiden julkisten hallintotehtävien siirrosta Finnfundille. Nämä koskisivat valtionavustuksen myöntämistä, valtionavustuksiin liittyviä muita tukitehtäviä ja korkotukiluottolakiin liittyviä julkisia hallintotehtäviä. Lisäksi säädettäisiin tietojenvaihdosta ja eräistä muista teknisemmistä säännöksistä.
Ulkoministeriö, ulkomaankauppa- ja kehitysministeri Tavio
- 20 **HE EU:n ja sen jäsenvaltioiden sekä Afrikan, Karibian ja Tyynenmeren valtioiden järjestön jäsenten välisestä kumppanuussopimuksesta**
[UM021:00/2023](#)
Esityksessä ehdotetaan, että eduskunta hyväksyisi Euroopan unionin ja sen jäsenvaltioiden sekä Afrikan, Karibian ja Tyynenmeren valtioiden järjestön jäsenten välisen kumppanuussopimuksen. Kumppanuussopimus on luonteeltaan sekasopimus, jonka määräykset kuuluvat osittain jäsenvaltioiden ja osittain Euroopan unionin toimivaltaan.
Ulkoministeriö, ulkomaankauppa- ja kehitysministeri Tavio
- 20 **HE turvallisuusluokitellun tiedon vaihtamisesta ja vastavuoroisesta suojaamisesta puolustusmateriaalialan yhteistyöorganisaation (OCCAR) kanssa tehdyn sopimuksen hyväksymiseksi ja voimaansaattamiseksi**
[UM005:00/2025](#)
Esityksessä ehdotetaan, että eduskunta hyväksyisi turvallisuusluokitellun tiedon vaihtamisesta ja vastavuoroisesta suojaamisesta puolustusmateriaalialan yhteistyöorganisaation (OCCAR) kanssa tehdyn sopimuksen sekä lain, jolla saatetaan voimaan sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvat määräykset.
Ulkoministeriö, ulkoministeri Valtonen
- 21 **HE Euroopan unionin ja sen jäsenvaltioiden sekä Kirgisian tasavallan välisen vahvistettua kumppanuutta koskevan sopimuksen hyväksymiseksi ja voimaansaattamiseksi (EPCA)**
[UM005:00/2021](#)
Esityksessä ehdotetaan, että eduskunta hyväksyisi Euroopan unionin ja sen jäsenvaltioiden sekä Kirgisian tasavallan välisen vahvistettua kumppanuutta ja yhteistyötä koskevan sopimuksen sekä lain, jolla saatetaan voimaan sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvat määräykset.
Ulkoministeriö, ulkoministeri Valtonen

- 21 **HE laiksi kehittyviin maihin myönnettävistä tuetuista investointiluotoista**
[UM002:00/2024](#)
Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi muutoksia kehitysmaiin myönnettävistä korkotukiluottolaista annettuun lakiin. Lakia esitetään muutettavaksi siten, että kehittyvän maan hallitukselle myönnettävän avustusmuotoisen tuen myöntämisen perusteet määriteltäisiin täsmällisemmin laissa. Lisäksi ehdotetaan muutettavaksi lain säännöksiä luoton myöntävästä tahosta. Samalla lakiin esitetään eräitä teknisiä muutoksia. Lakimuutosten on tarkoitus tulla voimaan 1.1.2026.
Ulkoministeriö, ulkomaankauppa- ja kehitysministeri Tavio
- 22 **HE Suomen ja Kazakstanin välisen perhe- ja puolisosopimuksen voimaansaattamiseksi ja hyväksymiseksi**
[UM007:00/2025](#)
Hallituksen esitys koskee diplomaattisen edustuston, konsuliedustuston tai kansainvälisessä järjestöissä toimivien edustuston työntekijän perheenjäsenen ansiotyön tekemisestä Kazakstanin kanssa tehdyn sopimuksen hyväksymistä ja voimaansaattamista.
Ulkoministeriö, ulkoministeri Valtonen
- 24 **HE Kansainvälisen rikostuomioistuimen Rooman perussääntöön vuosina 2017 ja 2019 tehtyjen muutosten hyväksymisestä ja voimaansaattamisesta**
[UM004:00/2021](#)
Kansainvälisen rikostuomioistuimen (ICC) Rooman perussääntöön vuosina 2017 ja 2019 tehtyjen muutosten hyväksyminen ja voimaansaattaminen.
Ulkoministeriö, ulkoministeri Valtonen

Oikeusministeriö

Viikko (arvio)

- 7 **HE sakon ja rikesakon määräämisestä annetun lain muuttamisesta (sakkomenettelyn kokonaistarkastelu)**
[OM061:00/2023](#)
Hallitusohjelmakirjauksen mukaisesti hallitus toteuttaa sakkomenettelyn kokonaistarkastelun ja uudistuksen. Menettelyä yksinkertaistetaan ja soveltamisalaa laajennetaan.
Oikeusministeriö, oikeusministeri Meri
- 8 **HE nuorisorangaistussääntelyn kehittämiseksi**
[OM161:00/2023](#)
Sääntelyä kehitetään siten, että nuorisorangaistuksen käyttö lisääntyisi ja teon vakavuus korostuisi nykyistä paremmin.
Oikeusministeriö, oikeusministeri Meri

- 8 **HE tietosuojalainsäädännön kokonaisuudistukseen liittyvistä muutoksista oikeusministeriön hallinnonalan lainsäädäntöön**
[OM015:00/2025](#)
Hankkeessa valmistellaan kansallisen tietosuojalainsäädännön kokonaisuudistukseen liittyvät muutokset tietosuojalakiin ja muihin oikeusministeriön hallinnonalan lakeihin, ottaen huomioon perustuslaista johtuvat vaatimukset ja yleisen tietosuoja-asetuksen sallima liikkumavara. Muutoksilla edistetään hallitusohjelman tavoitteita edistää viranomaisten tiedon liikkuvuutta ja julkisten palveluiden järjestämistä.
Oikeusministeriö, oikeusministeri Meri
- 9 **HE varmuusvankeuden käyttöönotosta**
[OM077:00/2023](#)
Ehdotettavan lainsäädännön tarkoituksena on, että kaikkein vaarallisimpien vankien kohdalla vankeutta voidaan jatkaa niin pitkään kuin heidän arvioidaan olevan edelleen vaarallisia. Samalla lisätään väkivaltariskiärvion painoarvoa elinkautisvankien vapauttamismenettelyssä.
Oikeusministeriö, oikeusministeri Meri
- 9 **HE laeiksi kuluttajansuojalain, jätelain ja kuluttajansuojaviranomaisten eräistä toimivaltuuksista annetun lain muuttamisesta**
[OM033:00/2024](#)
Pannaan täytäntöön tavaroiden korjauttamisdirektiivi ((EU) 2024/1799) ja vihreän siirtymän kuluttajansuojadirektiivi ((EU) 2024/825).
Oikeusministeriö, oikeusministeri Meri
- 10 **HE laiksi vesilain muuttamisesta (nollavelvoitelaitos)**
[OM039:00/2019](#)
Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi vesilakia. Vesilakiin ehdotetaan sisällytettäväksi säännökset uuden kalatalousvelvoitteen määrittämisestä sellaisen vesivoimalaitoksen lupaan, johon sellaista ei sisälly.
Oikeusministeriö, oikeusministeri Meri
- 11 **HE työperäistä hyväksikäyttöä koskevan sääntelyn muuttamisesta**
[OM093:00/2023](#)
Muutetaan työrikoksia koskevaa rikoslain 47 lukua ja tehdään tämän edellyttämät muutokset muihin lakeihin. Ehdotetuilla muutoksilla toteutetaan hallitusohjelman kirjaus työntekijöiden hyväksikäytön estämiseksi toteutettavasta rangaistuksien kiristämisestä
Oikeusministeriö, oikeusministeri Meri
- 11 **HE laiksi rikoslain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi (ihmiskauppadirektiivin muutosdirektiivi)**
[OM002:00/2025](#)
Pannaan täytäntöön ihmiskauppadirektiivin muutosdirektiivi (Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2024/1712, annettu 13 päivänä kesäkuuta 2024, ihmiskaupan ehkäisemisestä ja torjumisesta sekä ihmiskaupan uhrien suojelemisesta annetun direktiivin 2011/36/EU

muuttamisesta). Lakien on tarkoitus tulla voimaan 15.7.2026, mikä on muutosdirektiivin täytäntöönpanon määräaika.

Oikeusministeriö, oikeusministeri Meri

11 **HE laiksi sakon täytäntöönpanosta annetun lain muuttamisesta ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi**

[OM018:00/2025](#)

Esitys sisältää ehdotukset sakon täytäntöönpanosta annetun lain muuttamiseksi eräiltä osin. Muutokset koskisivat maksuajan myöntämistä saatavien maksamiseksi, sakon muuntorangaistuksen määräämismenettelyä ja menettämisseuraamusten täytäntöönpanoa.

Oikeusministeriö, oikeusministeri Meri

11 **HE Rikosseuraamuslaitoksen organisaatorakenteen ja rikosseuraamusalan koulutusjärjestelmän uudistaminen**

[OM033:00/2025](#)

Syyskuussa 2022 Rikosseuraamuslaitoksessa toteutettiin kaksivaiheisen organisaatiouudistuksen ensimmäinen vaihe. Nyt valmistelussa oleva uudistuksen toinen ja viimeinen vaihe koskee tehtävien järjestämistä rikosseuraamuskeskuksissa. Rikosseuraamusalan koulutusjärjestelmää kehitettäisiin vastaamaan nykyajan koulutusjärjestelyjä sekä erityisesti turvaamaan Rikosseuraamuslaitoksen mahdollisuuden saada riittävästi ammattitaitoisia henkilökuntaa. Lisäksi säädettäisiin siitä, että Rikosseuraamuslaitoksella olisi mahdollisuus laissa säädetyin edellytyksin hankkia julkistaa valtaa sisältäviä palveluja yksityisiltä toimijoilta, kuten päihdehuollon järjestöiltä.

Oikeusministeriö, oikeusministeri Meri

12 **HE laiksi asuinhuoneiston vuokrauksesta annetun lain muuttamisesta**

[OM100:00/2023](#)

Tehdään asuinhuoneiston vuokrauksesta annettuun lakiin (AHVL) tarvittavat muutokset ja selkeytykset lain saattamiseksi ajan tasalle.

Oikeusministeriö, oikeusministeri Meri

13 **HE laiksi asunto-osaakeyhtiölain ja eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta**

[OM119:00/2023](#)

Päivitetään asunto-osaakeyhtiölaki ja mahdollinen muu siihen liittyvä lainsäädäntö hallitusohjelmaan liittyvien tavoitteiden saavuttamiseksi. Tavoitteena on hallitusohjelman mukaisesti mm. helpottaa taloyhtiöiden häiriötilanteisiin puuttumista ja asuntojen hallintaan ottoa, taloyhtiöiden hallittua alasajoa sekä latausmahdollisuuksien asentamista taloyhtiöihin. Lisäksi arvioidaan lain toimivuutta ja esitetään tämän perusteella tarvittavia muutoksia sääntelyn ajantasaistamiseksi.

Oikeusministeriö, oikeusministeri Meri

14 **HE laiksi pakkokeinolain muuttamisesta sekä siihen liittyviksi laeiksi (pakkokeinolakihankkeen 1. vaihe)**

[OM055:00/2023](#)

Pakkokeinolakiin liittyvien hallitusohjelmakirjausten toteuttaminen (salainen etsintä, osallistuvan

tietolähteen käyttö) ja vangitsemisen edellytysten muuttaminen.)

Oikeusministeriö, oikeusministeri Meri

14 **HE yhdenvertaisuusvaltuutetusta annetun lain ja tasa-arvovaltuutetusta annetun lain muuttamisesta**

[OM014:00/2025](#)

Esitys sisältää ehdotukset tarpeellisiksi lainsäädäntömuutoksiksi yhdenvertaisuus- ja tasa-arvoelimistä annettujen direktiivien täytäntöönpanemiseksi Suomessa.

Oikeusministeriö, oikeusministeri Meri

15 **HE laeiksi tietosuojalain ja henkilötietojen käsittelystä rikosasioissa ja kansallisen turvallisuuden ylläpitämisen yhteydessä annetun lain muuttamisesta**

[OM127:00/2023](#)

Hallituksen esityksellä on tarkoitus muuttaa lakeja sen mahdollistamiseksi, että hallinnollinen seuraamusmaksu tietosuojalainsäädännön rikkomisesta voidaan määrätä myös viranomaiselle tai julkishallinnon elimelle.

Oikeusministeriö, oikeusministeri Meri

16 **HE laiksi Suomen perustuslain 10 §:n muuttamisesta**

[OM067:00/2024](#)

Perustuslain 10 §:ään tehdään tarpeelliset muutokset liittyen muun muassa rikostiedusteluun ja siviili- ja sotilastiedustelun toimivaltuuksien käyttämiseen kotirauhan suojan piirissä.

Oikeusministeriö, oikeusministeri Meri

17 **HE rikoslain muuttamisesta (vahingollinen tiedustelutoiminta ja pakolaisvakoilu)**

[OM089:00/2023](#)

Pakolaisvakoilu kriminalisoidaan rikoslaissa yleisen syytteen alaisena rikoksena. Säädetään rangaistavaksi sellainen toiminta, jossa tekijä vieraan valtion tiedustelutoimintaa hyödyttääkseen tai Suomea vahingoittaakseen luovuttaa tiedustelupalvelulle sen tarvitsemia tiloja, välineitä tai tietoja. Kriminalisoidaan järjestelmällinen vahingoittamistarkoituksessa vieraan valtion lukuun tapahtuva Suomen yhteiskunnalliseen päätöksentekoon vaikuttaminen ja Suomen päätöksentekoa tai yhteiskunnallisia oloja koskevan perättömän tiedon levittäminen.

Oikeusministeriö, oikeusministeri Meri

17 **HE laiksi turvallisuustutkintalain muuttamisesta**

[OM162:00/2023](#)

Hallituksen esityksellä ehdotettaisiin muutettavaksi turvallisuustutkintalakia hallitusohjelmakirjauksen toteuttamiseksi (kyberturvallisuuteen kohdistuneiden vakavien häiriöiden turvallisuustutkinta) sekä Euroopan unionin merionnettomuustutkintadirektiivin muutosten panemiseksi kansallisesti täytäntöön. Lakiin ehdotettaisiin tehtäväksi myös muita tarvittavia muutoksia. Esitys liittyy häiriö- ja kriisitilannesäätelyyn.

Oikeusministeriö, oikeusministeri Meri

- 18 **HE laiksi Syyttäjälaitoksesta annetun lain muuttamisesta sekä siihen liittyviksi laeiksi**
[OM029:00/2022](#)
Hallituksen esityksen tarkoituksena on ehdottaa rikosasioiden tietosuojalakia täydentävät välttämättömät erityissäännökset henkilötietojen käsittelystä Syyttäjälaitoksessa.
Oikeusministeriö, oikeusministeri Meri
- 21 **HE hallintotuomioistuinten kokoonpanoja koskevan lainsäädännön uudistamiseksi**
[OM045:00/2023](#)
Esityksessä ehdotetaan korkeimman hallinto-oikeuden, hallinto-oikeuksien (ml. Ahvenanmaan hallintotuomioistuin) ja vakuutus oikeuden päätösvaltaisia kokoonpanoja koskevan sääntelyn uudistamista.
Oikeusministeriö, oikeusministeri Meri
- 21 **HE välitysmenettelylaiksi**
[OM108:00/2023](#)
Uudistetaan välimiesmenettelylaki ottaen huomioon alalla tapahtunut kansainvälinen kehitys ja tarve lain yhdenmukaisuuteen UNCITRAL:n mallilain kanssa sikäli kuin eroavaisuuksiin ei ole kansallisia tarpeita.
Oikeusministeriö, oikeusministeri Meri
- 22 **HE suullisen todistelun tallentamista ja vastaanottamista yleisissä tuomioistuimissa koskevan uudistuksen voimaannpanosta**
[OM064:00/2021](#)
Esityksessä ehdotetaan lakia, jolla suullisen todistelun tallentamista ja vastaanottamista yleisissä tuomioistuimissa koskeva uudistus saatettaisiin voimaan.
Oikeusministeriö, oikeusministeri Meri
- 22 **HE laeiksi vankeuslain ja tutkintavankeuslain muuttamisesta**
[OM085:00/2024](#)
Uudistetaan vankeuslain ja tutkintavankeuslain säännöksiä. Esityksessä huomioidaan erityisesti ne kokonaisuutta koskevat hallitusohjelmakirjaukset, joita ei käsitelty 1. vaiheessa liittyen esimerkiksi vankilasta myönnettävien poistumislupien edellytyksiin ja vankilahenkilökunnan toimivaltuuksiin tehostetun valvonnan osastoilla.
Oikeusministeriö, oikeusministeri Meri
- 24 **HE laiksi Ahvenanmaan itsehallintolain muuttamisesta**
[OM024:00/2023](#)
Ahvenanmaan itsehallintolain muutos, joka johtuu pääasiassa sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksesta (hyvinvointialueet). Työryhmän ehdotuksessa hallituksen esitykseksi huomioidaan eräät perustuslakivaliokunnan kannanotot (PeVL 18/2021 vp ja 72/2022 vp). Muutoslain voimaantulo edellyttää Ahvenanmaan maakuntapäivien hyväksyntää.
Oikeusministeriö, kunta- ja alueministeri Ikonen

- 24 **HE menettämisseuraamuksia koskevaksi lainsäädännöksi (rikoshyödyn poisottaminen)**
[OM062:00/2023](#)
Toteutetaan hallitusohjelman kirjausta, jonka mukaan rikoshyödyn poisottamista helpotetaan esimerkiksi alentamalla vaadittavaa näyttökynnystä ja ottamalla käyttöön rikoshyödyn menettämistä koskeva menettely rikosoikeudenkäynnin ulkopuolella. Hallitus ryhtyy estämään lainsäädännöllisin toimin rahanpesua ja tehostaa erityisesti rahanpesuun liittyvää rikoshyödyn takaisinsaamista. Pannaan täytäntöön EU:n uusi konfiskaatiodirektiivi. Direktiivissä säädetään aikaisempaa kattavammin rikollisen omaisuuden takaisin hankinnan kaikista vaiheista. Direktiivi sisältää mm. uuden menettämisseuraamuksen, joka koskee selittämätöntä omaisuutta.
Oikeusministeriö, oikeusministeri Meri
- 24 **HE laiksi rikoslain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi (ympäristörikosdirektiivin täytäntöönpano)**
[OM034:00/2024](#)
Toimeenpannaan huhtikuussa 2024 annettu ympäristörikosdirektiivi.
Oikeusministeriö, oikeusministeri Meri
- 25 **HE laeiksi osakeyhtiölain ja osuuskuntalain muuttamisesta**
[OM118:00/2023](#)
Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi osakeyhtiölakia ja osuuskuntalakia. Esityksen pääasiallisena tarkoituksena on keventää yritysten hallinnollista taakkaa sekä yritystoiminnan yleisiä edellytyksiä. Lisäksi esityksessä sujuvoitetaan osakeyhtiön ja osuuskunnan purkamismenettelyä sekä oman pääoman menettämistä koskevaa sääntelyä.
Oikeusministeriö, oikeusministeri Meri
- 27 **HE rikoslain muuttamiseksi (eläinsuojelurikokset)**
[OM085:00/2023](#)
Hankkeessa kehitetään eläintenpitokieltoa koskevaa sääntelyä oikeusministeriön toukokuussa 2025 valmistuneen selvityksen mukaisesti (eläintenpitokiellon käytön lisääminen, eläintenpitokiellon keston pidentäminen ja rangaistusten kiristäminen eläintenpitokiellon rikkomisesta). (riihikirjaus)
Oikeusministeriö, oikeusministeri Meri
- 27 **HE laiksi rikoslain 2 a luvun muuttamisesta (minimipäiväsakon korotus)**
[OM035:00/2025](#)
Minimipäiväsakon rahamäärää korotetaan kuudesta eurosta kymmeneen euroon. Säännös päiväsakon vähimmästä rahamäärästä siirretään päiväsakon rahamäärästä annetusta asetuksesta rikoslain 2 a lukuun. Tarkistetaan päiväsakon määräytymiseen vaikuttavat lakiviitaukset.
Oikeusministeriö, oikeusministeri Meri
- 35 **HE valmiuslaiksi**
[OM015:00/2022](#)
Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi uusi valmiuslaki, jolla kumottaisiin nykyinen samanniminen laki. Uudistuksen tavoitteena on saattaa valmiuslaki vastaamaan nykyaikaista

käsitystä yhteiskunnan kokonaisturvallisuudesta ja sitä uhkaavista tekijöistä. Tavoitteena on johdonmukainen, ajantasainen ja perustuslain kanssa sopusoinnussa oleva sääntelykokonaisuus, joka tarjoaa edellytykset tehdä poikkeusolojen hallitsemiseksi oikea-aikaiset päätökset sekä sisältää asianmukaiset ja riittävät toimivaltuudet näiden päätösten toteuttamiseksi.

Oikeusministeriö, oikeusministeri Meri

35 **HE laiksi vesilain muuttamisesta (väliaikainen poikkeaminen lupamääräyksistä)**

[OM113:00/2023](#)

Vesilakia esitetään muutettavaksi siten, että lyhytaikaissäännöstelyä harjoittava vesivoimalaitos voisi poiketa lupamääräyksistä, jos sähköjärjestelmän tasapainottaminen sitä vaatii.

Oikeusministeriö, oikeusministeri Meri

35 **HE laiksi ulosottokaaren muuttamisesta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi**

[OM155:00/2023](#)

Tulojen ulosmittausta koskevien ulosottokaaren säännösten uudistaminen sekä sosiaaliturvaetuksien ulosmittauksen yksinkertaistaminen. Lisäksi selvitetään ulosottokaaren muita muutostarpeita.

(Muutokset ylivelkaantuneiden ulosottovelallisten aseman helpottamiseksi toteutetaan hankkeessa OM062:00/2025).

Oikeusministeriö, oikeusministeri Meri

35 **HE esitutkintalain, oikeudenkäynnistä rikosasioissa annetun lain ja muiden tarvittavien lakien muuttamisesta (vaihe 2)**

[OM088:00/2024](#)

Oikeusprosessien sujuvoittamista koskevan hallitusohjelmakirjauksen toteuttamista koskeva toinen vaihe käsittää mm. seuraavat toimenpiteet: esitutkintaa sujuvoittavat toimet, preklusio ja siihen rinnastuvat keinot.

Oikeusministeriö, oikeusministeri Meri

35 **HE ulosottokaaren muuttamisesta (varojen kohdentaminen)**

[OM062:00/2025](#)

Hankkeessa valmistellaan lainsäädännön muutoksia ylivelkaantuneiden ulosottovelallisten aseman helpottamiseksi. Riihikirjaus: Hallitus etsii keinoja auttaa ulosottovelallisia uuteen alkuun siten, että koron lisäksi myös velan pääoma tosiasiallisesti lyhenee.

Oikeusministeriö, oikeusministeri Meri

Sisäministeriö

Viikko (arvio)

- 9 **HE EU:n muuttoliike- ja turvapaikkasopimuksen muodostavien säädösten täytäntöönpanemiseksi**
[SM032:00/2024](#)
Esitetään uuden EU:n muuttoliike- ja turvapaikkasopimuksen (ns. pakti) kansallisen täytäntöönpanon edellyttämät lainsäädäntömuutokset. Koska suurin osa paktin kymmenestä säädöksestä on suoraan sovellettavia asetuksia, esitetään EU-lainsäädännön kanssa päällekkäisen kansallisen lainsäädännön kumoamista. Kansallista liikkumavaraa sisältävien säännösten osalta esitetään kansallisia lakimuutoksia tai uutta lainsäädäntöä. Lisäksi toimeenpannaan Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2024/1346, kansainvälistä suojelua hakevien henkilöiden vastaanottoa jäsenvaltioissa koskevista vaatimuksista (uudelleenlaadittu).
Sisäministeriö, sisäministeri Rantanen
- 9 **HE laiksi ulkomaalaislain muuttamisesta (maasta poistaminen)**
[SM035:00/2024](#)
Hankkeessa selvitetään maasta poistamista koskevien säännösten kehittämistarpeita ja arvioidaan mahdollisuutta yhdenmukaistaa käännättämistä ja maasta karkottamista koskevaa sääntelyä. Hankkeessa valmistellaan selvitystyössä esiin nousevat, ulkomaalaislain 9, 10 ja 13 lukuihin tarvittavat säännösmuutokset. Lisäksi valmistellaan lakimuutos koskien ennakkollista maahantulokieltoa kansallisen turvallisuuden perusteella.
Sisäministeriö, sisäministeri Rantanen
- 9 **HE laiksi poliisilain 5 a luvun muuttamiseksi ja eräiksi muiksi laeiksi**
[SM040:00/2024](#)
Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi poliisilain 5 a lukua, lakia tietoliikennetiedustelusta siviilitiedustelussa ja eräitä muita lakeja. Siviilitiedustelua koskevia toimivaltuussäännöksiä tarkistettaisiin. Suojelupoliisille ehdotetaan uusina toimivaltuuksina tietojärjestelmätiedustelu - toimivaltuutta ja oikeutta puuttua kansallista turvallisuutta vakavasti vaarantavan laitteen tai tietojärjestelmän toimintaan. Lisäksi Rajavartiolaitokselle mahdollistettaisiin suojelupoliisin avustaminen. Viranomaisten toiminnan julkisuudesta annettua lakia ehdotetaan tarkistettavaksi valtion turvallisuuden takia salassa pidettävien tietojen salassapitoaikaa koskevilta osin.
Sisäministeriö, sisäministeri Rantanen
- 9 **HE laeiksi poliisin hallinnosta annetun lain, Poliisiammattikorkeakoulusta annetun lain ja poliisilain muuttamisesta (poliisin reservi)**
[SM011:00/2025](#)
Hallituksen esityksessä valmistellaan tarvittavat säännökset, joilla muutetaan sekä poliisin hallinnosta annettua lakia että Poliisiammattikorkeakoulusta annettua lakia siten, että poliisin reservi voidaan rakentaa poliisikoulutuksen saaneista mutta muualla kuin poliisihallinnossa työskentelevistä henkilöistä, eläköityneistä poliiseista ja poliisiopiskelijoista. Lähtökohtana poliisin reservin muodostamisessa on poliisin voimavarojen turvaaminen kaikissa tilanteissa.
Sisäministeriö, sisäministeri Rantanen

- 10 **HE poliisin rikostiedustelua koskevaksi lainsäädännöksi ja siihen liittyväksi lainsäädännöksi**
[SM047:00/2023](#)
Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi poliisilakia siten, että luodaan Poliisihallituksen alaiselle poliisille rikostiedustelusäännökset, jotka mahdollistaisivat tiedonhankintakeinojen käytön nykyistä varhaisemmassa vaiheessa uhkaperusteisesti eli ilman edellytystä konkreettisesta ja yksilöidystä rikosepäilystä. Poliisilain 5 luvun eräitä säännöksiä tarkastellaan mm. perusterikosten osalta. Poliisilakiin lisätään säännökset, jotka mahdollistavat teknisen valvonnan tietoverkkojen avoimissa lähteissä. Rikostiedustelusääntelyllä pyritään tehostamaan vakavan rikollisuuden torjuntaa ottaen samalla huomioon perus- ja ihmisoikeudet.
Sisäministeriö, sisäministeri Rantanen
- 10 **HE ampumaratojen toiminnan turvaamiseksi ja uusien ampumaratojen perustamisen edistämiseksi**
[SM014:00/2024](#)
Hallitusohjelmaan kirjatun tavoitteen mukaisesti turvataan Suomen ampumaratojen toiminta ja edistetään uusien ampumaratojen perustamista. Hankkeessa tarkastellaan keinoja ampumaratojen toiminnan turvaamiseksi ja valmistellaan tarvittavat lainsäädäntömuutokset ampumaratalakiin (763/2015) ja ympäristönsuojelulainsäädäntöön.
Sisäministeriö, sisäministeri Rantanen
- 10 **HE ampuma-aselain muuttamisesta**
[SM021:00/2024](#)
Esityksellä saatettaisiin kansallisesti voimaan EU:n asedirektiivin nojalla annetun täytäntöönpanodirektiivin ampuma-aseiden merkintöjä koskevat määräykset. Lisäksi esityksellä ehdotetaan muutettavaksi muun muassa deaktivoituja ampuma-aseita, aseiden muuntamista sekä ampuma-aselaissa säädettyjen hyväksyntöjen peruuttamista koskevaa sääntelyä.
Sisäministeriö, sisäministeri Rantanen
- 14 **HE laiksi kansalaisuuslain muuttamisesta (kansalaisuuskoe)**
[SM056:00/2023](#)
Esityksessä ehdotetaan, että kansalaistamisen edellytyksiin lisättäisiin kansalaisuuskokeen suorittaminen. Esitys liittyy vuoden 2026 lisätalousarvioesitykseen.
Sisäministeriö, sisäministeri Rantanen
- 14 **HE passilain muuttamisesta (passin voimassaoloajan muuttaminen)**
[SM020:00/2025](#)
HE passilain ja muun lainsäädännön muuttamiseksi siten, että Suomen passin enimmäisvoimassaoloaika on 10 vuotta. Poikkeukset voimassaolon pääsäännöstä rajataan vain erityisen painaviin ja perusteltuihin syihin. Samalla arvioidaan henkilökortin enimmäisvoimassaoloajan muuttamista 10 vuoteen ja tarvittaessa valmistellaan HE henkilökorttilain ja muun lainsäädännön muuttamiseksi. Arvioidaan passin ja henkilökortin voimassaolon muuttamiseen liittyvät turvallisuustekijät ja niistä johtuvat mahdolliset uudet toiminnallisuudet. Lisäksi valmistellaan muut mahdolliset välttämättömät säädösmuutosehdotukset.
Sisäministeriö, sisäministeri Rantanen

- 16 **HE laiksi rajavartiolaitoksen muuttamisesta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi**
[SM037:00/2024](#)
Valmistellaan tarvittavat lainsäädännön muutokset, jotka tukevat Rajavartiolaitoksen varautumista muuttuneen turvallisuus- ja toimintaympäristön vaatimuksiin. Esitys liittyy vuoden 2026 toiseen lisätalousarvioesitykseen.
Sisäministeriö, sisäministeri Rantanen
- 24 **HE Rajavartiolaitoksen rikostiedustelua koskevaksi lainsäädännöksi**
[SM030:00/2025](#)
Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi rajavartiolaitos lakia rikostorjunnasta Rajavartiolaitoksessa siten, että luodaan Rajavartiolaitokselle rikostiedustelusäännökset, jotka mahdollistaisivat tiedonhankintakeinojen käytön nykyistä varhaisemmassa vaiheessa uhkaperusteisesti. Rikostiedustelusääntelyllä pyritään tehostamaan vakavan rikollisuuden torjuntaa ottaen samalla huomioon perus- ja ihmisoikeudet.
Sisäministeriö, sisäministeri Rantanen
- 25 **HE poliisin rikostiedustelua koskevaksi lainsäädännöksi ja siihen liittyväksi lainsäädännöksi (2. vaihe)**
[SM033:00/2025](#)
Poliisin uhkaperusteista rikostiedustelua koskevien säännösten valmistelu toteutetaan vaiheittain. Toisessa vaiheessa poliisilakiin lisättäisiin ensimmäisessä vaiheessa valmisteltuihin säännöksiin sellaiset toimivaltuudet, joiden säätäminen on kytköksissä perustuslain yksityisyydensuojaa koskevan 10 §:n tarkastelua koskevaan lainsäädäntöhankkeeseen.
Sisäministeriö, sisäministeri Rantanen
- 27 **HE laeiksi automaattisesta tietojen hausta ja -vaihdosta poliisiyhteistyössä sekä henkilötietojen käsittelystä poliisitoimessa annetun lain muuttamisesta**
[SM018:00/2024](#)
Laissa annettaisiin Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta automaattisesta tietojen hausta ja -vaihdosta poliisiyhteistyössä (Prüm II -asetus) koskevat täydentävät säännökset poliisirekisteri tiedonvaihdon sekä tietojen käytöstä kadonneiden henkilöiden ja tunnistamattomien vainajien tunnistamiseksi. Lisäksi henkilötietojen käsittelystä poliisitoimessa annetussa laissa päivitetäisiin viittaukset Prüm II -asetukseen.
Sisäministeriö, sisäministeri Rantanen
- 35 **HE järjestäytyneen rikollisuuden torjuntaa koskevaksi lainsäädännöksi ja siihen liittyväksi lainsäädännöksi**
[SM008:00/2025](#)
Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi järjestäytyneen rikollisuuden torjuntaan erityislaki, joka mahdollistaa entistä tehokkaamman tietojenvaihdon ja hallinnollisen torjunnan. Esityksessä ehdotetaan lisäksi muutoksia hallinnollista torjuntaa toteuttavien viranomaisten soveltamiin keskeisiin toimialakohtaisiin lakeihin sekä muita välttämättömiä muutoksia järjestäytyneen rikollisuuden torjuntaan liittyvään lainsäädäntöön. Tavoitteena on suojata yhteiskuntaa ja

yksilöitä vakavalta ja järjestäytyneeltä rikollisuudelta ja ehkäistä laillisten yhteiskuntarakenteiden hyväksikäyttöä rikollisessa toiminnassa.

Sisäministeriö, sisäministeri Rantanen

35 **HE poliisilain 2 luvun muuttamisesta (poliisilain säännökset miehittämättömistä ilma-aluksista ja muista miehittämättömistä laitteista)**

[SM009:00/2025](#)

Teknologia kehittyy nopeasti, joten hankkeessa arvioidaan poliisin toimivaltuuksia puuttua miehittämättömien ilma-alusten ja muiden miehittämättömien laitteiden kulkuun tiellä, maastossa ja Suomen aluevesillä sekä valmistellaan mahdolliset muutokset poliisilakiin. Lisäksi poliisin voimakeinojen käyttöä koskevaa sääntelyä olisi tarvittaessa täsmennettävä. Esityksen tavoitteena on sekä tehostaa poliisin kykyä suoriutua sille laissa säädetystä tehtävistään että turvata perustuslaissa tarkoitettua oikeutta henkilökohtaiseen turvallisuuteen.

Sisäministeriö, sisäministeri Rantanen

Puolustusministeriö

Viikko (arvio)

16 **HE Pariisin pöytäkirjan täydentämisestä Suomen tasavallan hallituksen sekä operaatioportaan johtoesikunnan ja transformaatiojohtoportaan johtoesikunnan välillä tehdystä sopimuksesta**

[PLM006:00/2025](#)

Voimaan saatetaan valtiosopimus, jossa määrätään Naton esikuntien ja niiden henkilöstön oikeudellisesta asemasta Suomessa.

Puolustusministeriö, puolustusministeri Häkkänen

16 **HE laiksi puolustusvoimista annetun lain 47 §:n muuttamisesta (eroamisikä)**

[PLM009:00/2025](#)

Puolustusvoimien virkojen eroamisikäsäännökset muutettaisiin vastaamaan julkisten alojen eläkelaissa säädettyä eläkkeelle siirtymisen myöhentämistä. Arvioitu voimaantulo kesällä 2026.

Puolustusministeriö, puolustusministeri Häkkänen

22 **HE laiksi sotilastiedustelusta annetun lain muuttamisesta**

[PLM007:00/2024](#)

Arvioidaan sotilastiedustelusta annetun lain säännösten sekä muiden liitännäisten säädösten muutostarpeet suhteessa voimassa olevaan lainsäädäntöön ja nykyisen toimintaympäristön vaatimuksiin sekä valmistellaan arvion pohjalta ehdotukset lainsäädäntömuutoksiksi.

Puolustusministeriö, puolustusministeri Häkkänen

22 **HE laiksi Puolustusvoimien kansainvälisestä toiminnasta ja siihen liittyviksi laeiksi**

[PLM009:00/2024](#)

Uusi laki Puolustusvoimien henkilöstön osallistumisesta sotilaallisiin tehtäviin ulkomailla ja siihen liittyvästä päätöksenteosta sekä tarvittavat muutokset muihin lakeihin.

Puolustusministeriö, puolustusministeri Häkkänen

Valtiovarainministeriö

Viikko (arvio)

- 7 **HE suurten konsernien vähimmäisverosta annetun lain muuttamiseksi annetun hallituksen esityksen (HE 196/2025 vp) täydentämisestä**
[VM002:00/2026](#)
Suurten konsernien vähimmäisverosta annetun lain (1308/2023) täydentäminen. Lainsäädännön tarkoituksena on täydentää minimiverolain säännöksiä siltä osin kuin niitä koskevien OECD:n ohjeistuksen voimaansaattaminen edellyttää kansallista lainsäädäntöä.
Valtiovarainministeriö, valtiovarainministeri Purra
- 9 **HE eurooppalaista digitaalista identiteettiä koskevaa asetusta täydentäväksi lainsäädännöksi**
[VM059:00/2024](#)
Esityksillä täydennetään sähköisestä tunnistamisesta, luottamuspalveluista ja eurooppalaisesta digitaalisesta identiteetistä annettua niin sanottua uudistettua EU:n eIDAS-asetusta.
Valtiovarainministeriö, kunta- ja alueministeri Ikonen
- 9 **HE luottolaitosdirektiivin täytäntöönpanoa koskevaksi lainsäädännöksi**
[VM188:00/2024](#)
Esityksessä ehdotetaan muutoksia luottolaitoslakiin sekä Finanssivalvonnasta annettuun lakiin. Esityksen muutokset liittyvät hallinnollisiin seuraamuksiin, merkittävien omistusosuuksien hankintaan ja luovutuksiin, luottolaitoksen hallintojärjestelmään, johdon luotettavuuden ja pätevyyden (fit and proper) arvioimiseen ja näiden vaatimusten valvontaan liittyen. Ehdotus sisältää uusia nykyistä täsmällisempiä säännöksiä kolmansien maiden luottolaitosten valvonnassa. Lisäksi ehdotus sisältää uusia säännöksiä kestävyysriskeistä, valvontaviranomaisen riippumattomuudesta sekä valvontaviranomaisen henkilöstöön ja johtoon sovellettavasta karenssista.
Valtiovarainministeriö, elinkeinoministeri Puisto
- 10 **HE kotikuntalaiksi ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi**
[VM125:00/2021](#)
Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi uusi kotikuntalaki. Lailla kumottaisiin vuonna 1994 voimaan tullut kotikuntalaki. Uudessa laissa säädettäisiin Suomessa asuvien ihmisten kotikunnan ja siellä olevan asuinpaikan määräytymisestä nykyistä täsmällisemmin sekä tarkennettaisiin edellytyksiä, joiden perusteella ulkomaisten kansalaiset voivat saada Suomessa kotikunnan. Laissa olisi myös säännökset menettelystä, jonka mukaisesti ulkomaalaiselle tehty kotikuntamerkintä voitaisiin poistaa. Lisäksi esityksessä ehdotetaan muutettavaksi väestötietojärjestelmästä ja Digi- ja väestötietoviraston varmennepalveluista annettua lakia sekä useita muita lakeja, joissa viitataan henkilön kotikuntaan.
Valtiovarainministeriö, kunta- ja alueministeri Ikonen
- 10 **HE merituulivoiman kiinteistö- ja tuloverotusta koskevaksi lainsäädännöksi**
[VM063:00/2024](#)
Tavoitteena on varmistaa, että Suomen talousvyöhykkeellä olevat rakennukset ja rakennelmat

sekä siellä harjoitettu toiminta ovat kiinteistö- ja tuloverolainsäädännön alaista. Tavoitteena on myös saattaa meri- ja maatuulivoiman verorasitus yhdenmukaisemmaksi. Kiinteistöverotuksen osalta valmistellaan ehdotukset muutoksista, joilla kiinteistöverotuksen piiriin kuuluisivat Suomen talousvyöhykkeellä olevat rakennukset ja rakennelmat, sekä ehdotukset veroprosentista ja verotuoton jakautumisesta. Tuloverotuksen osalta valmistellaan ehdotukset muutoksista, joilla varmistettaisiin Suomen verotusoikeus talousvyöhykkeellä harjoitettavasta toiminnasta.

Valtiovarainministeriö, valtiovarainministeri Purra

10 **HE laiksi tullilain muuttamisesta (asiakirjojen tiedoksianto)**

[VM124:00/2024](#)

Muutetaan tullilain säännöksiä Tullin päätösten sähköisestä tiedoksi antamisesta.

Valtiovarainministeriö, valtiovarainministeri Purra

11 **HE laeiksi tuloverolain, verotusmenettelystä annetun lain ja verontilityslain muuttamisesta (lahjoitusvähennyksen laajentaminen)**

[VM143:00/2025](#)

Tuloverolain lahjoitusvähennystä koskevia säännöksiä ehdotetaan muutettavaksi siten, että vähennyskelpoisten lahjoitusten saajajoukkoa laajennettaisiin. Muutosten on tarkoitus tulla voimaan vuoden 2027 alusta. Lisäksi esityksessä ehdotetaan muutettaviksi verontilityslain sekä tuloverolain säännöksiä, jotka koskevat veronsaajaryhmien yhteisöveron jako-osuuksia ja väliaikaisesti sovellettavia jako-osuuksia.

Valtiovarainministeriö, valtiovarainministeri Purra

11 **HE laiksi verotusmenettelystä annetun lain 21 §:n muuttamisesta annetun hallituksen esityksen (HE 141/2025 vp) täydentämisestä**

[VM166:00/2025](#)

Esityksellä täydennetään hallituksen esitystä laiksi verotusmenettelystä annetun 21 §:n muuttamisesta perustuslakivaliokunnan lausunnossa PeVL 48/2025 vp esitettyjen huomioiden perusteella.

Valtiovarainministeriö, valtiovarainministeri Purra

12 **HE laiksi rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä sekä eräiksi siihen liittyviksi laeiksi**

[VM053:00/2024](#)

Asetetun työryhmän tehtävänä on valmistella rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen sääntelyn kokonaisuudistuksen toteuttamiseksi hallituksen esitys, jolla implementoidaan AMLA-asetus, rahanpesuasetus, kuudes rahanpesudirektiivi ja rahoitustietodirektiiviin tehdyt muutokset.

Valtiovarainministeriö, elinkeinoministeri Puisto

- 16 **HE korkovähennysrajoitusta koskevan sääntelyn muuttamisesta**
[VM026:00/2025](#)
Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi elinkeinotulon verottamisesta annetun lain korkovähennysrajoitussäännöstä siten, että yhteisö saisi eräin edellytyksin vähentää muutoin vähennyskeltottomia nettokorkomenoja, mikäli ne kertyvät lainoista, joilla rahoitetaan huoltovarmuuskriittisiä pitkän aikavälin infrastruktuurihankkeita. Ehdotus perustuisi veron kiertämisen estämistä koskevan direktiivin ((EU) 2016/1164) poikkeukseen. Asiaan liittyvän EU-oikeudellisen tulkinnanvaraisuuden vuoksi ehdotetusta muutoksesta on tarkoitus käydä keskustelua komission valtiontukiosaston kanssa samanaikaisesti hallituksen esitysluonnoksen lausuntokierroksen aikana.
Valtiovarainministeriö, valtiovarainministeri Purra
- 16 **HE laiksi hyvinvointialueiden rahoituksesta annetun lain muuttamisesta (vaihe III)**
[VM052:00/2025](#)
Toteutetaan hallitusohjelman mukaiset rahoitusmallin tarvetekijöitä ja olosuhdetekijöitä sekä siirtymätasauksia koskevat muutokset. Lisäksi hallituksen kustannusten kasvun hillinnän tavoitteiden mukaisia säästötoimenpiteitä (hallitusohjelma liite B). Tarkoitettu tulemaan voimaan 1.1.2027.
Valtiovarainministeriö, kunta- ja alueministeri Ikonen
- 16 **HE laiksi hallinnon yhteisistä sähköisen asiainnoin tukipalveluista annetun lain muuttamisesta (yksityiset digipostipalvelut)**
[VM062:00/2025](#)
Esityksen tavoitteena on mahdollistaa viranomaisten tiedoksiantojen toimittaminen myös yksityisiin digipostipalveluihin hallinnon yhteisen viestinvälityspalvelun lisäksi. Tavoitteena on edistää hallinnon yhteisen viestinvälityspalvelun lisäksi myös yksityisten digipostipalveluiden käyttöä viranomaisen sähköisessä tiedoksiantomenettelyssä. Kyseessä on osahanke, jolla toteutetaan ensisijaisesti digitaalisen viranomaisviestinnän edistämishallituksen (VM006:00/2024) mukaisia tavoitteita.
Valtiovarainministeriö, kunta- ja alueministeri Ikonen
- 16 **HE laiksi nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta annetun lain ja valmisteverotuslain 98 a §:n muuttamisesta (ammattidiesel)**
[VM071:00/2025](#)
Lakiin lisättäisiin ammattitarkoitukseen käytetyn dieselpolttoaineen veronpalautusta koskevat säännökset. Palautus lisäisi valtion menoja 80 miljoonalla eurolla vuositasolla. Laki tulisi voimaan vuoden 2027 alusta.
Valtiovarainministeriö, valtiovarainministeri Purra
- 16 **HE laiksi tuloverolain 9 §:n muuttamisesta (ulkomaisten sijoittajien verotusmenettely)**
[VM081:00/2025](#)
Muutetaan tuloverolakia siten, että rajoitetusti verovelvollisen sijoittajan ei tarvitse säännönmukaisesti toimittaa Verohallinnolle kotipaikkatodistusta tai muuta selvitystä tuloverolain 9.5 ja 9.6 §:n soveltamisedellytysten todentamiseksi, vaan soveltaminen perustuisi ensisijaisesti

rahaston antamaan ilmoitukseen sijoittajan asuinpaikasta verosopimusvaltiossa. Esitys perustuu pääministeri Orpon hallituksen puoliväliriihen kasvutoimiin.

Valtiovarainministeriö, valtiovarainministeri Purra

16 **HE kommandiittiyhtiömuotoisten rahastojen verotuksen uudistamista koskevaksi lainsäädännöksi**

[VM084:00/2025](#)

Hallituksen puoliväliriihen kasvutoimien mukaan yleishyödyllisten yhteisöjen ky-muotoisiin pääomasijoitusrahastoihin tekemien sijoitusten säätämistä verovapaaksi selvitetään ja toteutetaan muutokset vuodesta 2026 alkaen. Samassa yhteydessä selvitetään ky-muotoisiin pääomasijoitusrahastoihin tehtyjen sijoitusten verotusta kokonaisuutena.

Valtiovarainministeriö, valtiovarainministeri Purra

16 **HE laiksi palvelinkeskusten tuesta vuosina 2026–2036 (konesalit)**

[VM005:00/2026](#)

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi laki palvelinkeskusten kymmenen vuoden määräaikaisesta valtiontukiohjelmasta. Hallituksen linjauksen mukaisesti valtiontuki toteutettaisiin sähköveronpalautuksena, joka perustuisi palvelinkeskuksessa kulutettuun sähköön.

Valtiovarainministeriö, valtiovarainministeri Purra

17 **HE laiksi tuloverolain 119 ja 124 §:n muuttamisesta (yhteisöverokanta ja tappioiden vähentäminen)**

[VM083:00/2025](#)

Alennetaan yhteisöihin sovellettava verokanta 20 prosentista 18 prosenttiin ja pidennetään tappioiden vähentämisen enimmäisaika 10 vuodesta 25 vuoteen verovuoden 2026 tappioista alkaen.

Valtiovarainministeriö, valtiovarainministeri Purra

17 **HE asetuksenantovaltuussäätelyn päivittämistä valtiovarainministeriön hallinnonalalla koskevaksi lainsäädännöksi**

[VM165:00/2025](#)

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi eräitä valtiovarainministeriön hallinnonalan lakeja siten, että niiden asetuksenantovaltuuksia koskevat säännökset päivitetäisiin vastaamaan nykyisiä täsmällisyyden ja tarkkarajaisuuden vaatimuksia. Voimassa olevassa lainsäädännössä on edelleen runsaasti yleisvaltuuksia, jotka eivät täytä näitä vaatimuksia. Esityksen tavoitteena on mahdollistaa uusien asetusten antaminen ja asetusten muuttaminen valtuussäätelynojan avulla sekä poistaa turha valtuussäätely. Muutettavien lakien nojalla annetut asetukset säädetään pysymään edelleen voimassa.

Valtiovarainministeriö, valtiovarainministeri Purra

- 18 **HE laeiksi viranomaisten tietojärjestelmien ja tietoliikennejärjestelyjen tietoturvallisuuden arvioinnista annetun lain, tietoturvallisuuden arviointilaitoksista annetun lain sekä turvallisuusselvityslain muuttamisesta**
[VM167:00/2023](#)
Tarkoituksena on mahdollistaa kustannustehokkaampia menettelyjä vastata julkisen hallinnon tietojärjestelmien ja yhteisten palveluiden sekä niiden hyödyntämisen jatkuvuuden ja varautumisen arviointitarpeiden kasvuun sekä ajantasaistaa tähän liittyvää lainsäädäntöä.
Valtiovarainministeriö, kunta- ja alueministeri Ikonen
- 18 **HE laiksi kuntalain muuttamisesta**
[VM155:00/2025](#)
Esityksellä lisättäisiin kuntalakiin säännös valtiovarainministeriön tehtävästä kuntien toiminnan ja talouden varautumisen yleisessä ohjauksessa ja seurannassa. Lisäksi esityksellä täsmennettäisiin muun muassa vaikuttamistoimielinten aloiteoikeutta, kunnan konserniohjetta ja kirjanpitoa koskevaa sääntelyä.
Valtiovarainministeriö, kunta- ja alueministeri Ikonen
- 18 **HE laeiksi arvonlisäverolain ja Ahvenanmaan maakuntaa koskevista poikkeuksista arvonlisävero- ja valmisteverolainsäädäntöön annetun lain muuttamisesta (digiajan alv osa 1)**
[VM163:00/2025](#)
Täytäntöönpannaan ne EU-jäsenvaltioita velvoittavat säännökset, jotka sisältyvät neuvoston direktiiviin (EU) 2025/516 direktiivin 2006/112/EY muuttamisesta arvonlisäverosääntöjen mukauttamiseksi digiaikaan ja jotka tulevat voimaan 1.1.2027.
Valtiovarainministeriö, valtiovarainministeri Purra
- 20 **HE kuolinpesän sähköistä asiointia koskevaksi lainsäädännöksi**
[VM046:00/2024](#)
Esityksellä mahdollistettaisiin kuolinpesän sähköinen asiointi toteuttamalla kuolinpesän osakasrekisteri ja kuolinpesän palvelualusta. Kuolinpesän osakasrekisteriin kerättäviä tietoja voitaisiin luovuttaa kuolinpesän osakasasemaan liittyviä tietoja tarvitseville ja hyödyntää kuolinpesän sähköisen puolesta asioimisen mahdollistamiseksi. Kuolinpesän palvelualustalla kuolinpesä voisi asioida kuolinpesän osakasrekisteriin, laatia perukirjan ja säilyttää asiakirjojaan. Esityksellä muutettaisiin perintöveroon liittyviä ilmoittamisvelvollisuuksia. Lakien tavoiteltu voimaantuloajankohta on 1.1.2027.
Valtiovarainministeriö, kunta- ja alueministeri Ikonen
- 20 **HE laiksi Kansallisen julkisten hankintojen tietovarannon perustamista ja julkisyhteisöjen ostolaskutietojen julkaisemista koskevaksi lainsäädännöksi**
[VM009:00/2025](#)
Hankkeen tavoitteena on toteuttaa kansallinen julkisten hankintojen tietovaranto, joka kattaa julkisen sektorin laajuudella tietoja julkisista hankinnoista ja ostoista yhdisteltävässä ja vertailtavassa muodossa. Sääntely koostuisi uudesta hankintatietovarantolaista sekä tarvittavista muutoksista hankintalakiin, erityisalojen hankintalakiin sekä Valtiokonttorista annettuun lakiin. Valtiokonttorille säädettäisiin uusi tehtävä ylläpitää kansallista hankintatietovarantoa. Uudessa

hankintatietovarantolaissa säädettäisiin mm. tietovarannon tavoitteesta ja sisällöstä, tietojen toimittamisvelvoitteesta, tietojen luovuttamisesta ja julkaisusta sekä tietovarannon rekisterinpitäjästä.

Valtiovarainministeriö, kunta- ja alueministeri Ikonen

21 **HE laiksi digitaalisten palvelujen tarjoamisesta annetun lain muuttamisesta**

[VM044:00/2025](#)

Hallituksen esityksen tarkoituksena on mahdollistaa tekoälyn laajempi käyttö viranomaisten digitaalisissa palveluissa tarjoamassa automaattisessa neuvonnassa muuttamalla digitaalisten palvelujen tarjoamisesta annetun lain 6 a §:ää.

Valtiovarainministeriö, kunta- ja alueministeri Ikonen

22 **HE kiinteistöverotuksen arvostamisuudistusta koskevaksi lainsäädännöksi**

[VM095:00/2023](#)

Toteutetaan maapohjien ja rakennusten arvostamisperusteiden uudistamisen edellyttämät muutokset.

Valtiovarainministeriö, valtiovarainministeri Purra

22 **HE laiksi arvonlisäverolain muuttamisesta (kiinteistöinvestointien tarkistusmenettely)**

[VM100:00/2023](#)

Tarkastellaan Euroopan unionin tuomioistuimen tuomion C-787/18 (Sögarð Fastigheter AB) vaikutuksia kiinteistöinvestointien tarkistusmenettelyyn Suomessa ja annetaan tätä koskeva hallituksen esitys arvonlisäverolain muuttamisesta.

Valtiovarainministeriö, valtiovarainministeri Purra

22 **HE laiksi suurten puhtaan teollisuuden investointien verohyvityksestä uusien CISAF -suuntaviivojen mukaisesti**

[VM082:00/2025](#)

Esityksellä ehdotetaan säädettäväksi EU:n uusien puhtaan teollisuuden siirtymän valtiontukipuitteiden mahdollistamasta investointien verohyvityksestä. Verohyvitys olisi jatkoa vuoden 2025 keväällä voimaan tulleelle eräiden suurten ilmastoneutraaliin talouteen tähtäävien investointien verohyvityksestä annetulla lailla (148/2025) säädetylle verohyvitykselle.

Valtiovarainministeriö, valtiovarainministeri Purra

22 **HE laiksi julkisen hallinnon tiedonhallinnasta annetun lain 10 ja 11 §:n kumoamisesta sekä laiksi Kansallisarkistosta annetun lain 2 §:n muuttamisesta**

[VM135:00/2025](#)

Hallituksen esityksellä ehdotettaisiin kumottavaksi julkisen hallinnon tiedonhallinnasta annetun lain sääntely tiedonhallintalautakunnasta. Sääntelyn kumoamisen seurauksena lautakunnan toiminta lakkaisi vuoden 2027 alusta lukien. Toimenpide on osa valtiovarainministeriön omaan hallinnonalaan kohdistuvien säästöjen toimeenpanoa. Kansallisarkiston tehtäväksi tulisi edistää julkisen hallinnon tiedonhallinnasta annetun lain 21 §:n mukaisen tietoaineistojen säilytystarpeen määrittämistä koskevan sääntelyn toteutumista.

Valtiovarainministeriö, kunta- ja alueministeri Ikonen

- 22 **HE laiksi Kevasta annetun lain muuttamisesta**
[VM154:00/2025](#)
Esityksellä tehtäisiin Kevasta annettuun lakiin useita tarkennuksia, jotka koskisivat muun muassa Kevan valtuutettujen toimikauden alkamista, hallituksen kokoonpanoa ja johdon kelpoisuusvaatimuksia. Lakimuutosten on tarkoitus tulla voimaan 1.1.2028.
Valtiovarainministeriö, kunta- ja alueministeri Ikonen
- 24 **HE valtion virkamieslain muuttamisesta**
[VM128:00/2025](#)
Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi valtion virkamieslakia (750/1994). Tavoitteena on säätää valtion virkamieslaissa viranomaiselle riittävät keinot puuttua tilanteeseen, jos virkamies palvelussuhteen aikana ei anna suostumustaan viran tai viran tehtävien edellyttämään turvallisuusselvitykseen taikka turvallisuusselvityksessä tai turvallisuusselvityslain 51 §:n mukaisessa seurannassa tulee ilmi virkamiehen luotettavuuden kannalta kielteisiä tietoja.
Valtiovarainministeriö, kunta- ja alueministeri Ikonen
- 24 **HE laiksi valtion eläkerahastosta annetun lain muuttamisesta**
VM153:00/2025
Hallituksen esityksessä ehdotetaan valtion eläkerahastosta annettua lakia muutettavaksi siten, että rahastosta valtion talousarvioon vuosittain siirrettävää määrää lisättäisiin nykyisestä vuodesta 2027 alkaen. Vuoden 2027 osalta valtion eläkerahastosta talousarvioon eläkemenojen katteeksi siirrettävää määrää kasvatetaan 100 miljoonalla eurolla. Esitys liittyy vuoden 2027 talousarvioesitykseen.
Valtiovarainministeriö, elinkeinoministeri Puisto
- 24 **HE valtioneuvoston lainanottovaltuuden muuttamisesta**
[VM010:00/2026](#)
Valtion lainanotto perustuu eduskunnan suostumukseen. Eduskunta on valtuuttanut valtioneuvoston ottamaan lainaa siten, että velka voi olla enintään 205 mrd. Tämän hetken tietojen mukaan velan määrä ylittää nykyisen valtuuden ylärajan tuntumaan tämän vuoden loppupuolella.
Valtiovarainministeriö, valtiovarainministeri Purra

Opetus- ja kulttuuriministeriö

Viikko (arvio)

- 9 **HE laiksi liikuntalain 7 §:n kumoamisesta**
[OKM054:00/2025](#)
Opetus- ja kulttuuriministeriö katsoo, että tilanne alueellisten liikuntaneuvostojen osalta on olennaisesti muuttunut suhteessa perustettavaan Lupa- ja valvontavirastoon. Lupa- ja valvontavirasto tulee olemaan uusi keskusvirasto, jonka ohjausrakenne muuttuu nykyisestä aluehallintovirastojen ohjauksesta. Uudelle virastolle ei ole tarpeellista luoda yhtä alueellista eli valtakunnallista liikuntaneuvostoa, koska valtion liikuntaneuvosto, josta säädetään jo liikuntalain

6 §:ssä, toimii opetus- ja kulttuuriministeriön asiantuntijaelimenä. Uudelle virastolle ei ole myöskään tarpeellista luoda useita alueellisia liikuntaneuvostoja, koska perustettava virasto on valtakunnallinen.

Opetus- ja kulttuuriministeriö, liikunta-, urheilu- ja nuorisoministeri Poutala

10 **HE laiksi CSC–Tieteen tietotekniikan keskus Oy -nimisen osakeyhtiön sidosyksikköaseman edellytyksistä, sen omistaman tutkimusinfrastruktuurin yhteiskäytöstä sekä varautumisvelvollisuudesta**

[OKM009:00/2021](#)

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi laki CSC – Tieteen tietotekniikan keskus Oy -nimisestä osakeyhtiöstä ja sen hallinnoiman tutkimusinfrastruktuurin yhteiskäytöstä. Laissa todetaan CSC:n asema valtion ja korkeakoulujen sidosyksikkönä. Lailla mahdollistettaisiin CSC:n hallinnoimien kansallisten supertietokoneiden laskentakapasiteetin myynti taloudellisiin tarkoituksiin, kun tällaiseen taloudelliseen toimintaan vuosittain kohdistettu kapasiteetti on enintään 20 prosenttia yhtiön vuotuisesta kokonaislaskentakapasiteetista.

Opetus- ja kulttuuriministeriö, opetusministeri Adlercreutz

12 **HE laiksi perusopetuslain muuttamisesta**

[OKM043:00/2025](#)

Lainsäädännön täsmentämisellä vahvistetaan perusopetuksen yleisen oppimäärän tavoitteiden saavuttamista ja niiden yhdenvertaista arviointia. Tavoitteena on edistää oppiaineiden oppimäärän tavoitteiden saavuttamista ja varmistaa perustaidot jokaiselle perusopetuksen päättävälle oppilaalle.

Opetus- ja kulttuuriministeriö, opetusministeri Adlercreutz

15 **HE valtakunnallisista opinto- ja tutkintorekistereistä annetun lain muuttamisesta**

[OKM002:00/2025](#)

Valtakunnallisista opinto- ja tutkintorekistereistä annettua lakia (884/2017) esitetään muutettavaksi siten, että valtakunnallisista opinto- ja tutkintorekistereistä voitaisiin luovuttaa tarpeellisia tietoja myös Ahvenanmaan viranomaisille ja oppilaitoksille.

Opetus- ja kulttuuriministeriö, opetusministeri Adlercreutz

16 **HE laiksi oppivelvollisuuslain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi**

[OKM009:00/2025](#)

Esityksellä täsmennettäisiin oppivelvollisuuslakia, tutkintokoulutukseen valmentavasta koulutuksesta annettua lakia, perusopetuslakia, lukiolakia ja ammatillisesta koulutuksesta annettua lakia niiden toimeenpanossa havaittujen epäkohtien vuoksi.

Opetus- ja kulttuuriministeriö, opetusministeri Adlercreutz

19 **HE laiksi taiteen perusopetuksesta ja eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta**

[OKM034:00/2025](#)

Esityksessä ehdotetaan uudistettavaksi taiteen perusopetusta koskeva lainsäädäntö.

Ehdotuksessa uudistettaisiin taiteen perusopetuksen rahoitusjärjestelmää ja ehdotetussa taiteen perusopetuksesta annettavassa laissa säädettäisiin muun muassa uudesta vastuutehtävästä, tarkennettaisiin koulutuksen järjestäjien vastuita, säädettäisiin yhteistyöstä sekä koulutusmuodon

oppimäärästä. Taiteen perusopetus säilyisi edelleen tavoitteellisesti etenevänä eri taiteenalojen koulutusmuotona, joka tukisi mahdollisuuksia hakeutua eri taiteenalojen jatko-opintoihin.

Opetus- ja kulttuuriministeriö, tiede- ja kulttuuriministeri Talvitie

21 **HE kirkkolain muuttamisesta (sähköinen äänioikeusrekisteri)**

[OKM031:00/2025](#)

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi kirkkolakia siten, että seurakuntavaaleissa ja kirkkoherran välittömässä vaalissa otettaisiin käyttöön sähköinen äänioikeusrekisteri. Kirkkohallitus perustaisi rekisterin poimimalla kirkon jäsentietojärjestelmästä vaaleissa äänioikeutetut henkilöt, ja heitä koskevat tarvittavat tiedot sekä muodostamalla näistä tiedoista erillisen konekielisen rekisterin.

Opetus- ja kulttuuriministeriö, opetusministeri Adlercreutz

21 **HE laeiksi yliopistolain ja ammattikorkeakoululain väliaikaisesta muuttamisesta (opintosetelikokeilu)**

[OKM001:00/2026](#)

Yliopistolakiin ja ammattikorkeakoululakiin lisätään väliaikaiset säännökset 1.8.2026-31.7.2030 välillä toteutettavasta avoimen korkeakoulutuksen opintosetelikokeilusta. Opintoseteliin (30 op) olisivat oikeutettuja 1.12.2025–30.6.2028 ensimmäisen toisen asteen tutkintonsa suorittaneet alle 29-vuotiaat, jotka ovat jääneet ilman opiskelupaikkaa korkeakoulussa. Opintosetelikokeilun tavoitteena on nopeuttaa siirtymää korkeakoulutukseen mahdollistamalla maksuton tutustuminen korkeakoulujen eri koulutusaloihin ja vähentämällä siten nuorten kokemaa jatko-opintoihin siirtymiseen ja koulutusalan valintaan liittyvää stressiä.

Opetus- ja kulttuuriministeriö, tiede- ja kulttuuriministeri Talvitie

24 **HE laeiksi ulkomailla suoritettujen opintojen tuottamasta kelpoisuudesta säänneltyyn tehtävään, ulkomailla suoritettujen korkeakouluopintojen tuottamasta virkakelpoisuudesta annetun lain kumoamisesta sekä ammattipätevyiden tunnustamisesta annetun lain muuttamisesta**

[OKM066:00/2025](#)

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi laki ulkomailla suoritettujen opintojen tuottamasta kelpoisuudesta säänneltyyn tehtävään, jäljempänä ulkomaanopintolaki. Samalla voimassa oleva laki ulkomailla suoritettujen korkeakouluopintojen tuottamasta virkakelpoisuudesta, jäljempänä vanha ulkomaanopintolaki, ehdotetaan kumottavaksi. Lisäksi ehdotetaan muutettavaksi ammattipätevyiden tunnustamisesta annettua lakia. Uudella lailla järkevöitetäisiin ulkomaanopintolain päätöksenteon periaatteita ja kriteereitä.

Opetus- ja kulttuuriministeriö, tiede- ja kulttuuriministeri Talvitie

33 **HE laiksi varhaiskasvatuslain 31 §:n muuttamisesta**

[OKM069:00/2025](#)

Esityksessä muutetaan päiväkodin johtajan kelpoisuutta koskevaa varhaiskasvatuslain 31 §:ää.

Opetus- ja kulttuuriministeriö, opetusministeri Adlercreutz

Maa- ja metsätalousministeriö

Viikko (arvio)

- 8 **HE laiksi yhteisaluelain muuttamisesta**
[MMM001:00/2025](#)
Yhteisaluelakia muutetaan hallitusohjelmaan kirjattujen tavoitteiden toteuttamiseen liittyen. Hallitusohjelmakirjauksen mukaan: "lakia muutetaan osakaskuntien yhdistämistoimitusten edistämiseksi, etäkokousten mahdollistamiseksi ja osakkaiden tasapuolisen kohtelun parantamiseksi. Kiinteistörekisteriin merkittyjen kalastusoikeuksien omistajien omaisuuden suojaa vahvistetaan." Lakiin tehdään lisäksi teknisiä korjauksia.
Maa- ja metsätalousministeriö, maa- ja metsätalousministeri Essayah
- 9 **HE laiksi elintarvikemarkkinalain muuttamisesta**
[MMM058:00/2024](#)
Valmisteluryhmä tarkastelee elintarvikemarkkinalain muutostarpeita ja arvioi kyseisen hankkeen yhteydessä myös kilpailulain mahdollisia muutostarpeita suhteessa elintarvikemarkkinaan ottaen huomioon maa- ja metsätalousministeriön asettaman ohjausryhmän linjaukset sekä arvioi lisämuutostarpeita käynnissä olevien selvitysten, työryhmien ja strategiatyön pohjalta. Lisäksi kuullaan alan toimijoita ja hyödynnetään elintarvikemarkkinavaltuutetun tekemiä kyselyjä.
Maa- ja metsätalousministeriö, maa- ja metsätalousministeri Essayah
- 9 **HE laiksi eläinten hyvinvoinnista annetun lain muuttamisesta ja laiksi eläinten lääkitsemisestä annetun lain 17 §:n muuttamisesta**
[MMM019:00/2025](#)
Ehdotetaan kumottavaksi eläinten hyvinvoinnista annetusta laista tuotantoeläiminä pidettävien sikojen kirurgisen kastration kieltö, jonka oli tarkoitus tulla voimaan vuoden 2035 alusta alkaen. Tavoitteena on varmistaa kotimaisen sianlihan tuotannon kannattavuus ja jatkuvuus, ja täten vahvistaa ruokaturvaa ja huoltovarmuutta. Eläinten lääkitsemisestä annettua lakia muutettaisiin siten, että eläinten pitopaikan eläinlääkintähuollosta pääasiallisesti vastaava eläinlääkäri saisi luovuttaa injektoitavaa puudutusainetta porsaiden kirurgista kastratiota varten myös valtakunnalliseen eläinten terveydenhuolto-ohjelmaan liittymättömille tiloille. Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan mahd. pian.
Maa- ja metsätalousministeriö, maa- ja metsätalousministeri Essayah
- 9 **HE laeiksi metsästyslain 41 b §:n ja luonnonsuojelulain 83 §:n muuttamisesta**
[MMM034:00/2025](#)
Muutetaan metsästyslain 41 b §:ää ja luonnonsuojelulain 83 §:ää. Huolehditaan samalla vahinkojen oikeudenmukaisesta korvaamisesta elinkeinonharjoittajille. Hallitus vaikuttaa siihen, että lajit siirretään lintudirektiivin tiukasti suojeltujen lajien listalta. Poikkeusluvalla haltuun otettujen lintujen lihaa on voitava hyödyntää.
Maa- ja metsätalousministeriö, maa- ja metsätalousministeri Essayah

- 9 **HE pesintäaikaista metsänhakkuuta ja muuta metsänkäsittelyä koskeviksi säännöksi**
[MMM055:00/2025](#)
Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi metsälakia (1093/1996). Metsälakiin ehdotetaan sisällytettäväksi säännökset lintujen pesintäaikaan toteutettavaa metsänhakkuuta ja muuta metsänkäsittelyä koskevista velvoitteista ja rajoituksista. Sääntelyn täsmentämistarpeen taustalla on EU-tuomioistuimen ratkaisu, jossa tuomioistuin täsmensi EU:n lintudirektiivin tulkintaa. Tavoitteena on ottaa esitykseen myös tarvittavat luonnonsuojelulain (9/2023) 70 §:n muuttamista koskevat ehdotukset.
Maa- ja metsätalousministeriö, maa- ja metsätalousministeri Essayah
- 13 **HE laiksi eläinten tunnistamisesta ja rekisteröinnistä annetun lain muuttamisesta**
[MMM021:00/2025](#)
Esityksellä tarkennettaisiin ja muutettaisiin eläinten tunnistamisesta ja rekisteröinnistä annettua lakia käytännön lainsoveltamistyössä havaittujen täsmennystarpeiden vuoksi ja osaltaan toimeenpantaisiin EU-lainsäädännöstä johtuvia muutoksia. Hallinnollisia vaatimuksia kevennettäisiin teurasmerkintävaatimuksen osalta. Esityksessä myös tarkennettaisiin sääntelyä eläinten tunnistamiseen ja rekisteröintiin liittyvien laiminlyöntien valvonnan ja seuraamusten osalta. Lisäksi säännöksiä täsmennettäisiin tarpeellisilta osin toimeenpanon selkeyttämiseksi. Esityksellä lakiin lisättäisiin EU:n eläinterveyslainsäädännön muutosten edellyttämät täsmennykset lemmikkieläinten tunnistusmerkitsemisen osalta.
Maa- ja metsätalousministeriö, maa- ja metsätalousministeri Essayah
- 22 **HE laiksi huoneistotietojärjestelmää koskevan lainsäädännön voimaannpanosta annetun lain muuttamisesta (massakonversio)**
[MMM049:00/2025](#)
Esitettävällä lainmuutoksella mahdollistettaisiin tietyin laissa säädetyin edellytyksin luotonantajilla olevien osakekirjojen muuntaminen sähköisiksi omistajamerkinnöiksi osakehuoneistorekisteriin sekä niitä koskevien panttauskirjausten tekeminen ilman osakekirjan toimittamista Maanmittauslaitokselle, mikä nopeuttaisi sähköiseen järjestelmään siirtymistä ja toisi kustannussäästöjä.
Maa- ja metsätalousministeriö, maa- ja metsätalousministeri Essayah
- 23 **HE laiksi kiinteistönmuodostamislain 3 §:n muuttamisesta**
[MMM048:00/2025](#)
Kiinteistömuodostamislaille säädettyä kiinteistötoimitusmenettelyä koskevaa lainsäädäntöä kehitetään mahdollistamalla kiinteistörekisterinpitäjän aloitteesta vireille tulevien kiinteistötietojärjestelmän selvyyttä ja luotettavuutta edistävien kiinteistönmäärittämistoimitusten suorittaminen kirjallisessa menettelyssä.
Maa- ja metsätalousministeriö, maa- ja metsätalousministeri Essayah
- 35 **HE yhteisen kalastuspolitiikan valvontaa koskevan lainsäädännön uudistamiseksi**
[MMM071:00/2024](#)
Esityksellä pantaisiin täytäntöön Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2023/2842, jolla muutettiin yhteisen kalastuspolitiikan valvontajärjestelmää. Esityksellä tehtäisiin kansalliseen lainsäädäntöön lisäksi muita tarpeelliseksi koettuja muutoksia, jotka koskevat muun

muassa yhteisen kalastuspolitiikan rikkomuksista määrättäviä seuraamuksia sekä kaupallisten kalastuslupien rekisteröintiä. Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi laki yhteisen kalastuspolitiikan valvontajärjestelmästä ja laki kaupallisten kalastuslupien rekisteröinnistä. Lisäksi esityksessä ehdotetaan muutettavaksi kalastuslakia ja yhteisen kalastuspolitiikan kansallisesta täytäntöönpanosta annettua lakia.

Maa- ja metsätalousministeriö, maa- ja metsätalousministeri Essayah

35 **HE laiksi elintarvikelain, rehulain ja eläintautilain muuttamisesta**

[MMM002:00/2025](#)

Tehdään elintarvike- ja rehulakeihin normaaliolojen häiriötilanteisiin varautumisen edellyttämät muutokset sekä muita yksittäisiä korjauksia ja muutoksia. Liittyy kriisi- ja häiriötilannesäätelyyn.

Maa- ja metsätalousministeriö, maa- ja metsätalousministeri Essayah

Liikenne- ja viestintäministeriö

Viikko (arvio)

6 **HE laeiksi liikenteen palveluista annetun lain ja ajokorttilain muuttamisesta (kuljetusalan sääntelytoimet)**

[LVM029:00/2025](#)

Esityksellä tarkennettaisiin liikenteen palveluista annetun lain (320/2017) maanteiden kabotaasiliikennettä koskevaa sääntelyä sekä muutettaisiin ajokorttilain (386/2011) ajokorttiluokkia koskevaa sääntelyä painavampien, vaihtoehtoisella polttoaineella toimivien ajoneuvojen, mm. kevytkuorma-autojen, kuljettamisen osalta. EU-sääntelyn noudatettavuuden ja valvottavuuden osalta harkitaan myös muutoksia luvattoman liikenteenharjoittamisen seuraamusjärjestelmään. Ajokorttisääntelyn muutoksella täytäntöönpantaisiin ennakkollisesti uuden ajokorttidirektiivin myötä tuleva säännös.

Liikenne- ja viestintäministeriö, liikenne- ja viestintäministeri Ranne

8 **HE laiksi sähköisen viestinnän palveluista annetun lain muuttamisesta (radiohäirintälaitteet)**

[LVM002:00/2025](#)

Esityksellä säädetään rangaistavaksi radiohäirintään tarkoitettujen radiolaitteiden luvaton yksityinen hallussapito. Lain on tarkoitus tulla voimaan vuoden 2026 aikana.

Liikenne- ja viestintäministeriö, liikenne- ja viestintäministeri Ranne

8 **HE ajokorttilain muuttamisesta**

[LVM024:00/2025](#)

Muutetaan ajokorttilakia erityisesti nuorten liikenneturvallisuuden edistämiseksi. Muutosten tavoiteltu voimaantuloaika olisi viimeistään 1.6.2026. Valmistelussa hyödynnetään vaalikauden päättymisen vuoksi rauenneen, vuoden 2022 ajokorttilain muutosesitystä (HE 70/2022 vp) ja sen esitöitä.

Liikenne- ja viestintäministeriö, liikenne- ja viestintäministeri Ranne

- 9 **HE liikennepalvelulain ja eräiden siihen liittyvien lakien muuttamiseksi (taksit)**
[LVM038:00/2024](#)
Hallitusohjelmassa on linjattu takseja koskevan lainsäädäntöhankkeen toteuttamisesta. Lainsäädäntöhankkeen tavoitteeksi on asetettu vahvistaa kuluttajien luottamusta taksiliikenteeseen, edistää taksien saatavuutta, huomioida eri asiakasryhmät koko maassa sekä tehostaa taksiliikenteen valvontaa ja kitkeä harmaata taloutta. Esivalmistelussa on laadittu arviomuistio, jossa on tunnistettu taksilainsäädännön muutosehdotuksia. Hankkeessa arvioidaan muutosehdotusten yhteisvaikutukset saatavuuteen, alalle tuloon ja etenkin alustataloustoimijoihin.
Liikenne- ja viestintäministeriö, liikenne- ja viestintäministeri Ranne
- 10 **HE liikennemerkkejä ja -opasteita koskevan yleissopimuksen, tieliikennettä koskevaa yleissopimusta täydentävän eurooppalaisen sopimuksen sekä liikennemerkkejä ja -opasteita koskevaa yleissopimusta täydentävään eurooppalaiseen sopimukseen liitettävän tiemerkintöjä käsittelevän pöytäkirjan muutosten hyväksymiseksi ja voimaansaattamiseksi sekä laiksi tieliikennelain muuttamisesta**
[LVM036:00/2025](#)
Säädöshankkeen tavoitteena on valmistella hallituksen esitys, jossa ehdotetaan, että eduskunta hyväksyisi YK:n pääsihteerin 12.5.2025 jakamat muutosehdotukset liikennemerkkejä ja -opasteita koskevaan yleissopimukseen, liikennemerkkejä ja -opasteita koskevaa yleissopimusta täydentävään eurooppalaiseen sopimukseen sekä liikennemerkkejä ja -opasteita koskevaa yleissopimusta täydentävän Eurooppalaisen sopimuksen pöytäkirjaan. Säädöshankkeen yhteydessä varmistetaan, että tieliikennelain liikenteenohjauslaitteita koskevat säännökset ovat ajan tasalla ja sopimusmääräysten mukaiset.
Liikenne- ja viestintäministeriö, liikenne- ja viestintäministeri Ranne
- 16 **HE laiksi ajoneuvolain muuttamisesta sekä siihen liittyviksi laeiksi (liikkuvat työkoneet ja Euro 7 -asetusten täytäntöönpano)**
[LVM049:00/2025](#)
EU:n ns. liikkuvia työkoneita koskevan asetuksen ja Euro 7 -asetuksen kansallinen toimeenpano ja muut kansalliset ajoneuvolainsäädännön muutostarpeet
Liikenne- ja viestintäministeriö, liikenne- ja viestintäministeri Ranne
- 24 **HE Maailman postiliiton yleissopimuksen hyväksymiseksi ja voimaansaattamiseksi**
[LVM048:00/2025](#)
Esityksessä ehdotetaan, että eduskunta hyväksyisi Dubaissa syyskuussa 2025 neuvotellun Maailman postiliiton yleissopimuksen siltä osin kuin se kuuluu Suomen toimivaltaan. Maailman postiliiton muutossopimukset annetaan uusina yleissopimuksina. Niillä korvataan kokonaisuudessaan aiemmat voimassa olevat sopimukset. Osa voimassa olevista määräyksistä sisällytettiin muuttumattomina sopimukseen ja vain osaan artikloista tehtiin muutoksia. Maailman postiliiton yleissopimus sisältää kansainvälisen postiliikenteen keskeiset määräykset.
Liikenne- ja viestintäministeriö, liikenne-, viestintä- ja sisäministeri Ranne

- 26 **HE yksityistielain muuttamiseksi**
[LVM022:00/2025](#)
Hankkeessa valmistellaan tarvittavat muutokset yksityistielakiin (560/2018). Tarkoitus on selkeyttää lakia ja täsmentää sen eräitä säännöksiä sidosryhmiltä saadun palautteen perusteella sekä esimerkiksi selventää yksityistiemaksujen maksuunpanoon liittyvää oikeustilaa.
Liikenne- ja viestintäministeriö, liikenne- ja viestintäministeri Ranne
- 35 **HE laiksi maanalaisen verkkoinfrastruktuurin sijaintitiedoista**
[LVM013:00/2025](#)
Luodaan lainsäädäntöpohja sijaintiselvityspyyntöihin vastaamiseksi tarkoitetun järjestelmän (aiemmin Sijaintitietopalvelu) uudelle toteutustavalle.
Liikenne- ja viestintäministeriö, liikenne- ja viestintäministeri Ranne

Työ- ja elinkeinoministeriö

Viikko (arvio)

- 6 **HE laiksi julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain muuttamisesta, vesi- ja energiahuollon, liikenteen ja postipalvelujen alalla toimivien yksiköiden hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain sekä rikosrekisterilain 6 b §:n muuttamisesta (hankintalaki)**
[TEM014:00/2024](#)
Hankintalakiin ja erityisalojen hankintalakiin ehdotettavilla muutoksilla on tarkoitus huomioida hallitusohjelman hankintalakiin liittyvät tavoitteet. Muutoksilla lisätään tehokkuutta ja kustannussäästöjä julkisissa hankinnoissa.
Työ- ja elinkeinoministeriö, työministeri Marttinen
- 6 **HE laeiksi vaarallisten kemikaalien ja räjähteiden käsittelyn turvallisuudesta annetun lain ja rakentamislain muuttamisesta**
[TEM103:00/2025](#)
Esitys sisältää ehdotuksen lisätä vaarallisten kemikaalien ja räjähteiden käsittelyn turvallisuudesta annettuun lakiin ja rakentamislakiin maanpuolustukselle tärkeitä tuotantolaitoksia koskevat säännökset.
Työ- ja elinkeinoministeriö, työministeri Marttinen
- 7 **HE laiksi tuontipolttoaineiden velvoitevarastoinnista annetun lain väliaikaisesta muuttamisesta**
[TEM111:00/2025](#)
EU:n kaasuvaramuutosehdotuksesta (asetuksen (EU) 2017/1938 muuttamisesta siltä osin kuin on kyse kaasun varastoinnin roolista kaasutoimitusten varmistamisessa ennen talvikautta annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2025/1733) johtuvan kaasun varastointivelvoitteen jatkon toimeenpano kansalliseen lainsäädäntöön.
Työ- ja elinkeinoministeriö, ympäristö- ja ilmastoministeri Multala

- 9 **HE yhdistelmälupadirektiivin täytäntöönpano**
[TEM002:00/2025](#)
Tehtävänä on panna kansallisesti täytäntöön Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2024/1233 kolmansien maiden kansalaisille jäsenvaltion alueella oleskelua ja työskentelyä varten myönnettävää yhdistelmälupaa koskevasta yhden hakemuksen menettelystä sekä jäsenvaltiossa laillisesti oleskelevien kolmansista maista tulleiden työntekijöiden yhtäläisistä oikeuksista (uudelleenlaadittu). Direktiivin tarkoituksena on yksinkertaistaa ja yhdenmukaistaa kolmansista maista tulevien työntekijöiden maahanpääsyä koskevia menettelyjä. Direktiivi myös turvaa kolmansista maista tuleville työntekijöille jäsenvaltion kansalaisten kanssa yhdenvertaisen kohtelun direktiivissä määritellyillä alueilla.
Työ- ja elinkeinoministeriö, työministeri Marttinen
- 9 **HE työneuvoston ja yhteistoiminta-asiamiehen tehtävien muutoksia koskevaksi lainsäädännöksi**
[TEM070:00/2025](#)
Esityksessä ehdotetaan kumottavaksi laki työneuvostosta ja eräistä työsuojelun poikkeusluvista (400/2004). Työneuvosto lakkautettaisiin ja sen lausuntotehtävistä luovuttaisiin. Työsuojelun poikkeuslupien muutoksenhakuun liittyen tehtäisiin tarvittavat muutokset. Tähän esitykseen on yhdistetty hanke TEM072:00/2025, HE yhteistoiminta-asiamiehen tehtävien muutoksia koskevaksi lainsäädännöksi. Esityksessä ehdotetaan kumottavaksi laki yhteistoiminta-asiamiehestä (216/2010). Yhteistoimintalainsäädännön ja henkilöstörahastojen valvonnan järjestämiseksi toteutettaisiin tarvittavat lainsäädäntömuutokset.
Työ- ja elinkeinoministeriö, työministeri Marttinen
- 10 **HE ydinenergialaiksi**
[TEM032:00/2023](#)
Ydinenergialaki, sen nojalla annetut säännökset, STUK:n määräykset ja YVL-ohjeet uudistetaan. Ensisijaisena tavoitteena on pitää ydinenergian käyttö yhteiskunnan kokonaisedun mukaisena, huolehtia toiminnan turvallisuudesta, syntyvästä ydin- ja muusta radioaktiivisesta jätteestä Suomessa asianmukaisesti sekä noudattaa ydinturvallisuuteen ja -materiaalivalvontaan liittyviä kansainvälisiä ja Euratom-velvoitteita. Tavoitteena on myös nopeuttaa ydinlaitoshankkeiden toteuttamista ja muutoinkin luoda edellytykset ydinenergian tuotannon kustannustehokkuuden parantamiselle. Ydinenergialain ydinräjähdekielloa on tarpeen arvioida, mutta Nato-jäsenyys ei edellytä sen muuttamista. Liittyy häiriö- ja kriisitilanteiden sääntelyyn.
Työ- ja elinkeinoministeriö, ympäristö- ja ilmastoministeri Multala
- 10 **HE laiksi energian alkuperätakuista annetun lain muuttamisesta**
[TEM035:00/2023](#)
Muutoslailla täytäntöön pannaan uusiutuvan energian direktiivin päivityksen (RED III) alkuperätakuista koskevan sääntelyn muutokset. Muutosten kansallisen toimeenpanon suunnittelu on kesken. Lisäksi täytäntöön pannaan Euroopan parlamentin ja neuvoston uusiutuvan kaasun, maakaasun ja vedyn sisämarkkinoita koskevista yhteisistä säännöistä, direktiivin (EU) 2023/1791 muuttamisesta ja direktiivin 2009/73/EY kumoamisesta annetun

direktiivin (EU) 2024/1788 alkuperätakuita koskevat säännökset, sekä standardista EN 16325:2025 johtuvia muutoksia.

Työ- ja elinkeinoministeriö, ympäristö- ja ilmastoministeri Multala

10 **HE Euroopan unionin hiilirajamekanismia koskevan asetuksen toimeenpanosta annetun lain ja rikosrekisterilain muuttamiseksi**

[TEM086:00/2025](#)

Esityksellä tehdään EU:n hiilirajamekanismia koskevan asetuksen toimeenpanosta annettuun lakiin tarvittavat muutokset, jotka johtuvat Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksesta (EU) 2025/2083 jolla muutetaan hiilirajamekanismiasetusta. Esityksessä ehdotetaan tarpeelliset kansalliset lakimuutokset, jotta asetuksen (EU) 2025/2083 mahdollistamat seuraamusmaksujoukot ovat kansallisesti käytettävissä. Lisäksi ehdotetaan rikosrekisterilakiin muutoksia, jotka mahdollistavat valtuutetun CBAM-ilmoittajan asemasta (EU) 2025/486 annetussa täytäntöönpanoasetuksessa säädettyyn konsultaatiomenettelyyn vastaamisen.

Työ- ja elinkeinoministeriö, ympäristö- ja ilmastoministeri Multala

11 **HE laiksi eräiden valtiontukea koskevien Euroopan unionin säännösten soveltamisesta, laiksi valtionavustuslain 21 §:n muuttamisesta, laiksi kuntalain muuttamisesta ja laiksi hyvinvointialueesta annetun lain muuttamisesta**

[TEM065:00/2023](#)

Muutetaan eräiden valtion tukea koskevien Euroopan unionin säännösten soveltamisesta annetun lain (300/2001) sisältöä niin, että lisätään viranomaisen oma-aloitteinen takaisinperintä mahdolliseksi.

Työ- ja elinkeinoministeriö, työministeri Marttinen

11 **HE laeiksi kirjanpitolain ja tilintarkastuslain muuttamisesta**

[TEM096:00/2025](#)

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi laki kirjanpitolain muuttamisesta ja laki tilintarkastuslain 3 luvun muuttamisesta. Lakien myötä kestävyysraportointivelvollisten piiri supistuisi nykyisestä ja raportointivaatimukset kevenisivät. Ehdotuksella pantaisiin täytäntöön kestävyysraportointia koskevan ns. muutosdirektiivin säännökset.

Työ- ja elinkeinoministeriö, työministeri Marttinen

14 **HE laeiksi eräiden EU:n kriittisten raaka-aineiden asetuksen velvoitteiden toimeenpanosta ja valvonnasta**

[TEM036:00/2025](#)

Hallituksen esityksellä annettaisiin keskeiset EU:n kriittisten raaka-aineiden asetuksen (EU)1252/2024 edellyttämät kansalliset säädökset. Hankkeessa on tarkoitus valmistella virkatyönä uusi laki eräiden EU:n kriittisten raaka-aineiden asetuksen velvoitteiden toimeenpanosta, valvonnasta ja seuraamuksista sekä tehdä muutoksia eräisiin muihin lakeihin. Ehdotetuilla säädöksillä pantaisiin kansallisesti täytäntöön Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) 2024/1252. EU:n kriittisten raaka-aineiden asetus on jäsenvaltioissa suoraan sovellettavaa lainsäädäntöä, mutta edellyttää tuekseen eräiltä osin kansallista lainsäädäntöä esimerkiksi toimivaltaisten viranomaisten ja seuraamusten osalta.

Työ- ja elinkeinoministeriö, elinkeinoministeri Puisto

- 14 **HE laiksi vuosilomalain muuttamisesta (säästövapaan pitämisen ajankohdan muuttaminen)**
[TEM056:00/2025](#)
Säästövapaata koskevaa sääntelyä muutettaisiin niin, että jatkossa työnantaja päättäisi säästövapaan pitämisen ajankohdan kuten muidenkin vuosilomien kohdalla, ellei muuta sovita.
Työ- ja elinkeinoministeriö, työministeri Marttinen
- 14 **HE tuotesektorilakien uudistamisesta**
[TEM090:00/2025](#)
Sisämarkkinoiden hätätila- ja resilienssisäädöksen liitesäädösten täytäntöönpano. Liitesäädöksillä pyritään varmistamaan sisämarkkinoiden normaali toiminta, mukaan lukien tavaroiden, palvelujen ja henkilöiden vapaa liikkuvuus, ja takaamaan kansalaisten, yritysten ja viranomaisten kannalta kriittisen tärkeiden tavaroiden ja palvelujen saatavuus.
Työ- ja elinkeinoministeriö, työministeri Marttinen
- 15 **HE laiksi työaikalain 40 §:n muuttamisesta**
[TEM004:00/2025](#)
Esitys koskee työaikalaitännäisten saatavien kanneaikaan liittyviä kysymyksiä.
Työ- ja elinkeinoministeriö, työministeri Marttinen
- 15 **HE kirjanpitolain, kaupparekisterilain ja tilintarkastuslain muuttamisesta (tilinpäätösraportoinnin digitalisointi)**
[TEM027:00/2025](#)
Hallituksen esityksen tarkoittamien lainmuutosten myötä erikseen nimettävien oikeushenkilömuotojen mukaiset yritykset toimittaisivat tilinpäätöstietonsa Patentti- ja rekisterihallitukselle rekisteröitäviksi digitaalisessa muodossa (XHTML-kieleen perustuen sekä tietyt määritellyt tiedot XBRL-merkittynä ("tägätyinä"). Uudet säännökset koskisivat ensiksi tilintarkastusvelvollisuuden piiriin kuuluvia yrityksiä vuotta 2027 koskevalta tilikaudelta ja sen jälkeen muita yrityksiä.
Työ- ja elinkeinoministeriö, työministeri Marttinen
- 16 **HE laiksi avaruustoiminnasta annetun lain sekä maa-asemista ja eräistä tutkista annetun lain muuttamisesta (avaruuslupahallinnon keskittäminen)**
[TEM041:00/2025](#)
Esityksen tavoitteena on edistää avaruustoimialan toimintaedellytyksiä keskittämällä ja yhtenäistämällä lupahallintoa ja valvontaa. Lisäksi esityksen tavoitteena on varmistaa kansallisen turvallisuuden ja riskienhallinnan huomioiminen lupahallinnossa myös jatkossa. Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi avaruustoiminnasta annettua lakia siten, että avaruustoiminnan lupa-, valvonta- ja rekisteröintitehtävät sekä satelliittikaukokartoituksen lupa- ja valvontatehtävät siirrettäisiin työ- ja elinkeinoministeriöstä Liikenne- ja viestintävirastoon. Maa-asemista ja eräistä tutkista annettuun lakiin tehtäisiin myös tarpeelliset muutokset lupamenettelyiden yhtenäistämiseksi.
Työ- ja elinkeinoministeriö, elinkeinoministeri Puisto

- 16 **HE laiksi eräiden polttoaineiden kestävyyskriteereistä annetun lain muuttamisesta**
[TEM049:00/2025](#)
Toimeenpannaan kaasumarkkinadirektiivi lisäämällä kestävyyslakiin sääntely vähähiilisten polttoaineiden vaatimustenmukaisuuden osoittamisesta.
Työ- ja elinkeinoministeriö, ympäristö- ja ilmastoministeri Multala
- 16 **HE laiksi yhteistoimintalain muuttamisesta (henkilöstön hallintoedustus)**
[TEM050:00/2025](#)
Toteutetaan henkilöstön hallintoedustusta koskevat muutokset.
Työ- ja elinkeinoministeriö, työministeri Marttinen
- 16 **HE laiksi vähittäismyyntihintojen sääntelystä sähkön hintakriisin aikana**
[TEM081:00/2025](#)
Säädetään laki, joka mahdollistaa sähkön vähittäismyyntihintojen säännöstelyn sähkön hintakriisin aikana. Lain mahdollisesta voimaantulosta ja voimassaolosta säädettäisiin erikseen lailla. Hintasääntelyn edellyttämien korvausten sisällyttämisestä valtion talousarvioon päätettäisiin voimaantulon säätämisen yhteydessä.
Työ- ja elinkeinoministeriö, ympäristö- ja ilmastoministeri Multala
- 16 **HE työnhakijan avointen korkeakouluopintojen aikaista työttömyysturvaoikeutta koskevaksi lainsäädännöksi**
[TEM101:00/2025](#)
Työttömyysturvalakia muutettaisiin siten, että 25 vuotta täyttäneellä työnhakijalla olisi mahdollisuus opiskella rajoituksetta avoimia korkeakouluopintoja työttömyysetuutta menettämättä. Työvoimapaalveluiden järjestämisestä annettua lakia ja kotoutumisen edistämisestä annettua lakia muutettaisiin siten, että työttömyysetuudella tuettuina omaehtoisina opintoina ei voisi enää opiskella avoimia korkeakouluopintoja. Esityksen tavoitteena on helpottaa työttömien työnhakijoiden avointen korkeakouluopintojen opiskelumahdollisuuksia sekä vähentää työttömyysetuuden saamisen edellytyksiin liittyvää hallinnollista taakkaa.
Työ- ja elinkeinoministeriö, työministeri Marttinen
- 16 **HE yritys- ja yhteisötietolain 4 §:n 2 momentin 12 kohdan ja 9 a §:n kumoamisesta**
[TEM107:00/2025](#)
Hallituksen esityksessä ehdotetaan yritys- ja yhteisötietolaista kumottavaksi kansainvälistä yhteisötunnistetta eli LEI-tunnistetta koskevat säännökset. Patentti- ja rekisterihallitus ei jatkossa enää antaisi LEI-tunnistetta, joka oikeushenkilöllä tulee olla sen käydessä arvopaperikauppaa. Tunniste olisi tämän jälkeen haettava tunnisteita antavilta muilta palveluntarjoajilta. Myös jo annetut tunnisteet siirrettäisiin muiden palveluntarjoajien hallinnoitavaksi.
Työ- ja elinkeinoministeriö, työministeri Marttinen
- 16 **HE laiksi sähkömarkkinalain muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen muuttamisesta**
[TEM124:00/2025](#)
Sähkömarkkinalain 65 b §:ssä säädetyn markkinapohjaisen kuormanohjauksen asetustasaisen sääntelyn antamisen viivästyksestä johtuen sähkömarkkinalaissa määriteltyä

soveltamisaikataulua siirretään eteenpäin riittävän toimeenpanoajan mahdollistamiseksi toimialalle.

Työ- ja elinkeinoministeriö, ympäristö- ja ilmastoministeri Multala

17 **HE laiksi kotoutumisen edistämisestä annetun lain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi**

[TEM099:00/2024](#)

Hallituksen esityksellä ehdotetaan muutettavaksi kotoutumisen edistämisestä annettua lakia hallitusohjelman mukaisesti, jossa kotoutumispalvelujen uudistuksessa järjestelmää tehostetaan ja rahoitus kootaan yhteen kanavaan. Lakiehdotusten esitetään tulevan voimaan 1.1.2027.

Työ- ja elinkeinoministeriö, sisäministeri Rantanen

20 **HE laiksi maakaasun ja nesteytetyn maakaasun maahantuonnin väliaikaisesta kieltämisestä Venäjän federaatiosta ja Valko-Venäjältä**

[TEM036:00/2024](#)

Maakaasun ja LNG:n maahantuonti kielletään väliaikaisesti Venäjältä ja Valko-Venäjältä Venäjän Ukrainaan tekemän sotilaallisen hyökkäyksen johdosta ja Suomen energiaturvallisuuden varmistamiseksi.

Työ- ja elinkeinoministeriö, ympäristö- ja ilmastoministeri Multala

20 **HE tutkimustarkoituksessa siirrettävän käytetyn ydinpolttoaineen ja sen tutkimustoiminnan seurauksena syntyvän radioaktiivisen jätteen loppusijoittamisesta Ruotsin kuningaskunnan alueella Suomen hallituksen ja Ruotsin hallituksen välillä tehdyn sopimuksen hyväksymisestä ja laiksi sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta**

[TEM109:00/2025](#)

Esityksessä ehdotetaan, että eduskunta hyväksyisi Suomen hallituksen ja Ruotsin hallituksen välisen sopimuksen tutkimustarkoituksessa siirrettävän käytetyn ydinpolttoaineen ja sen tutkimustoiminnan seurauksena syntyvän radioaktiivisen jätteen loppusijoittamisesta Ruotsin kuningaskunnan alueella ja lain sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta. Sopimuksen tarkoituksena on luoda kehys Suomen tasavallasta peräisin olevan tutkimustarkoituksessa Ruotsin kuningaskuntaan siirrettävän käytetyn ydinpolttoaineen ja sen tutkimustoiminnan seurauksena syntyvän radioaktiivisen jätteen loppusijoittamiselle Ruotsin kuningaskunnan alueella.

Työ- ja elinkeinoministeriö, ympäristö- ja ilmastoministeri Multala

22 **HE laiksi kolmansien maiden kansalaisten maahantulon ja oleskelun edellytyksistä tutkimuksen, opiskelun, työharjoittelun ja vapaaehtoistoiminnan perusteella annetun lain muuttamisesta (kansainvälisten opiskelijoiden toimeentulotuki)**

[TEM013:00/2024](#)

Hankkeessa toteutetaan hallitusohjelman kirjaukset opiskelijan oleskeluluvan peruuttamisesta, jos opiskelija turvautuu toimeentulotukeen, ja jälkivalvonnan käyttämisestä toimeentulotukeen turvautumisen selvittämiseksi tehokkaasti.

Työ- ja elinkeinoministeriö, työministeri Marttinen

- 23 **HE työvoimapalveluiden järjestämisestä annetun lain ja tulotietojärjestelmästä annetun lain 13 §:n muuttamisesta**
[TEM100:00/2025](#)
Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi työvoimapalveluiden järjestämisestä annettua lakia ja tulotietojärjestelmästä annetun lain 13 §:ää. Työvoimaviranomaisille mahdollistettaisiin oikeus saada ja käsitellä asiakkaiden välttämättömiä tulotietojärjestelmään tallennettuja tietoja nykyistä laajemmin työvoimapalvelujen ja niihin liittyvien tehtävien toimeenpanemiseksi. Tavoitteena on parantaa työvoimaviranomaisten mahdollisuuksia hoitaa tarkoituksenmukaisemmin ja tehokkaammin lakisääteisiä tehtäviä ja mahdollistaa entistä yksilöllisempien ja kohdennetumpien työvoimapalvelujen tarjoaminen työnhakijoille. Arvio tarkoitettusta voimaantulosta 1.11.2026.
Työ- ja elinkeinoministeriö, työministeri Marttinen
- 24 **HE laiksi siviilipalveluslain muuttamisesta**
[TEM102:00/2024](#)
Hallitus kehittää siviilipalvelusjärjestelmää tarkoituksenmukaisemmaksi parlamentaarisen työryhmän raporttia hyödyntäen ja kytkien palvelukseen nykyistä selkeämmin kokonaisturvallisuuden toimintamallin.
Työ- ja elinkeinoministeriö, työministeri Marttinen
- 24 **HE laiksi hyödyllisyysmallioikeudesta**
TEM113:00/2025
Työ- ja elinkeinoministeriö asetti toukokuussa 2022 työryhmän valmistelemaan patenttilainsäädännön kokonaisuudistusta. Osana uudistusta työryhmä on arvioinut myös hyödyllisyysmallijärjestelmää ja sen tarvetta tulevaisuudessa.
Työ- ja elinkeinoministeriö, elinkeinoministeri Puisto
- 25 **HE laiksi maanpuolustukselle merkityksellisistä keksinnöistä**
TEM114:00/2025
Laki maanpuolustukselle merkityksellisistä keksinnöistä (551/1967) sisältää säännökset sellaisten keksintöjen patenttoimisesta, joilla on merkitystä maanpuolustukselle tai kansalliselle turvallisuudelle. Lain muutostarpeita on arvioitu patenttilain kokonaisuudistuksen yhteydessä.
Työ- ja elinkeinoministeriö, elinkeinoministeri Puisto
- 26 **HE EU:n metaaniasetuksen ja rajat ylittävien sähkönsiirtojen kyberverkkosäännön kansallisesta täytäntöönpanosta**
TEM123:00/2025
Säädetään Turvallisuus- ja kemikaalivirasto asetuksen (EU) 2024/1787 (metaaniasetus) edellyttämäksi toimivaltaiseksi viranomaiseksi ja asetuksen edellyttämät seuraamukset, sekä säädetään asetuksen (EU) 2024/1366 (rajat ylittävien sähkönsiirtojen kyberverkkosääntö) edellyttämän toimivaltaisen viranomaisen kansallisesta järjestelystä.
Työ- ja elinkeinoministeriö, ympäristö- ja ilmastoministeri Multala
- 35 **HE ekosuunnittelusta annettua EU:n asetusta täydentäväksi lainsäädännöksi**
[TEM076:00/2024](#)
Esityksessä annettaisiin täydentävää sääntelyä uuden EU:n ekosuunnitteluasetuksen

täytäntöönpanemiseksi. Esityksessä muutettaisiin ekosuunnittelulakia ja eräitä muita lakeja. Tavoitteena on varmistaa, että kansalliset lainsäädäntöratkaisut tukevat ensivaiheessa tarvittavia kansallisia rakenteita asetuksen soveltamiseksi.

Työ- ja elinkeinoministeriö, työministeri Marttinen

35 **HE eräiden tekoälyjärjestelmien valvonnasta annetun lain muuttamiseksi ja eräiksi muiksi laeiksi**

[TEM091:00/2024](#)

Hallituksen esityksessä säädettäisiin kansallisesta lainsäädännöstä tekoälyn sääntelyn testiympäristöjen toimeenpanemiseksi ja kansallisen rekisterin perustamiseksi kriittiseen infrastruktuuriin liittyville suuririskisille tekoälyjärjestelmille. Lisäksi esityksessä säädettäisiin muista tarvittavista säännöksistä EU:n tekoälyasetuksen täytäntöönpanemiseksi. Ehdotettavien lakien on tarkoitus tulla voimaan viimeistään 2.8.2026 mennessä.

Työ- ja elinkeinoministeriö, elinkeinoministeri Puisto

Sosiaali- ja terveysministeriö

Viikko (arvio)

8 **HE laeiksi yleistukilain 19 §:n ja työttömyysturvalain 10 luvun 4 §:n muuttamisesta**

[STM008:00/2026](#)

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi yleistukilakia ja työttömyysturvalakia. Yleistukilakia muutettaisiin siten, että työvoimapalveluiden järjestämisestä annetussa laissa tarkoitetun työvoimakoulutuksen ja työttömyysetuudella tuetun työnhakijan omaehtoisen opiskelun sekä työttömyysturvalaissa tarkoitetulla tavalla päätoimisena pidettävän kotoutumisen edistämisestä annetun lain omaehtoisen luku- ja kirjoitustaidon opiskelun aikana ei sovellettaisi yleistukilain odotusaikaa koskevaa säännöstä. Työttömyysturvalakiin tehtäisiin yleistukilain voimaantulosta johtuvat muutokset. Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.5.2026.

Sosiaali- ja terveysministeriö, sosiaaliturvaministeri Grahn-Laasonen

9 **HE laiksi sähköisestä lääkemääräyksestä ja sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen käsittelystä annetun lain muuttamisesta**

[STM099:00/2024](#)

Lääkemääräyslain ja asiakastietolain muutoksella toteutettaisiin Kanta-lääkityslistan 3. vaiheen kehittämiseen kuuluvat toiminnallisuudet valtakunnalliseen lääkityslistaan. Reseptikeskukseen tallennettaviksi ja siten automaattisesti lääkityslistalle muodostuviksi tiedoksi ehdotetaan lisättäviksi potilasta koskevat lääkehoidon tarkistus- ja huomiomerkinnot, merkinnot potilaan käytössä olevista itsehoitovalmisteista ja potilaan laitoshoidon tilanteesta. Sosiaalihuollon palvelunantajalle ehdotetaan tiedonsaantioikeutta reseptikeskukseen tallennettuihin myös muihin kuin lääkemääräystietoihin ja liittymisvelvollisuutta reseptikeskukseen viimeistään 1.10.2029.

Sosiaali- ja terveysministeriö, sosiaaliturvaministeri Grahn-Laasonen

- 11 **HE laiksi naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta annetun lain muuttamisesta (palkka-avoimuusdirektiivin täytäntöönpano)**
[STM069:00/2024](#)
Esityksessä ehdotetuilla lakimuutoksilla pannaan täytäntöön palkka-avoimuusdirektiivi (Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi miesten ja naisten samapalkkaisuuden periaatteen soveltamisen lujittamisesta palkkauksen läpinäkyvyyden ja täytäntöönpanomekanismien avulla (EU) 2023/970). Direktiivi pannaan täytäntöön pääasiassa muuttamalla tasa-arvolakia. Mahdollisesti muutoksia ehdotetaan myös muuhun lainsäädäntöön. Esitys liittyy vuoden 2026 toiseen lisätalousarvioesitykseen.
Sosiaali- ja terveysministeriö, sosiaaliturvaministeri Grahn-Laasonen
- 13 **HE työeläkejärjestelmää koskevan lainsäädännön muuttamiseksi**
[STM021:00/2025](#)
Hallitusohjelman mukaisesti valmistellaan tarvittavat työeläkelainsäädännön muutokset työeläkejärjestelmän rahoituksellisen kestävyuden varmistamiseksi ja riittävän etuustason turvaamiseksi. Muutoksilla on kaksi tavoitetta. Muutosten tulee vahvistaa julkista taloutta merkittävästi ja vakauttaa eläkevakuutusmaksutasoa pitkällä aikavälillä sääntöpohjaisen vakautusjärjestelmän avulla. Tavoitteiden taustalla on väestön ikärakenteen muutoksen aiheuttama huoltosuhteen heikkeneminen sekä talouden kehitykseen, eläkevarojen sijoitustuottoihin ja tulevaan maksukehitykseen liittyvä epävarmuus.
Sosiaali- ja terveysministeriö, sosiaaliturvaministeri Grahn-Laasonen
- 13 **HE laiksi naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta annetun lain muuttamisesta (raskaus- ja perhevapaasyrjintä)**
[STM092:00/2025](#)
Esityksessä ehdotetuilla lakimuutoksilla täsmennetään tasa-arvolain eräitä pykäläiä raskaus- ja perhevapaasyrjinnän kiellon vahvistamiseksi.
Sosiaali- ja terveysministeriö, sosiaaliturvaministeri Grahn-Laasonen
- 13 **HE lääkärin ilmoitusvelvollisuudesta**
[STM124:00/2025](#)
Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi sääntelyä, joka koskee lääkärin velvollisuutta ilmoittaa ammattitaukeista ja muista työperäisistä sairauksista. Suunniteltu lakimuutosten voimaantuloaika olisi 1.10.2026.
Sosiaali- ja terveysministeriö, sosiaaliturvaministeri Grahn-Laasonen
- 14 **HE laiksi lääkelain muuttamisesta (eläinlääkeasetuksen kansallinen toimeenpano)**
[STM062:00/2020](#)
Esitetään lääkelakiin tehtäväksi EU:n eläinlääkeasetuksen kansallisen täytäntöönpanon vaatimat muutokset.
Sosiaali- ja terveysministeriö, sosiaaliturvaministeri Grahn-Laasonen

- 14 **HE laiksi alkoholilain muuttamisesta (panimoiden, tislaamoiden ja viinitilojen ulosmyyntioikeuden laajentaminen)**
[STM101:00/2024](#)
Mahdollistetaan kaikille kotimaisille pien- ja käsityöläispanimoille, pientislaamoille ja viinitiloille niiden tuotteiden myynti valmistuspaikoilta suoraan kuluttajille vähittäismyyntiluvalla.
Sosiaali- ja terveysministeriö, sosiaalityöministeri Gråhn-Laasonen
- 14 **HE laiksi vakuutusyhtiölain ja eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta**
[STM012:00/2025](#)
Hallituksen esityksellä pannaan kansallisesti täytäntöön Solvenssi II -direktiivin muutokset. Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2025/2 direktiivin 2009/138/EY (Solvenssi II) muuttamisesta astui voimaan 28.1.2025 ja direktiivi tulee sovellettavaksi 30.1.2027 alkaen. Solvenssi II -direktiivin muutosten kansallinen täytäntöönpano edellyttää muutoksia vakuutusyhtiölakiin sekä siihen liittyviin lakeihin. Täytäntöönpano edellyttää myös voimaantulolain säätämistä, jonka on astuttava voimaan noin puoli vuotta ennen muutoslain voimaantuloa.
Sosiaali- ja terveysministeriö, sosiaalityöministeri Gråhn-Laasonen
- 15 **HE laiksi lapsiin liittyvien rikosepäilyjen selvittämisessä avustavista sosiaali- ja terveydenhuollon yksiköistä**
[STM163:00/2024](#)
Uudistetaan lapsen kohdistuneen seksuaali- ja pahoinpitelyrikoksen selvittämisen järjestämisestä annettu laki (1009/2008). Uudistamisen taustalla on pääministeri Orpon hallitusohjelman kirjaus, jonka mukaan lapsen kohdistuvan seksuaaliväkivallan tapauksissa varmistetaan lapsen edun mukainen tutkinta ja monialainen tuki eri viranomaisten yhteistyönä. Hallituksen esitys liittyy vuoden 2027 talousarvioesitykseen.
Sosiaali- ja terveysministeriö, sosiaalityöministeri Gråhn-Laasonen
- 15 **HE Kansaneläkelaitoksen tietojenvaihtoa koskevan lainsäädännön muuttamiseksi (sosiaalityön väärinkäytösten ehkäiseminen ja Kelan tiedonvaihdon edistäminen)**
[STM061:00/2025](#)
Esityksellä ehdotetaan tehtäväksi tarpeelliset muutokset Kelan tiedonvaihtoa ja tiedonsaantioikeuksia koskeviin säännöksiin.
Sosiaali- ja terveysministeriö, sosiaalityöministeri Gråhn-Laasonen
- 16 **HE ambulanssikuljetusten ja ensihoitopalveluun sisältyvien kuljetusten järjestämis- ja rahoitusvastuun uudistamista ja sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksu- ja rahoitusvastuun uudistamista (HE ambulanssikuljetuksista ja sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista)**
[STM108:00/2023](#)
Hallitusohjelmaan ja kevään 2024 kehysriihen päätöksiin perustuva lainsäädäntömuutos, jolla muun muassa toimeenpannaan ensihoidon kuljetusten ja muiden ambulanssikuljetusten rahoitus- ja järjestämisvastuun siirtoa hyvinvointialueille huomioiden myös Ahvenanmaan maakuntaan liittyvät erityiskysymykset. Lisäksi esitetään sosiaali- ja terveydenhuollon

asiakasmaksujen sekä eräisiin asiakasmaksuihin liittyvien käyttövarojen ja tulorajojen sitomista hyvinvointialueiden hintaindeksiin sekä peruuttamatta ja käyttämättä jätetyn palvelun maksun soveltamisalan laajennusta. Esitys liittyy vuoden 2028 talousarvioon.

Sosiaali- ja terveysministeriö, sosiaali- ja terveysministeri Juuso

16 **HE laiksi vammaisetuksista annetun lain, toimeentulotuesta annetun lain 7 b §:n ja sairausvakuutuslain 10 luvun 2 §:n ja 11 luvun 2 §:n muuttamisesta**

[STM036:00/2024](#)

Esityksessä ehdotetaan, että vammaisetuksista annetun lain (570/2007) mukaista lapsen perusvammaistukea saisi 1.1.2027 alkaen asianmukaisesti todetun keliakian tai ihokeliakian perusteella. Samalla muutettaisiin myös keliakiasta aiheutuvien ylimääräisten ravintomenojen huomioimisen alaikärajaa toimeentulotuesta annetun lain mukaisessa perustoimeentulotuessa 16 vuodesta 18 vuoteen. Lisäksi ehdotetaan täsmennettäväksi vammaisetuksista annetun lain menettelysäännöksiä koskien lääketieteellistä selvitystä ja etuuden myöntämisen pituutta. Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi myös sairausvakuutuslain (1224/2024) mukaisen erityishoitorahan myöntämisedellytystä hoidettavan lapsen iän osalta.

Sosiaali- ja terveysministeriö, sosiaaliturvaministeri Grahn-Laasonen

16 **HE laiksi kotoutumistuesta**

[STM074:00/2024](#)

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi laki kotoutumistuesta. Esityksellä toteutetaan pääministeri Orpon hallituksen kotoutumistukea ja kielillisää koskevia hallitusohjelmakirjauksia.

Sosiaali- ja terveysministeriö, sosiaaliturvaministeri Grahn-Laasonen

16 **HE laiksi lasten kotihoidon ja yksityisen hoidon tuesta annetun lain muuttamisesta (ns. Norjan malli)**

[STM050:00/2025](#)

Säädetään kotihoidon tuen saamisen edellytykseksi kolmen vuoden asuminen Suomessa. Esitys liittyy vuoden 2026 ensimmäiseen lisätalousarvioesitykseen.

Sosiaali- ja terveysministeriö, sosiaaliturvaministeri Grahn-Laasonen

16 **HE työkyvyttömyyseläkkeen ja työansioden yhteensovittamista koskevaksi lainsäädännöksi (ns. joustomalli)**

[STM066:00/2025](#)

Tarkoituksena on valmistella tarvittava lainsäädäntö työkyvyttömyyseläkkeen ja työansioden yhteensovittamiseksi. Valmistettava ns. joustomalli korvaisi nykyiset säännökset työkyvyttömyyseläkkeen lepäämään jättämisestä, jotka sisältyvät määräaikaisena voimassa olevaan lakiin työkyvyttömyyseläkkeellä olevien työhönpaluun edistämisestä (738/2009). Valmistettavan mallin on tarkoitus mahdollistaa työkyvyttömyyseläkkeen saajille joustava työskentely niin, että laissa säädettävät ansaintarajat voisivat kalenterivuoden aikana ylittyä tietyllä määrällä ilman vaikutusta maksettavan eläkkeen määrään.

Sosiaali- ja terveysministeriö, sosiaaliturvaministeri Grahn-Laasonen

- 16 **HE laiksi urheilijan tapaturma- ja eläketurvasta annetun lain muuttamisesta**
[STM085:00/2025](#)
Tarkoituksena on uudistaa urheilijan tapaturma- ja eläketurvasta annettua lakia (276/2009) vanhuudenturvan järjestämisen osalta. Uudistus mahdollistaisi vanhuudenturvan järjestämisen myös sijoitussidonnaisella eläkevakuutuksella tai vaihtoehtoisesti lisäeläkekassassa. Uudistuksen tavoitteena on turvata urheilijoiden vakuutukseen pohjautuvan vanhuudenturvan saatavuus myös tulevaisuudessa uudistamalla lakia siten, että se vastaisi nykypäivän vakuutusmarkkinoiden tarjontaa sekä houkuttelisi markkinoille useampia vakuutuksen tarjoajia. Tavoitteena on myös lisätä valinnanmahdollisuuksia turvan järjestämisessä sekä saada urheilijoille parempi turvan taso vanhuuseläkeiässä.
Sosiaali- ja terveysministeriö, sosiaaliturvaministeri Grahn-Laasonen
- 16 **HE sosiaaliturvaetuuksien valtion osuuksien maksamisesta**
[STM169:00/2025](#)
Tarkoituksena olisi, että vuosittain tehtävistä valtion maksamien sosiaaliturvaetuuksien ennakoiden ja lopullisten maksujen päätöksistä luovuttaisiin ja valtion rahamäärien maksaminen perustuisi toimeenpanijoiden kuukausittain lähettämään laskuun. Toimeenpanijan olisi toimitettava valtiolle/sosiaali- ja terveysministeriölle valtion osuuden vahvistamisessa ja maksamisessa tarvittavat kuukausittaiset tiedot. Valtion osuus aiheutuvista kustannuksista vahvistettaisiin ja maksettaisiin kalenterikuukautena maksettujen etuuksien yhteismäärän ja niiden kattamiseksi maksetun valtion osuuden ennakon erotus, joka otettaisiin huomioon tietyn maksukuukautta seuraavan kuukauden ennakkoa määrättäessä.
Sosiaali- ja terveysministeriö, sosiaaliturvaministeri Grahn-Laasonen
- 16 **HE laiksi Kansaneläkelaitoksen kuntoutusetuuksista ja kuntoutusrahaetuuksista annetun lain, sairausvakuutuslain sekä eräiden muiden lakien muuttamisesta**
[STM196:00/2025](#)
Esityksessä ehdotetaan, että nuoren kuntoutusrahaa ja harkinnanvaraista kuntoutusavustusta koskevat säännökset kumottaisiin. Kuntoutusrahan maksukausiin ehdotetaan muutoksia. Sairausvakuutuslaissa säädettäisiin päivärahaetuutta koskevan päätöksen antamisesta sekä päivärahaetuuden maksamisen keskeyttämisestä tai sen vähentämisestä muuttuneiden olosuhteiden vuoksi. Kansaneläkelaitos voisi korjata päätöksen asiavirheen asianosaisen vahingoksi ilman asianosaisen suostumusta, jos virhe on ilmeinen ja se on aiheutunut asianosaisen omasta menettelystä. Työttömyysturvalain 4 luvun sovittelua koskevaa säännöstä selkeytettäisiin ilman vaikutusta maksettavan sovitellun työttömyysetuuden määrään.
Sosiaali- ja terveysministeriö, sosiaaliturvaministeri Grahn-Laasonen
- 18 **HE terveydenhuoltolain ja sote-järjestämislain 8 §:n muuttamisesta (saattohoito ja eräät muut terveydenhuoltoa koskevat muutokset)**
[STM069:00/2025](#)
Täsmennetään lakiin oikeus saattohoitoon sekä toteutetaan eräitä muita terveydenhuoltoon liittyviä muutoksia.
Sosiaali- ja terveysministeriö, sosiaali- ja terveysministeri Juuso

- 20 **HE laeiksi terveydenhuoltolain 7 a §:n, sosiaalihuoltolain ja sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain 36 §:n muuttamisesta (palveluvalikoiman periaatteet)**
[STM113:00/2023](#)
Säädetään sosiaali- ja terveydenhuollon vaikuttavien palvelujen ja menetelmien kansallisen valinnan, eli palveluvalikoiman, periaatteista. Voimaantulo 1.1.2027.
Sosiaali- ja terveysministeriö, sosiaali- ja terveysministeri Juuso
- 20 **HE työeläkejärjestelmän viimeisen eläkelaitoksen menettelyn laajentamista koskevaksi lainsäädännöksi ja eräksi muiksi laeiksi**
[STM183:00/2025](#)
Hankkeen tarkoituksena on laajentaa työeläkejärjestelmän viimeisen eläkelaitoksen menettely koskemaan myös Suomen Pankin ja Finanssivalvonnan palveluksen piiriin kuuluvien henkilöiden eläketurvaa ja Ahvenanmaan julkisen sektorin eläkkeitä koskevan maakuntalain mukaisesti vakuutettujen henkilöiden eläketurvaa. Tavoitteena on Ahvenanmaan maakuntalain mukaisen eläketurvan ja Suomen Pankin henkilöstön eläketurvan saaminen osaksi työeläkejärjestelmän vilma-menettelyä, joka parantaisi eläkkeenhakijan ja -saajan työeläkeasioiden hoitamista. Ehdotetut muutokset on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.1.2027.
Sosiaali- ja terveysministeriö, sosiaaliturvaministeri Grahn-Laasonen
- 21 **HE laeiksi terveydenhuoltolain ja sosiaalihuollon ammattihenkilöistä annetun lain muuttamisesta**
[STM063:00/2025](#)
Hankkeessa muutettaisiin terveydenhuoltolakia ja sosiaalihuollon ammattihenkilöistä annettua lakia siten, että mahdollistetaan maksuton kaksiportaisen psykoterapiakoulutuksen ensimmäisen vaiheen erikoispätevyyden edellyttämä koulutus sosiaali- ja terveydenhuollon laillistetuille ammattihenkilöille sekä laajemmin myös muille varsinaisen psykoterapeuttikoulutuksen taustakoulutusedellytyksiä noudattaen. Asetuksilla säädetään tarkemmin erikoispätevyyden edellyttämästä koulutuksesta ja sen tavoitteista sekä koulutuksen rahoituksesta.
Sosiaali- ja terveysministeriö, sosiaali- ja terveysministeri Juuso
- 22 **HE laiksi tupakkalain muuttamisesta**
[STM165:00/2024](#)
Uudistetaan sääntelyä, joka koskee tupakansavusta syntyviä ongelmia asunto-osakeyhtiöissä ja muissa asuinyhteisöissä. Tehdään tupakkalakiin myös muita tarpeellisia muutoksia.
Sosiaali- ja terveysministeriö, sosiaaliturvaministeri Grahn-Laasonen
- 23 **HE eurooppalaista terveystietoaluetta koskevaa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta täydentäväksi sääntelyksi**
[STM108:00/2024](#)
Hallituksen esityksen tavoitteena on toteuttaa EU:n eurooppalaisen terveystieto-avaruus-asetuksen (EHDS) täytäntöönpanon kannalta tarvittavat muutokset sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen käsittelystä annettuun lakiin (703/2023, asiakastietolaki) sekä siihen liittyviin muihin lakeihin. Samalla tehdään kyseisiin lakeihin eräitä muita välttämättömiä muutoksia.
Sosiaali- ja terveysministeriö, sosiaali- ja terveysministeri Juuso

- 23 **HE laeiksi lääketieteellisestä tutkimuksesta annetun lain, kliinisestä lääketutkimuksesta annetun lain, biopankkilain sekä eräiden muiden lakien muuttamiseksi**
[STM111:00/2024](#)
Esityksellä selkiytetään ja yhteensovitetaan sote-alan tutkimustoimintaa koskevaa lainsäädäntöä.
Sosiaali- ja terveysministeriö, sosiaaliturvaministeri Grahn-Laasonen
- 23 **HE laiksi lääkelain muuttamisesta (apteekkitoiminnan kehittäminen)**
[STM045:00/2025](#)
Lääkelakiin ehdotetaan laajoja muutoksia apteekkitoiminnan kehittämiseksi. Ehdotettavien muutosten valmistelu liittyy seuraaviin hallitusohjelman kokonaisuuksiin:
- erillisen verkkoapteekkiluvan vaatimat säädösmuutokset
 - apteekkien tehtävät ja palveluiden laatuvaatimukset
 - määrä- ja sijaintisääntelyn vapauttamisen säädösmuutokset
 - osakeyhtiöiden ja ketjuuntumisen vaatimat säädösmuutokset
- Sosiaali- ja terveysministeriö, sosiaaliturvaministeri Grahn-Laasonen*
- 24 **HE työttömyysturvan yhdistelmävakuutusta koskevaksi lainsäädännöksi**
[STM047:00/2025](#)
Valtioneuvosto on 30.4.2024 tehnyt päätöksen julkisen talouden suunnitelmaksi vuosille 2026–2029 ja tätä edeltäneessä puoliväliriihessä hallitus linjasi yhdistelmävakuutuksen jatkovalmistelusta. Muutetaan työttömyysturvalakia (1290/2002), työttömyyskassalakia (603/1984) ja työttömyysetuuksien rahoituksesta annettua lakia (555/1998).
Sosiaali- ja terveysministeriö, sosiaaliturvaministeri Grahn-Laasonen
- 24 **HE laiksi lääkelain muuttamisesta (lääkkeitä koskeva kansainvälinen apu)**
[STM181:00/2025](#)
Esitys perustuu pääministeri Orpon hallitusohjelmakirjauksiin mm. kansainvälisen avun vastaanottamisesta ja antamisesta. Hallituksen esityksen tavoitteena on säätää kansallinen menettely lääkkeitä koskevan kansainvälisen avun antamiseksi ja vastaanottamiseksi, päivittää sairaala-apteekkisääntely vastaamaan hyvinvointialuejärjestelmää ja arvioida, missä tilanteessa sairaala-apteekkien lääkkeitä on tarpeen jakaa poikkeuksellisesti myös hyvinvointialueen ulkopuolelle. Lisäksi arvioidaan lääkehuoltoa koskevan lainsäädännön muita muutostarpeita.
Sosiaali- ja terveysministeriö, sosiaaliturvaministeri Grahn-Laasonen
- 35 **HE tartuntatautilaiksi**
[STM071:00/2023](#)
Esityksessä ehdotetaan tartuntatautilain korvaamista uudella samannimisellä lailla.
Sosiaali- ja terveysministeriö, sosiaaliturvaministeri Grahn-Laasonen
- 35 **HE terveydenhuollon menetelmien arviointia koskevaksi lainsäädännöksi (THL:n tehtävät)**
[STM004:00/2025](#)
Säädetään Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen tehtäväksi tuottaa ja koota hoidollisen ja taloudellisen arvon arviointeja (HTA-arviointi) lääketieteellisistä ja kuntoutuksen menetelmistä sekä terveydenhuollossa käytettävistä toimenpiteistä sairauksien ehkäisemiseksi,

diagnosoimiseksi tai hoitamiseksi. Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.1.2028.

Sosiaali- ja terveysministeriö, sosiaali- ja terveysministeri Juuso

35 **HE laiksi sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain muuttamisesta (monituottajuus vaihe 2)**

[STM029:00/2025](#)

Hankkeessa toteutetaan monituottajuuteen liittyviä hallitusohjelmakirjauksia. Hankkeen toisessa osassa (ns. monituottajuus II) arvioidaan muun muassa hyvinvointialueen riittävään omaan palvelutuotantoon liittyvää sääntelyä ja kevennetään sitä tarvittaessa. Hankkeen tähän osaan sisältyy myös eräitä palvelusetelien käytön velvoittavuuteen liittyviä lakimuutoksia.

Sosiaali- ja terveysministeriö, sosiaali- ja terveysministeri Juuso

35 **HE sosiaaliturvasta Uruguayn kanssa tehdyn sopimuksen hyväksymiseksi ja voimaansaattamiseksi**

[STM161:00/2025](#)

Esityksessä ehdotetaan, että eduskunta hyväksyisi Suomen ja Uruguayn välillä sosiaaliturvasta lokakuussa 2025 tehdyn sopimuksen sekä lain sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta.

Sosiaali- ja terveysministeriö, sosiaaliturvaministeri Grahn-Laasonen

Ympäristöministeriö

Viikko (arvio)

6 **HE laeiksi jätelain ja eräiden muiden lakien muuttamisesta (EU:n akkuasetuksen, SER-direktiivin ja EU:n jätteensiirtoasetuksen täytäntöönpano)**

[YM048:00/2024](#)

Akkuasetuksen kansallisen täytäntöönpanon III vaihe, erityisesti tuottajavastuuta koskevat säädösmuutokset. Lisäksi pannaan täytäntöön SER-direktiivin ja EU:n jätteensiirtoasetuksen edellyttämät muutokset.

Ympäristöministeriö, ympäristö- ja ilmastoministeri Multala

10 **HE laiksi rakentamislain muuttamisesta**

[YM002:00/2025](#)

Säädöshankkeessa valmistellaan rakentamislakiin EU:n rakennusten energiatehokkuusdirektiivin (EPBD) ja EU:n rakennustuoteasetuksen (CPR) vaatimia muutoksia. Lisäksi valmistellaan säännöksiä asuinrakennuksen ja asuinhuoneiston lyhyt vuokraukseen liittyen.

Ympäristöministeriö, ympäristö- ja ilmastoministeri Multala

12 **HE uudeksi alueidenkäyttölainsiksi**

[YM057:00/2023](#)

Alueidenkäyttöä koskevat säännökset uudistetaan pääministeri Orpon hallitusohjelman tavoitteiden toteuttamiseksi. Uusi alueidenkäyttölaki muodostuu valtakunnallisia

alueidenkäyttötavoitteita, kaavoitusta ja merialuesuunnittelua koskevista säännöksistä (nykyisen maankäyttö- ja rakennuslain lukujen 1–10 a ja 24–26 a alueidenkäytön suunnittelua koskevat pykälät).

Ympäristöministeriö, ympäristö- ja ilmastoministeri Multala

12 **HE laiksi luonnonsuojelulain muuttamisesta (ennallistamissuunnitelma ja luonnonarvomarkkinoiden edistäminen)**

[YM062:00/2024](#)

Hankkeessa valmistellaan hallituksen esitys luonnonsuojelulain ennallistamisasetuksen (EU) 2024/1991 ensi vaiheen edellyttämistä säädösmuutoksista eli kansallisen ennallistamissuunnitelman valmistelusta ja päättämisestä sekä muutoksenhausta sekä luonnonsuojelulain 11 luvun mukaisesti tuotettujen luonnonarvohehtaareiden käyttämisestä myös muuhun kuin ekologiseen kompensatioon ja luonnonarvokauppaan. Lisäksi suden suojelustatusta muutetaan luontodirektiivin muutosta vastaavasti ja tehdään eräitä vähäisiä teknisiä muutoksia.

Ympäristöministeriö, ympäristö- ja ilmastoministeri Multala

16 **HE laiksi jätelain muuttamisesta (kilpailuneutraliteetin parantaminen)**

[YM034:00/2024](#)

Tehdään jätelakiin yhdyskuntajätehuollon kilpailuneutraliteettia koskeviin säännöksiin tarvittavat muutokset huomioiden hallitusohjelman mukaiset kirjaukset kuntien toissijaisen vastuun tarkentamisesta sekä ulosmyyntirajan tiukennuksesta.

Ympäristöministeriö, ympäristö- ja ilmastoministeri Multala

16 **HE laiksi ympäristönsuojelulain muuttamisesta (lupamääräysten tarkistamismenettelyn palauttaminen)**

[YM039:00/2024](#)

Hankkeessa laaditaan ehdotus lupamääräysten tarkistamista koskevan säännöksen lisäämiseksi ympäristönsuojelulakiin (527/2014). Taustalla on hallitusohjelman kirjaus jaksossa 7.3 "Luvituksen sujuvuudesta Suomen kilpailuetu": "Mahdollisuutta palauttaa lupamääräyksiin lupien tarkastamisen edellytyksiä tarkastellaan ja tarkastelun pohjalta tehdään tarpeelliset lainsäädäntömuutokset". Samalla ympäristölupahakemuksesta pyydettyjä lausuntoja koskevaa säännöstä (42 §) muutettaisiin siten, että toiminnan sijaintikunnan terveydensuojeluviranomaiselta pyydetäisiin lausunto vain tarvittaessa.

Ympäristöministeriö, ympäristö- ja ilmastoministeri Multala

16 **HE laiksi rakennusten energiatehokkuudesta**

[YM069:00/2024](#)

Lailla toimeenpannaan uudelleenlaadittu rakennusten energiatehokkuusdirektiivi (EPBD) niiltä osin kun muita olemassa olevia lakeja ei ole tarkoituksenmukaista käyttää toimeenpanossa. Tarkoitus selkeyttää sääntelyä, ettei se pirstoudu liian moneen säädökseen.

Ympäristöministeriö, ympäristö- ja ilmastoministeri Multala

- 16 **HE laiksi jätelain muuttamisesta (EU:n pakkausjäteasetuksen täytäntöönpano)**
[YM003:00/2025](#)
EU:n pakkausjäteasetuksessa säädetään pakkauksia koskevista vaatimuksista sekä toimista pakkausjätteen määrän vähentämiseksi ja uudelleenkäytön edistämiseksi sekä kierrätyksen lisäämiseksi.
Ympäristöministeriö, ympäristö- ja ilmastoministeri Multala
- 16 **HE rakennusten latauspisteitä ja teknisiä järjestelmiä koskevien säädösten muuttamisesta (EPBD 2024)**
[YM004:00/2025](#)
Hankkeessa valmistellaan rakennusten energiatehokkuusdirektiivin (EPBD 2024) vaatimia lakimuutoksia.
Ympäristöministeriö, ympäristö- ja ilmastoministeri Multala
- 16 **HE rakennusten energiatodistuksia koskevien säädösten muuttamisesta (EPBD 2024)**
[YM005:00/2025](#)
Hankkeessa valmistellaan rakennusten energiatehokkuusdirektiivin (EPBD 2024) vaatimia lakimuutoksia.
Ympäristöministeriö, ympäristö- ja ilmastoministeri Multala
- 17 **HE laiksi ympäristönsuojelulain muuttamisesta (teollisuuspäästädirektiivin täytäntöönpano)**
[YM063:00/2024](#)
Hankkeessa täytäntöönpannaan teollisuuspäästädirektiivin muutoksen edellyttämät muutokset ympäristönsuojelulakiin.
Ympäristöministeriö, ympäristö- ja ilmastoministeri Multala
- 18 **HE ympäristönsuojelulain, vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisestä annetun lain ja luonnonsuojelulain mukaisista tietovarannoista**
[YM067:00/2024](#)
Hankkeessa on tarkasteltu ympäristönsuojelun ja luonnonsuojelun tietojärjestelmäsäännösten muutostarpeita liittyen hallitusohjelmapohjaiseen tietosuojalainsäädännön kokonaisuudistukseen. Henkilötietojen suojaan ja yleisen tietosuoja-asetuksen vaatimuksiin liittyvät täsmennystarpeet ovat hankkeen keskiössä. Hankkeen aikana on päädytty siihen, että tarkastelluissa tietojärjestelmäsäännöksissä on kyse tiedonhallintalain mukaisista tietovarannoista ja hankkeessa on valmisteltu luonnos hallituksen esitykseksi ympäristönsuojelulain, vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisestä annetun lain ja luonnonsuojelulain mukaisista tietovarannoista.
Ympäristöministeriö, ympäristö- ja ilmastoministeri Multala
- 20 **HE laeiksi eräiden valtion omistamien alueiden muodostamisesta soidensuojelualueiksi annettujen lakien muuttamisesta**
[YM049:00/2023](#)
Hankkeessa ehdotetaan muutettavaksi kahta lakia, joilla on perustettu 130 soidensuojelualuetta v. 1923 luonnonsuojelulain nojalla. Ensin päivitetään laki 851/1988, ja myöhemmin laki

676/1981. Tavoitteena on saattaa v. 1923 luonnonsuojelulain nojalla lailla perustettujen soidensuojelualueiden rauhoitussäännökset yhdenmukaisiksi uuden luonnonsuojelulain kanssa ja saattaa ne lain tasolle perustuslain mukaisesti. Alueiden rauhoitussäännökset säilyisivät pääosin nykyisellään. Hankkeessa ei perustettaisi uusia tai laajennettaisi nykyisiä suojelualueita. Hanke mahdollistaisi lisäksi valtatie 21 perusparannushankkeen toteuttamisen. Soidensuojelualueiden rauhoitussäännösluonnoksen mukaan metsästys olisi jatkossakin sallittu metsästyslain 8 §:n tarkoittamilla alueilla sekä muilla alueilla Metsähallituksen luvalla.
Ympäristöministeriö, ympäristö- ja ilmastoministeri Multala

23

HE laiksi ulkoilulain muuttamisesta

[YM047:00/2024](#)

Hallituksen esityksen keskeinen sisältö on päivittää laki perustuslain mukaiseksi ja tehdä lain menettelysäännöksiin joitain teknisiä muutoksia huomioiden omaisuuden suoja. Lain päivittämisessä hyödynnetään vuoden 2015 ulkoilulain toimivuuden arviointiselvitystä säännösten perustuslainmukaisuudessa havaittujen sekä muiden välttämättömiä toimenpiteitä edellyttävien puutteiden osalta. Toimeksianto ei sisällä ulkoilun edellytysten parantamiseen liittyvää lain kehittämismahdollisuuksien tarkastelua siltä osin kuin se aiheuttaisi valtiolle tai kunnille uusia kustannuksia.

Ympäristöministeriö, ympäristö- ja ilmastoministeri Multala

23

HE laiksi asumisoikeusasunnoista annetun lain muuttamisesta

[YM042:00/2025](#)

Lisätään asumisoikeuslakiin säännökset, jotka koskevat rajoituksista vapauttamista vajaakäyttö- ja konkurssitilanteessa sekä uusien asumisoikeussopimusten irtisanomista. Uudistuksen tavoitteena on varmistaa asumisoikeusjärjestelmän kestävyys uudistuotannon tuen loppuessa.

Ympäristöministeriö, ympäristö- ja ilmastoministeri Multala

Syysistuntokaudella 2026 eduskunnalle annettavat hallituksen esitykset (alustavat tiedot)

Syyskuu 2026–maaliskuu 2027

Valtioneuvoston kanslia

Viikko (arvio)

36 HE laiksi turvatoimista valtioneuvostossa annetun lain muuttamiseksi

[VNK024:00/2025](#)

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi turvatoimista valtioneuvostossa annettua lakia. Esityksen tarkoituksena vastata turvallisuusympäristössä tapahtuneisiin muutoksiin ja parantaa edellytyksiä suojata valtioneuvoston jäseniä, oikeuskansleria, apulaisoikeuskansleria sekä ministeriöissä ja oikeuskanslerinvirastossa työskenteleviä henkilöitä erilaisilta turvallisuusuhilta. Asialla on yhteys hallitusohjelman mukaiseen häiriö- ja kriisitilanteiden lainsäädännön kokonaistarkasteluun.

Valtioneuvoston kanslia, pääministeri Orpo

Ulkoministeriö

Viikko (arvio)

36 HE laiksi eräiden Suomelle Yhdistyneiden Kansakuntien ja Euroopan unionin jäsenenä kuuluvien velvoitusten täyttämisestä annetun lain muuttamisesta (pakotelaki)

[UM019:00/2025](#)

Pakotelain päivitys koskien YK-pakotteiden kansallista toimeenpanoa.

Ulkoministeriö, ulkoministeri Valtonen

39 HE Ukrainan kansainvälisen vaadekomission perustamisesta tehdyn yleissopimuksen hyväksymiseksi

[UM012:00/2025](#)

Esityksessä ehdotetaan, että eduskunta hyväksyisi Ukrainan kansainvälisen vaadekomission perustamisesta tehdyn yleissopimuksen. Vaadekomissio perustetaan vastuuvollisuuden toteuttamiseksi Venäjän hyökkäyssodasta. Vaadekomission tehtävänä on tarkastella, arvioida ja ratkaista korvausvaatimukset ja määrittää kussakin tapauksessa maksettavan korvauksen määrä.

Ulkoministeriö, ulkoministeri Valtonen

39 HE Ukrainaan kohdistuvaa hyökkäysrikosta käsittelevän erityistuomioistuimen hallintokomiteasta tehdyn laajennetun osittaissopimuksen hyväksymiseksi

[UM013:00/2025](#)

Esityksessä ehdotetaan, että eduskunta hyväksyisi Ukrainaan kohdistuvaa hyökkäysrikosta käsittelevän erityistuomioistuimen hallintokomiteasta tehdyn laajennetun osittaissopimuksen. Ukrainaan kohdistuvaa hyökkäysrikosta käsittelevä erityistuomioistuin perustetaan vastuuvollisuuden toteuttamiseksi Venäjän hyökkäyssodasta. Erityistuomioistuimen

hallintokomiteasta tehdyn laajennetun osittaissopimuksen tarkoituksena on varmistaa erityistuomioistuimen toiminnan rahoittaminen ja sen toiminnan hallinnossa ja johtamisessa avustaminen muilta osin, jotta erityistuomioistuin pystyy täyttämään tehtävänsä tuomioistuimen perussäännössä määrättyllä tavalla.

Ulkoministeriö, ulkoministeri Valtonen

41 **HE laiksi kehitysyhteistyön järjestämisestä**

[UM010:00/2024](#)

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi uusi laki kehitysyhteistyön järjestämisestä, johon kootaan säädökset ulkoministeriölle kuuluvien kehitysyhteistyön valmisteluun ja toimeenpanoon liittyvien tehtävien järjestämisestä ulkoministeriössä ja sen ulkopuolella.

Ulkoministeriö, ulkomaankauppa- ja kehitysministeri Tavio

41 **HE kehityspoliittisista sijoituksista annettavaksi laiksi**

[UM011:00/2024](#)

Hallituksen esityksen ehdotusten tavoitteena on säätää uusi kehityspoliittisia sijoituksia koskeva laki. Tavoitteena on lainsäädännön uudistamisella mahdollistaa sujuva, tehokkaasti yksityisiä pääomia liikkeelle saava kehityspoliittinen sijoitustoiminta.

Ulkoministeriö, ulkomaankauppa- ja kehitysministeri Tavio

41 **HE kansainvälisiä konferensseja ja erityisedustustoja koskevista erioikeuksista ja vapauksista annetun lain 20 §:n muuttamisesta**

[UM011:00/2025](#)

Hallituksen esityksellä muutetaan kansainvälisiä konferensseja ja erityisedustustoja koskevista erioikeuksista ja vapauksista annetun lain (572/1973) 20 §:ä. Pykälässä oleva asetuksenantovaltuus on vanhan hallitusmuodon ajalta ja tulee päivittää vastaamaan nykyisiä täsmällisyyden ja tarkkarajaisuuden vaatimuksia.

Ulkoministeriö, ulkoministeri Valtonen

41 **HE laiksi ulkoasiainhallintolain muuttamisesta**

[UM014:00/2025](#)

Ulkoasiainhallintolakiin lisätään säännös, joka antaa ulkoministeriölle valtuuden teettää kielitestin ulkopuolisella asiantuntijalla. Samalla säädetään kielitestin suorittajan pätevyysvaatimuksista, rikosoikeudellisesta virkavastuusta ja vahingonkorvausvastuusta perustuslain 124 §:n mukaisesti. Lisäksi lakiin lisätään asetuksenantovaltuutus, jonka nojalla ulkoasiainhallintoasetuksessa voidaan säätää 6 §:n mukaisesti kielitaitoa koskevista kelpoisuusvaatimuksista.

Ulkoministeriö, ulkoministeri Valtonen

41 **HE diplomaattisten ja konsuliedustustojen työntekijöiden perheenjäsenten ansiotyöstä Suomen tasavallan hallituksen ja Australian hallituksen välillä tehdyn yhteisymmärryspöytäkirjan hyväksymiseksi ja voimaansaattamiseksi diplomaattisten ja konsuliedustustojen työntekijöiden perheenjäsenten ansiotyöstä**

[UM018:00/2025](#)

Hallituksen esitys koskee diplomaattisten ja konsuliedustustojen työntekijöiden perheenjäsenten

ansiotyöstä Suomen tasavallan hallituksen ja Australian hallituksen välillä tehdyn yhteisymmärryspöytäkirjan hyväksymistä ja voimaansaattamista.

Ulkoministeriö, ulkoministeri Valtonen

46 **HE viisumitietojärjestelmän uudistamiseksi annettuja Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksia täydentäväksi lainsäädännöksi**

[UM003:00/2022](#)

Esityksessä ehdotetaan muutettaviksi henkilötietojen käsittelystä maahanmuuttopoliisissa annettua lakia, henkilötietojen käsittelystä poliisitoimissa annettua lakia, henkilötietojen käsittelystä Rajavartiolaitoksessa annettua lakia, henkilötietojen käsittelystä Tullissa annettua lakia, ulkomaalaislakia sekä rikosrekisterilakia. Esityksen tarkoituksena on tehdä viisumitietojärjestelmän uudistamisesta annettujen Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusten edellyttämät muutokset kansalliseen lainsäädäntöön. Esityksen yhteydessä ulkomaalaislakiin lisättäisiin säännökset ulkoministeriön asemasta keskusviisumiviranomaisena.

Ulkoministeriö, ulkoministeri Valtonen

46 **HE laeiksi passilain ja henkilökorttilain muuttamisesta**

[UM006:00/2024](#)

Passi- ja henkilökorttilainsäädäntöä päivitetään ulkoasiainhallinnon (Suomen edustustot) antamien passi- ja henkilökorttipalvelujen osalta vastaamaan perustuslakia. Tavoitteena on, että laki tulisi voimaan 1.8.2027.

Ulkoministeriö, ulkoministeri Valtonen

46 **HE laiksi konsulipalvelulain muuttamisesta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi**

[UM008:00/2025](#)

Konsulipalveluja koskevaa lainsäädäntöä päivitetään vastaamaan perustuslain sääntelyä. Lakien on tarkoitus tulla voimaan 1.8.2027.

Ulkoministeriö, ulkoministeri Valtonen

46 **HE terrorismin ennaltaehkäisyä koskevan Euroopan neuvoston yleissopimuksen muutospöytäkirjan hyväksymisestä ja voimaansaattamisesta**

[UM021:00/2025](#)

Esityksessä ehdotetaan, että eduskunta hyväksyisi terrorismin ennaltaehkäisyä koskevan Euroopan neuvoston yleissopimuksen muutospöytäkirjan sekä muutospöytäkirjan voimaansaattamislain.

Ulkoministeriö, ulkoministeri Valtonen

Oikeusministeriö

Viikko (arvio)

- 36 **HE oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain ja eräiden muiden lakien muuttamisesta (etäyhteyksien käytön edistäminen)**
[OM044:00/2023](#)
Esityksessä ehdotetaan muutettaviksi oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annettua lakia (808/2019) ja oikeudenkäynnin julkisuudesta hallintotuomioistuimissa annettua lakia (381/2007). Ehdotetuilla muutoksilla selvennettäisiin, sujuvoitettaisiin ja lisättäisiin etäyhteyksien käyttömahdollisuuksia oikeudenkäynneissä hallintoasioissa, kun asia käsitellään pelkästään kirjallisessa menettelyssä tai jos asiassa järjestetään myös suullinen valmistelu tai suullinen käsittely. Esityksen tavoitteena on lisätä oikeudenkäyntien toteuttamisen joustavuutta hallintotuomioistuimissa lisäämällä mahdollisuuksia etäyhteyksien käyttämiseen.
Oikeusministeriö, oikeusministeri Meri
- 37 **HE laiksi tuotevastuulain muuttamisesta**
[OM042:00/2024](#)
Esityksellä pannaan täytäntöön uusi tuotevastuudirektiivi (EU) 2024/2853.
Oikeusministeriö, oikeusministeri Meri
- 37 **HE naisiin kohdistuvan väkivallan ja perheväkivallan torjumisesta annetun direktiivin täytäntöönpanemiseksi (NKV-direktiivin täytäntöönpano)**
[OM070:00/2024](#)
Esityksellä laitetaan kansallisesti täytäntöön Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2024/1385, annettu 14 päivänä toukokuuta 2024, naisiin kohdistuvan väkivallan ja perheväkivallan torjumisesta. Direktiivin tarkoituksena on luoda kattava kehys naisiin kohdistuvan väkivallan ja perheväkivallan ehkäisemiseksi ja torjumiseksi tehokkaasti kaikkialla unionissa. Direktiivi pitää sisällään rikosoikeudellista sääntelyä, uhrien oikeuksia ja tukemista koskevaa sääntelyä sekä ennaltaehkäisyä ja eri toimijoiden yhteistyötä koskevaa sääntelyä.
Oikeusministeriö, oikeusministeri Meri
- 39 **HE rikoslain alueellista soveltamisalaa koskevien säännösten muuttamisesta**
[OM087:00/2023](#)
Hallitusohjelman mukaisesti uudistetaan rikoslain alueellista soveltamisalaa koskevat 1 luvun säännökset.
Oikeusministeriö, oikeusministeri Meri
- 39 **HE laiksi asuntokauppalain muuttamisesta**
[OM101:00/2023](#)
Tehdään asuntokauppalakiin sen ajantasaistamisen edellyttämät muutokset.
Oikeusministeriö, oikeusministeri Meri

- 39 **HE laiksi rikosoikeudellisten menettelyjen siirtämisestä Suomen ja muiden Euroopan unionin jäsenvaltioiden välillä (rikosoikeudellisten menettelyjen siirtämisasetus/TOP)**
[OM069:00/2024](#)
Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi laki rikosoikeudellisten menettelyjen siirtämisestä Suomen ja muiden Euroopan unionin jäsenvaltioiden välillä. Kyseessä on EU-asetuksen kansallinen täytäntöönpano. Kansallisesti on säädettävä siirtämiseen liittyvistä menettelyistä, toimivaltaisista viranomaisista ja oikeussuojakeinosta pyynnön hyväksyvää päätöstä vastaan. Asetus sallii jonkin verran kansallista liikkumavaraa mm. toimivaltaisten viranomaisten nimeämisen osalta.
Oikeusministeriö, oikeusministeri Meri
- 39 **HE laiksi syyttömästi vangitulle tai tuomitulle valtion varoista vapauden menetyksen johdosta maksettavasta korvauksesta annetun lain muuttamisesta (korvauskatto)**
[OM038:00/2025](#)
Tarkistetaan lakia siten, että syyttömästi vangitulle tai tuomitulle valtion varoista vapauden menetyksen johdosta maksettaville korvauksille määritellään katto. Hanke perustuu pääministeri Orpon hallituksen puoliväliriihessä 23.4.2025 tekemään linjaukseen siitä, että syyttömästi vangitulle tai tuomitulle valtion varoista vapauden menetyksen johdosta maksettaville korvauksille määritellään katto.
Oikeusministeriö, oikeusministeri Meri
- 40 **HE yrityslähestymiskiellosta**
[OM159:00/2023](#)
Otetaan käyttöön yrityslähestymiskiello yritys- ja työturvallisuuden parantamiseksi. Mahdollistetaan lähestymiskiellon hakeminen yrityksille toistuvaa uhkaa tai häiriötä aiheuttavaa henkilöä kohtaan.
Oikeusministeriö, oikeusministeri Meri
- 40 **HE laeiksi holhoustoimesta annetun lain ja edunvalvontavaltuutuksesta annetun lain sekä eräiden muiden lakien muuttamisesta**
[OM029:00/2025](#)
Esityksessä ehdotetaan muutoksia, joilla edistetään holhoustoimesta annetun lain mukaisen edunvalvojan sekä edunvalvontavaltuutetun mahdollisuuksia hoitaa päämiehensä asioita sähköisissä palveluissa. Lisäksi ehdotetaan muutoksia muun muassa edunvalvontavaltuutetun esteellisyyttä koskevaan sääntelyyn.
Oikeusministeriö, oikeusministeri Meri
- 40 **HE perustuslain ja vaalilain muuttamiseksi (vaalialue)**
[OM065:00/2025](#)
Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi perustuslakia ja vaalilakia. Eduskuntavaalien vaalijärjestelmää uudistettaisiin siten, että vaalipiiri, josta valitaan alle kahdeksan edustajaa, muodostaisi tuloslaskentaa varten vaalialueen toisen vaalipiirin kanssa.
Oikeusministeriö, oikeusministeri Meri

Sisäministeriö

Viikko (arvio)

36 HE pelastuslain muuttamisesta

[SM025:00/2024](#)

Esityksen tarkoituksena on toteuttaa pelastuslain uudistuksen toinen vaihe. Valmistelussa painotetaan hallitusohjelman tavoitteiden toteuttamista. Valmistelussa tulee huomioida kustannussäästöt eivätkä säännösmuutokset saa aiheuttaa viranomaisille, yrityksille tai muille tahoille lisäkustannuksia. Hankkeessa uudistetaan pelastuslain seuraavia osa-alueita: 1) väestönsuojat ja väestönsuojeluun varautuminen, 2) onnettomuuksien ehkäisy ja valvonta, 3) pelastustoiminta, sopimuspalokunnat ja vapaaehtoistoiminta ja 4) pelastustoimen valtakunnallinen ohjaus ja valvonta. Liitelakina on tarkoitus muuttaa ajoneuvo- ja autoverolakia sopimuspalokuntien pelastusautojen verovapauden laajentamiseksi.

Sisäministeriö, sisäministeri Rantanen

45 HE lentoliikenteen matkustajarekisteritietojen käytöstä terrorismirikosten ja vakavan rikollisuuden torjunnassa annetun lain muuttamiseksi

[SM017:00/2024](#)

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi lentoliikenteen matkustajarekisteritietojen käytöstä terrorismin ja vakavan rikollisuuden torjunnassa annettua lakia. Esityksen tavoitteena on saattaa lentoliikenteen matkustajarekisteritietojen käsittelyä koskevat säännökset EU-oikeuden mukaisiksi, huomioiden Euroopan unionin tuomioistuimen 21. 6.2022 antama tuomio lentoliikenteen matkustajarekisteritietojen käsittelystä. Esityksessä ehdotetaan lisäksi tehtäväksi edellä mainitun direktiivin kansallisen täytäntöönpanon kannalta välttämättömät muutokset.

Sisäministeriö, sisäministeri Rantanen

Puolustusministeriö

Viikko (arvio)

36 HE laiksi puolustustarvikkeiden viennistä annetun lain muuttamisesta

[PLM011:00/2024](#)

Päivitetään puolustustarvikkeiden viennistä annettu laki vastaamaan Suomen Nato-jäsenyyden sekä tiivistyneen kansainvälisen yhteistyön asettamia vaatimuksia. Päivitetään lain soveltamisalaa, puolustustarvikkeen määritelmää ja lupaharkinnan yleisiä edellytyksiä, selvitetään mahdollisuus uusiin lupatyyppeihin ja huomioidaan EU:n viimeaikaisen sääntelyn vaikutukset. Lisäksi lakiin tehdään tarvittavat tekniset päivitykset, esimerkiksi ajantasaistetaan lakiviittaukset. Lain arvioitu voimaantulo on alkuvuonna 2027.

Puolustusministeriö, puolustusministeri Häkkänen

Valtiovarainministeriö

Viikko (arvio)

- 39 **HE laeiksi vuoden 2027 tuloveroasteikosta ja tuloverolain muuttamisesta**
[VM065:00/2024](#)
Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi vuoden 2027 tuloveroasteikosta ja muista ansiotuloveroperusteista. Laajennetaan liikuntasetelin käyttöalaa kalastus- ja eräpalveluihin.
Valtiovarainministeriö, valtiovarainministeri Purra
- 39 **HE laeiksi luottolaitostoiminnasta annetun lain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi**
[VM145:00/2024](#)
Esityksessä ehdotetaan muutettaviksi luottolaitostoiminnasta annettua lakia, Finanssivalvonnasta annettua lakia sekä maksupalvelulakia. Esityksen tavoitteena on edistää peruspankkipalveluiden saatavuutta ja käytettävyyttä.
Valtiovarainministeriö, elinkeinoministeri Puisto
- 39 **HE laiksi valtion vahingonkorvaustoiminnasta annetun lain muuttamisesta**
VM009:00/2026
Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi valtion vahingonkorvaustoiminnasta annettua lakia (978/2014) siten, että valtion vastattavaksi siirtyisi tähän saakka Lääkevahinkovakuutuspoolin maksamat Pandemrix-rokotteen haittavaikutuksista johtuvat vahingonkorvaukset. Lisäksi tarkastellaan kyseisen lain mahdollisia muita muutostarpeita.
Valtiovarainministeriö, kunta- ja alueministeri Ikonen
- 41 **HE laiksi rahoitusvakausviranomaisesta annetun lain sekä luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten kriisinratkaisusta annetun lain muuttamisesta**
[VM051:00/2025](#)
Tehdään Euroopan pankkiviranomaisen uuden ohjeistuksen edellyttämät välttämättömät lainsäädäntömuutokset sekä täydennetään Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2024/1174 direktiivin 2014/59/EU ja asetuksen (EU) No 806/2014 muuttamisesta koskien eräitä omien varojen ja vähennettävien velkojen vähimmäisvaatimuksia koskevia seikkoja, täytäntöönpanoa.
Valtiovarainministeriö, elinkeinoministeri Puisto
- 41 **HE laiksi alueellisesta matkailijaverosta**
[VM157:00/2025](#)
Alueellisen matkailijaveron käyttöönotto kunnissa edellyttää, että verosta säädetään kansallisessa laissa. Hallituksen esityksellä mahdollistettaisiin matkailijaveron käyttöönotto kunnissa. Puitelainsäädännön pohjalta kunnat voisivat tehdä kunnallislain mukaisissa menettelyissä päätökset siitä, ottavatko ne matkailijaveron käyttöön alueillaan.
Valtiovarainministeriö, valtiovarainministeri Purra

- 41 **HE Tullin rikostiedustelua koskevaksi lainsäädännöksi ja siihen liittyväksi lainsäädännöksi (Tullin rikostiedustelu)**
[VM159:00/2025](#)
Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi rikostorjunnasta Tullissa annettua lakia siten, että luodaan Tullille rikostiedustelusäännökset, jotka mahdollistaisivat tiedonhankintakeinojen käytön nykyistä varhaisemmassa vaiheessa uhkaperusteisesti. Myös Tullin toimivaltuuksia tullirikostorjunnassa ja salaista tiedonhankintaa koskeviin lukuihin ehdotetaan muutoksia, jotka osaltaan vahvistaisivat Tullin rikostorjuntaa. Rikostiedustelusääntelyllä pyritään tehostamaan vakavan rikollisuuden torjuntaa ottaen samalla huomioon perus- ja ihmisoikeudet.
Valtiovarainministeriö, valtiovarainministeri Purra
- 41 **HE laiksi arvonlisäverolain muuttamisesta (digiajan alv osa 2)**
[VM164:00/2025](#)
Arvonlisäverolakiin tehdään neuvoston direktiivin (EU) 2025/516 direktiivin 2006/112/EY muuttamisesta arvonlisäverosääntöjen mukauttamiseksi digiaikaan edellyttämät muutokset, jotka tulevat voimaan 1.7.2028. Muutoksilla muun muassa päivitetään alustoja koskevia arvonlisäverosääntöjä ja vähennetään yritysten hallinnollista taakkaa vähentämällä tarvetta rekisteröityä arvonlisäverovelvolliseksi useassa eri jäsenvaltiossa.
Valtiovarainministeriö, valtiovarainministeri Purra
- 45 **HE keskinäisestä avunannosta ja yhteistyöstä tulliasioissa Moldovan tasavallan kanssa tehdyn sopimuksen hyväksymiseksi ja voimaansaattamiseksi**
[VM104:00/2023](#)
Suomi tekee kahdenvälisiä tulliyhteistyösopimuksia Euroopan unionin ulkopuolisten maiden kanssa. Suomen tekemien kahdenvälisten tulliyhteistyösopimusten päätarkoituksena on antaa toiselle sopimuspuolelle, ja saada tältä, tietoja tullirikollisuuden torjumiseksi ja tutkimiseksi. Suomen tekemät kahdenväliset tulliyhteistyösopimukset rakentuvat Maailman tullijärjestön (WCO) suosituksille ja mallisopimuksille sekä niiden pohjalta syntyneelle sopimuskäytännölle.
Valtiovarainministeriö, valtiovarainministeri Purra
- 45 **HE luottolaitoslainsäädännön uudistamiseksi**
[VM120:00/2024](#)
Esityksessä esitetään uudistettavaksi luottolaitoslainsäädännön kansallinen osuus. Esitys sisältää ehdotuksen mm. luottolaitostoiminnasta annetun lain, säästöpankkilain ja hypoteekkiyhdistyksistä annetun lain muuttamiseksi sekä laiksi luottolaitosten yhteenliittymistä, jonka on määrä korvata voimassa oleva talletuspankkien yhteenliittymästä annettu laki.
Valtiovarainministeriö, elinkeinoministeri Puisto
- 48 **HE laiksi arvonlisäverolain muuttamisesta (IOSS-kannustin)**
[VM160:00/2025](#)
Arvonlisäverolakiin tehdään neuvoston direktiivin 2025/1539 edellyttämät tavaroiden etämyyntiä ja maahantuonnin arvonlisäveroa koskevat muutokset, jotka tulevat voimaan 1.7.2028. Esityksen tarkoituksena on kannustaa verovelvollisia käyttämään tuonnin erityisjärjestelmää (ns. IOSS-järjestelmä).
Valtiovarainministeriö, valtiovarainministeri Purra

Opetus- ja kulttuuriministeriö

Viikko (arvio)

- 37 **HE laiksi audiovisuaalisiin tilausohjelmalveluihin kohdistuvaksi maksuvelvoitteeksi**
[OKM052:00/2025](#)
AVMS-direktiivin (EU) 2018/1808 mahdollistaman mediapalveluille kohdistuvan rahoitusvelvoitteen pohjalta valmistellaan hallituksen esitys velvoitteen toteuttamiseksi Suomessa.
Opetus- ja kulttuuriministeriö, tiede- ja kulttuuriministeri Talvitie
- 40 **HE opintotukea koskevaksi lainsäädännöksi**
[OKM010:00/2024](#)
Annetaan uusi opintotukilaki. Opintotukilain kokonaisuudistuksen tarkoituksena on turvata opiskeluaikainen toimeentulo, vahvistaa opintotuen kannustinelementtejä, tukea opintojen läpäisyä tavoiteajassa, vahvistaa kaikkein heikoimmassa asemassa olevien opiskelijoiden asemaa, vähennetään alaikäisten velkaantumista. Lisäksi järjestelmästä korjataan epäkohtia sekä selkeytetään lainsäädäntöä.
Opetus- ja kulttuuriministeriö, liikunta-, urheilu- ja nuorisoministeri Poutala
- 41 **HE laiksi tekijänoikeuslain muuttamisesta**
OKM067:00/2025
Päivitetään sektorikohtaisia sopimuslissenssisäännöksiä (sisäinen tiedotuskäyttö, arkistoidun lehden uudelleen käyttäminen) vastaamaan nykyisiä lissensioinnin ja aineistojen käytön tarpeita. Tehostetaan keinoja piratismiin torjumiseksi laajentamalla tiedonantovelvollisten piiriä oikeuksien loukkaustapauksissa ja säätämällä dynaamisesta määräyksestä pääsyn keskeyttämiseksi tai estämiseksi laittomiin palveluihin. Lisäksi selvennetään laillisen lähteen vaatimuksen suhdetta tilapäistä kappaleen valmistamista koskevaan poikkeukseen.
Opetus- ja kulttuuriministeriö, tiede- ja kulttuuriministeri Talvitie
- 41 **HE laiksi evankelis-luterilaisen kirkon eläkerahastosta annetun lain muuttamisesta**
[OKM068:00/2025](#)
Kirkolliskokous nimittäisi jatkossa kirkon eläkerahastolle hallituksen, joka johtaisi ja kehittäisi eläkerahaston toimintaa. Uudistus selkeyttäisi kirkon eläkerahaston toimintaa ja vastuunjakoa sekä lisäisi sen ammatillisuutta.
Opetus- ja kulttuuriministeriö, opetusministeri Adlercreutz
- 41 **HE varhaiskasvatuksen, perusopetuksen ja vapaan sivistystyön järjestämisestä häiriötilanteissa koskevaksi lainsäädännöksi**
[OKM072:00/2025](#)
Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi varhaiskasvatustalakeia, perusopetuslakia, Helsingin eurooppalaisesta koulusta annettua lakia ja vapaasta sivistystyöstä annettua lakia. Esitys sisältää ehdotukset edellä mainituissa laeissa säädetyn kasvatuksen, opetuksen ja koulutuksen turvaamiseksi erilaisten häiriötilanteiden aikana sekä näihin tilanteisiin varautumiseksi.
Opetus- ja kulttuuriministeriö, opetusministeri Adlercreutz

- 42 **HE ammatillisesta koulutuksesta annetun lain, yliopistolain ja ammattikorkeakoululain muuttamisesta (SORA-uudistus)**
[OKM071:00/2025](#)
Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain, yliopistolain ja ammattikorkeakoululain säännöksiä koulutuksen järjestäjän opiskelijaksi ottamisen esteistä, opiskeluoikeuden peruuttamisesta, huumausainetestauksesta sekä näihin liittyvistä kurinpitotoimista ehdotetaan täsmennettäväksi.
Opetus- ja kulttuuriministeriö, opetusministeri Adlercreutz
- 45 **HE laeiksi yliopistolain ja ammattikorkeakoululain muuttamisesta (tutkinto avoimena korkeakouluopetuksena)**
[OKM062:00/2025](#)
Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi yliopistolakia ja ammattikorkeakoululakia siten, että korkeakoulututkintoja olisi mahdollista suorittaa myös maksullisena avoimena korkeakouluopetuksena.
Opetus- ja kulttuuriministeriö, tiede- ja kulttuuriministeri Talvitie
- 46 **HE korkeakoulujen opintotietopalvelun uudistamisesta**
[OKM065:00/2025](#)
Esityksessä ehdotetaan uudistettavaksi valtakunnallisista opinto- ja tutkintorekistereistä annetun lain (884/2017) 5 luvun korkeakoulujen valtakunnallista tietovarantoa koskeva sääntely, joka koskee VIRTa-opintotietopalvelua. Uudella sääntelyllä mahdollistetaan teknisen käyttöikänsä päähän tulevan VIRTa-opintotietopalvelun korvaava palvelurakenne. Esitys on tarkoitettu tulemaan voimaan vuoden 2027 aikana.
Opetus- ja kulttuuriministeriö, tiede- ja kulttuuriministeri Talvitie

Maa- ja metsätalousministeriö

Viikko (arvio)

- 38 **HE laiksi saariston kehityksen edistämisestä**
[MMM025:00/2024](#)
Valmistellaan saariston kehittämisen edistämisestä annetun lain (saaristolain) uudistus. Saaristolain päivittämistarpeet liittyvät sekä lain rakenteeseen että lain sisältöön. Voimassa oleva saaristolaki on vuodelta 1981, eikä lakia ole systemaattisesti päivitetty voimaantulon jälkeen. Lainuudistustyön pohjana toimii MMM:n johdolla vuosina 2022–2023 laadittu Arvio saaristolain päivittämistarpeesta (Maa- ja metsätalousministeriön julkaisuja 2023:14). Saaristolaki uudistettaisiin vastaamaan muuttunutta toimintaympäristöä. Lain on tarkoitus tulla voimaan vuonna 2027.
Maa- ja metsätalousministeriö, maa- ja metsätalousministeri Essayah
- 38 **HE metsästyslain ja vieraslajeista aiheutuvien riskien hallinnasta annetun lain muuttamisesta**
[MMM003:00/2026](#)
Ehdotetaan muutettavaksi metsästyslakia. Lakia muutettaisiin siten, että sitä ei enää sovellettaisi kanadanmajavaan ja japaninpeuraan, jotka ovat Euroopan unionin lainsäädännössä määritelty

haitallisiksi vieraslajeiksi. Lisäksi täsmennettäisiin metsästyslain 42 §:ää teknisellä muutoksella säännöksen yksinkertaistamiseksi ja ajantasaistamiseksi. Samassa yhteydessä tarkastellaan myös tarvittavia muutoksia vieraslajeista aiheutuvien riskien hallinnasta annettuun lakiin.

Maa- ja metsätalousministeriö, maa- ja metsätalousministeri Essayah

40 **HE laiksi sika-alan salmonellavahinkorahastosta**

[MMM023:00/2023](#)

Lailla perustettaisiin uusi valtion talousarvion ulkopuolinen rahasto, josta maksettaisiin sikoja pitävälle ja kasvattaville toimijoille korvauksia salmonellan aiheuttamista kustannuksista ja menetyksistä. Rahaston varat kertyisivät toimijoilta vuosittain perittävistä salmonellavahinkomaksuista. Tavoitteena on luoda sika-alaa varten pysyvä riskinhallintaratkaisu, joka auttaisi kohtuullistamaan niitä sika-alan yritysten jatkuvuutta vakavasti vaarantavia liiketoimintariskejä, joita salmonellasta aiheutuu puutteellisen vahinkoturvan vuoksi. Ratkaisu tukisi mahdollisuuksia jatkaa Suomen kansallista salmonellavalvontaohjelmaa, jolla on merkitystä erityisesti kansanterveydellisistä syistä.

Maa- ja metsätalousministeriö, maa- ja metsätalousministeri Essayah

40 **HE kalastuksesta Näätämöjoen vesistössä Norjan kanssa tehdyn sopimuksen hyväksymisestä sekä laeiksi sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta ja soveltamisesta**

[MMM034:00/2023](#)

Esityksessä ehdotetaan, että eduskunta hyväksyisi kalastuksesta Näätämöjoen vesistössä Norjan kanssa tehdyn sopimuksen ja sen olennaisena osana olevan kalastussäännön. Uusi sopimus korvaisi maiden välillä vuonna 1977 tehdyn kalastussopimuksen. Sopimuksen päätavoite on lohien ja muiden kalalajien kalastuksen järjestäminen kestäväällä tavalla Näätämöjoessa. Kalastusmääräysten laatimisessa varmistetaan lohikannan elpyminen kestäväälle tasolle.

Maa- ja metsätalousministeriö, maa- ja metsätalousministeri Essayah

40 **HE laiksi metsälain muuttamisesta**

[MMM023:00/2025](#)

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi metsälakia (1093/1996). Metsälakiin ehdotetaan lisättäväksi säännökset metsän uudistamista koskevasta ilmoitusvelvollisuudesta. Lisäksi tehtäisiin tarvittavat muutokset liittyen oikaisuvaatitusmenettelyyn sekä metsälain soveltamisen rajaamiseen puolustusvalmiuden turvaamiseen tarvittavilla alueilla.

Maa- ja metsätalousministeriö, maa- ja metsätalousministeri Essayah

40 **HE laiksi vesitalouden tietovarannosta**

[MMM047:00/2025](#)

Uusi vesitalouden tietovarantoa koskeva laki, jolla selkeytetään ja kehitetään vesitalouden tietovarantoa koskeva säädöspohja vastaamaan nykyvaatimuksia mm. henkilötietojen suojan osalta. Vesitalouden tietovaranto muodostuu vesihuoltolain (119/2001), tulvariskien hallinnasta annetun lain (620/2010) ja patoturvallisuuslain (494/2009) mukaisten tietojen muodostamasta kokonaisuudesta.

Maa- ja metsätalousministeriö, maa- ja metsätalousministeri Essayah

Liikenne- ja viestintäministeriö

Viikko (arvio)

40 HE laiksi alusturvallisuuden valvonnasta

[LVM003:00/2025](#)

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi uusi alusturvallisuuden valvonnasta annettu laki. Samalla voimassa oleva alusturvallisuuden valvonnasta annettu laki kumottaisiin. Laki uudistettaisiin siten, että lain rakenne, sääntelykokonaisuudet ja alemman asteisten säädösten ja määräysten valtuussäännökset olisivat nykyistä selkeämmät, tarkkarajaisemmat sekä johdonmukaisemmat. Asetustasoisia säännöksiä siirrettäisiin lain tasolle perustuslain edellyttämällä tavalla. Lisäksi ns. meriturvallisuuspaketin alusturvallisuutta koskevat direktiivimuutokset pantaisiin täytäntöön kansallisesti samanaikaisesti, kun alusturvallisuuden valvontalakia uudistetaan.

Liikenne- ja viestintäministeriö, liikenne- ja viestintäministeri Ranne

44 HE merenkulun ympäristönsuojelulain muuttamisesta

[LVM052:00/2025](#)

Esityksen tavoitteena on panna kansallisesti täytäntöön EU:n aluspäästödirektiiviin direktiivillä (EU) 2024/3101 tehdyt muutokset. Muutettu direktiivi edellyttää jäsenvaltioiden kieltävän lainsäädännössään aluksilta veteen menevät päästöt alusten aiheuttaman meren pilaantumisen ehkäisemisestä tehdyn MARPOL-yleissopimuksen mukaisesti. Kieltojen ja rajoitusten rikkomisesta tulee säätää hallinnolliset seuraamukset, mikä edellyttää merenkulun ympäristönsuojelulain seuraamusjärjestelmän uudistamista. Lisäksi direktiivi asettaa vaatimuksia aluspäästöjen valvonnalle, tutkinnalle sekä niistä raportoiselle.

Liikenne- ja viestintäministeriö, liikenne- ja viestintäministeri Ranne

44 HE laeiksi väylälakien muuttamisesta

[LVM057:00/2025](#)

Hankkeessa muutetaan väylälakeja eli liikennejärjestelmästä ja maanteistä annettua lakia (503/2005) ja ratalakia (110/2007) sekä toteutetaan Euroopan laajuista liikenneverkkoa (TEN-T) koskevan EU-sääntelyn edellyttämä täydentävä kansallinen sääntely, joka koskee erityisesti seurantaa ja riskien arviointia liittyen kolmansien maiden tahojen osallistumiseen infrastruktuurihankkeisiin. Hankkeessa päivitetään yksityisraiteita ja väylähankkeiden tutkimusoikeuksia koskevaa sääntelyä sekä toteutetaan muita tarvittavia muutoksia väylälakeihin.

Liikenne- ja viestintäministeriö, liikenne- ja viestintäministeri Ranne

45 HE merenkulun sääntelyn sujuvoittamiseksi

[LVM056:00/2025](#)

Esityksessä esitetään muutettavaksi liikenteen palveluista annettua lakia (320/2017), lakia laivaväestä ja aluksen turvallisuusjohtamisesta (1687/2009), lakia aluksen teknisestä turvallisuudesta ja turvallisesta käytöstä (1686/2009) sekä merilakia (674/1994).

Yhdenmukaistettaisiin pätevyyskirjajärjestelmää kansainvälisen sääntelyn mukaiseksi.

Yksinkertaistettaisiin miehitystodistusten ja erivapaushakemusten kuulemismenettelyä.

Poistettaisiin vaatimus hyväksyttää sähköinen laivakirja Liikenne- ja viestintävirastolla, jatkossa

riittäisi luokituslaitoksen hyväksyntä. Lisäksi eräitä muutosehdotuksia lakiin aluksen teknisestä turvallisuudesta ja turvallisesta käytöstä vastaamaan kansainvälistä sääntelyä.

Liikenne- ja viestintäministeriö, liikenne- ja viestintäministeri Ranne

45 **HE laiksi tieliikennelain muuttamisesta sekä siihen liittyviksi laeiksi (CBE-muutosdirektiivin täytäntöönpano)**

[LVM053:00/2025](#)

Esityksen tavoitteena on saattaa CBE-direktiivin muutosdirektiivin (direktiivi (EU) 2024/3237 liikenneturvallisuuteen liittyviä liikenneriikkomuksia koskevan rajat ylittävän tietojenvaihdon helpottamisesta annetun direktiivin (EU) 2015/413 muuttamisesta) velvoitteet osaksi kansallista lainsäädäntöä.

Liikenne- ja viestintäministeriö, liikenne- ja viestintäministeri Ranne

Työ- ja elinkeinoministeriö

Viikko (arvio)

36 **HE laeiksi mittauslaitelain ja eräiden muiden lakien muuttamisesta**

[TEM115:00/2025](#)

Esityksellä ehdotetaan lakkautettavan mittauslaitelaissa ja useissa muissa laeissa säädetyt neuvottelukunnat.

Työ- ja elinkeinoministeriö, työministeri Marttinen

38 **HE alustatyödirektiivin täytäntöönpanoa koskevaksi lainsäädännöksi**

[TEM092:00/2024](#)

Alustatyödirektiivin täytäntöönpano.

Työ- ja elinkeinoministeriö, työministeri Marttinen

39 **HE laiksi sähkömarkkinalain muuttamisesta (EU:n uuden sähkömarkkinadesignin täytäntöönpano)**

[TEM040:00/2023](#)

Sähkömarkkinadesignia koskevan EU-säädöspaketin (2 direktiiviä ja 3 asetusta) kansallinen täytäntöönpano, jolla parannetaan kuluttajansuojaa sähkömarkkinoilla sekä edistetään puhtaan energian investointeja sähkömarkkinoilla.

Työ- ja elinkeinoministeriö, ympäristö- ja ilmastoministeri Multala

39 **HE laiksi ulkomaisten sijoitusten seurannasta ja lupamenettelyistä (sijoituslupalaki)**

[TEM045:00/2024](#)

Esityksen tarkoituksena on kumota laki ulkomaalaisten yritysostojen seurannasta (172/2012) ja säätää uusi laki ulkomaisten sijoitusten seurannasta ja lupamenettelyistä, sekä lisätä lakiin tarvittavat uudet säännökset EU:n ulkomaisten sijoitusten seurantaa koskevan asetuksen kansalliseksi täydentämiseksi.

Työ- ja elinkeinoministeriö, elinkeinoministeri Puisto

- 39 **HE laiksi yritysten kestävää toimintaa koskevasta huolellisuusvelvoitteesta (yritysvastuudirektiivin kansallinen täytäntöönpano)**
[TEM069:00/2024](#)
Esityksellä annettaisiin EU:n yritysvastuudirektiivin täytäntöönpanemiseksi tarvittavat kansalliset säännökset.
Työ- ja elinkeinoministeriö, työministeri Marttinen
- 39 **HE laiksi vesilain ja eräiden muiden lakien muuttamisesta**
[TEM082:00/2025](#)
Luodaan tarvittavat säännökset talousvyöhykkeen merituulivoimaloiden purkamisesta ja rakentamisesta. Tarkoituksenmukaisin tapa on lisätä tarvittavat säännökset vesilakiin (587/2011), ja lisätä viittausäännökset rakentamislakiin (751/2023). Vesilaissa säädetään merituulivoimaloiden tarvitsemasta vesiluvasta, jonka yhteyteen voitaisiin lisätä merirakentamista, purkamista ja mahdollisesti myös purkuvakuutta koskevat säännökset, osin viittauksin rakentamislakiin. Samalla tarkastellaan, onko tarvetta ulottaa purkusäätelyä myös aluevesille.
Työ- ja elinkeinoministeriö, ympäristö- ja ilmastoministeri Multala
- 39 **HE laiksi EU:n pakkotyöasetuksen täytäntöönpanemiseksi**
[TEM084:00/2025](#)
EU:n pakkotyöasetuksen tavoitteena on puuttua vakavaan globaaliin ongelmaan ja edistää vastuullisuutta sekä tasavertaisia kilpailuolosuhteita EU:n markkinoilla. Asetus kieltää pakkotyöllä valmistettujen tuotteiden tuonnin, viennin sekä muun markkinoille asettamisen EU:n markkinoilla. Hallituksen esitys sisältää EU:n pakkotyöasetuksen kansalliseksi täytäntöönpanemiseksi tarvittavat säännökset (mm. kansallinen toimivaltainen viranomainen ja seuraamukset).
Työ- ja elinkeinoministeriö, työministeri Marttinen
- 39 **HE kansainvälisestä merityöyleissopimuksesta (MLC) ja EU:n sisävesiliikenteen työaikadirektiivistä johtuvien velvoitteiden täytäntöönpanemiseksi**
[TEM110:00/2025](#)
Esityksellä täytäntöönpannaan ILO:n kansainväliseen merityöyleissopimukseen (2025) vuonna 2025 tehdyt muutokset. Lisäksi hankkeessa arvioidaan eräitä muita merityölainsäädännön muutostarpeita (merenkulkualan hylkäämistapaukset ja vakuutukset, merenkulkualan yksityinen työnvälitys ja eräät EU:n sisävesiliikenteen työaikadirektiivistä 2014/112/EU johtuvat velvoitteet) ja toteutetaan tarvittaessa lainsäädäntömuutokset.
Työ- ja elinkeinoministeriö, työministeri Marttinen
- 39 **HE laiksi kaupparekisterilain muuttamisesta**
[TEM112:00/2025](#)
Hallituksen esityksellä ehdotetaan täytäntöönpantavaksi direktiivi (EU) 2025/25 eli ns. toinen digitalisointi-direktiivi. Toisella digitalisointidirektiivillä muutettiin yhtiöoikeusdirektiiviä (EU) 2017/1132 tarkoituksena parantaa kaupparekisteritiedon ajantasaisuutta, edistää yhden kerran periaatteen toteutumista sekä lisätä Euroopan oikeusportaalista saatavilla olevia yhtiötietoja.

Lisäksi säädettiin uudesta EU-yhtiötodistuksesta sekä digitaalisesta EU-valtakirjasta, jotka olisivat digilompakko yhteensopivia.

Työ- ja elinkeinoministeriö, työministeri Marttinen

39 **HE ulkomaalaislain ja lain Innovaatorahoituskeskus Business Finlandista ja Business Finland -nimisestä osakeyhtiöstä muuttamisesta**

[TEM003:00/2026](#)

Hankkeessa valmistellaan muutokset ulkomaalaislakiin (301/2004) sekä lakiin Innovaatiokeskus Business Finlandista ja Business Finland – nimisestä osakeyhtiöstä (1146/2017). Muutosten tavoitteena on muuttaa kasvuyrittäjän oleskelulupaprosessi kaksivaiheiseksi prosessiksi, jossa Business Finlandin suorittama arviota toteutetaan osapäättömallina. Lisäksi ulkomaalaislaissa kasvuyrittäjän jatkoluvan edellytyksiä selkeytetään ja yrittäjän ensimmäisen oleskeluluvan kohdalla luovutaan Y-tunnuksen edellyttämisestä tilanteesta, jossa yritystoiminta ei ole vielä käynnissä Suomessa.

Työ- ja elinkeinoministeriö, työministeri Marttinen

39 **HE laiksi kolmansien maiden kansalaisten maahantulon ja oleskelun edellytyksistä tutkimuksen, opiskelun, työharjoittelun ja vapaaehtoistoiminnan perusteella annetun lain muuttamisesta**

[TEM004:00/2026](#)

Hankkeen tavoitteena on valmistella säädösmuutokset siten, että kolmannen maan kansalaisten toisen asteen opiskelijoiden ja kaikkien kolmannen maan kansalaisten opiskelijoiden perheenjäsenien oleskelulupahakemuksiin sovellettaisiin ulkomaalaislain oleskelulupahakemuksen hylkäämisperusteita ja hakemuksen enimmäiskäsittelyaikaa koskevaa sääntelyä, että kaikkien kolmannen maan kansalaisten opiskelijoiden oleskeluluvan myöntämisen edellytyksenä olisi opinnoissa vaadittava riittävä kielitaito ja sen osoittaminen, että oleskeluluvan myöntämisenä olevasta toimeentuloedellytyksestä säädetään laissa ja VN-asetuksessa ja että opiskelijoiden perheenyhdistämiselle säädetään yhden vuoden odotusaika.

Työ- ja elinkeinoministeriö, työministeri Marttinen

39 **HE laiksi ulkomaalaislain muuttamisesta**

[TEM005:00/2026](#)

Hankkeessa selvitetään ja toteutetaan työperäistä hyväksikäyttöä ehkäiseviä ja torjuvia muutoksia oleskelulupamenettelyyn. Hankkeen perustana toimii työperäisen hyväksikäytön vastainen toimenpideohjelma. Lisäksi hankkeessa tehdään muutoksia kolmansien maiden kansalaisten maahantulon ja oleskelun edellytyksistä kausityöntekijöinä työskentelyä varten annettuun lakiin (907/2017, jatkossa kausityölaki). Muutoksien tavoitteena on parantaa kolmansien maiden kansalaisten maahantulon ja oleskelun edellytyksistä kausityöntekijänä työskentelyä varten annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (2014/36/EU, kausityödirektiivi) kansallisen täytäntöönpanon tasoa.

Työ- ja elinkeinoministeriö, työministeri Marttinen

41 **HE vetymarkkinalaiksi ja siihen liittyviksi laeiksi**

[TEM038:00/2023](#)

Annetaan vetymarkkinalaki sekä täydennetään maakaasumarkkinalakia ja energiamarkkinoiden valvontaan liittyvää lainsäädäntöä EU:n uuden kaasulainsäädännön edellyttämällä muutoksilla.

Työ- ja elinkeinoministeriö, ympäristö- ja ilmastoministeri Multala

Sosiaali- ja terveysministeriö

Viikko (arvio)

36 **HE laiksi sosiaalihuoltolain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi**

[STM107:00/2023](#)

Uudistetaan sosiaalihuollon lainsäädäntöä siten, että lisätään hyvinvointialueiden mahdollisuuksia järjestää ja organisoida palvelut nykyistä joustavammin ja asiakaslähtöisemmin alueelliset erityispiirteet ja asiakkaiden yksilölliset tarpeet huomioiden.

Sosiaali- ja terveysministeriö, sosiaali- ja terveysministeri Juuso

36 **HE ennakoivan sosiaali- ja terveydenhuollon mahdollistamiseksi (ennakoiva sote 2)**

[STM011:00/2026](#)

Ensin laaditaan hallituksen esitys tekoälyn ja automaation mahdollistamisesta hoidon tarpeen arvion tekemisessä perusterveydenhuollossa (terveydenhuoltolain 51 §). Kokonaisuus kytkeytyy voimakkaasti potilaan perusoikeuksiin. Laissa olisi esimerkiksi säädettävä automaattisesta päätöksenteosta. Samaan aikaan tehdään esiselvitystä muista automaation ja tekoälyn käyttöön liittyvistä säädöstarpeista eli selvitetään, milloin ja missä prosesseissa tekoäly ja automaatio voisi tehostaa prosesseja, mutta lainsäädäntö on esteenä. Lisäksi selvitetään sote-tietojen laajempaa hyödyntämistä ennakoivissa sote-palveluissa, kuten seulonnoissa.

Sosiaali- ja terveysministeriö, sosiaali- ja terveysministeri Juuso

37 **HE ihmisperäisiä aineita koskevan EU-asetuksen täytäntöönpanoa koskevaksi lainsäädännöksi**

[STM105:00/2025](#)

Euroopan parlamentin ja neuvoston ihmisessä käytettäväksi tarkoitettujen ihmisperäisten aineiden laatu- ja turvallisuusvaatimuksia koskeva asetus (EU 2024/1938) tuli voimaan 7.8.2024. Asetuksesta käytetään nimeä SoHO-asetus (Substances of Human Origin), ja se korvaa nykyiset veri-, kudos- ja soludirektiivit (2002/98/EY ja 2004/23/EY). Asetusta sovelletaan siirtymäajan jälkeen 7.8.2027 alkaen. Hallituksen esityksellä ehdotetaan tehtäväksi SoHO-asetuksen edellyttämät muutokset kansalliseen lainsäädäntöön, joka koskee ihmisperäisiä aineita.

Sosiaali- ja terveysministeriö, sosiaaliturvaministeri Grahn-Laasonen

38 **HE laiksi eräiden teknisten laitteiden vaatimustenmukaisuudesta ja siihen liittyviksi laeiksi**

[STM094:00/2024](#)

Esityksessä ehdotetaan annettavaksi laki eräiden teknisten laitteiden vaatimustenmukaisuudesta. Lisäksi esityksessä ehdotetaan muutettaviksi työsuojelun valvonnasta ja työpaikan työsuojeluyhteistoiminnasta annettua lakia, työsuojeluun liittyvien

arviointielimien hyväksymisestä annettua lakia sekä eräiden tuotteiden markkinavalvonnasta annettua lakia. Esityksellä toimeenpantaisiin koneista annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU 2023/1230) osalta ne säännökset, jotka edellyttävät kansallisen tason lainsäädäntöä. Tavoitteena on myös selkeyttää ja ajantasaistaa työssä käytettäviä teknisiä laitteita koskevaa sääntelykokonaisuutta. Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan 20.1.2027.
Sosiaali- ja terveysministeriö, sosiaaliturvaministeri Grahn-Laasonen

39

HE terveydensuojelulaksi

[STM103:00/2023](#)

Uudistuksen myötä terveydensuojelulaissa on tarkoituksena säätää kattavammin muun muassa viranomaisten valvonnasta ja hallintomenettelyistä sekä viranomaisten käyttämistä tietojärjestelmistä. Uudistuksessa myös täsmennetään laissa säädettyjä asiantuntijoiden pätevyysvaatimuksia ja eri viranomaisten välisiä toimivaltuuksia. Samoin häiriötilanteita ja varautumista koskevia pykälä tarkastellaan ja tarvittaessa selkeytetään. Uudistuksessa tarkastellaan laajemminkin säädösten toimivuutta ja ajantasaisuutta. Samalla kokonaisuudistuksen tavoitteena on muuttaa lakia siten, että se vastaisi ympäristöterveydenhuollon sektorin muuta lainsäädäntöä.

Sosiaali- ja terveysministeriö, sosiaaliturvaministeri Grahn-Laasonen

39

HE eurooppalaista terveysdata-avaruusasetusta täydentävästä sääntelystä sosiaali- ja terveystietojen toissijaisesta käytöstä annettuun lakiin ja eräisiin muihin lakeihin

[STM114:00/2024](#)

Tavoitteena on säätää eurooppalaisen terveysdata-avaruusasetuksen toisiokäyttöä koskevan osuuden kansallisesti täydentävä sääntely. Hallituksen esityksessä arvioidaan millä tavalla EHDS-asetuksen vaatimukset toteutetaan Suomessa, huomioiden nykyinen terveystietojen toisiokäyttöä koskeva sääntely sekä käytössä olevat tietojärjestelmät kuten tietoturvalliset käyttöympäristöt. Lisäksi on huomioitava vaikutus sosiaalihuollon tietojen toisiokäyttöön, jotta se voidaan edelleen mahdollistaa toisilain mukaisesti. Lisäksi hallituksen esityksessä arvioidaan miltä osin kansallista liikkumavaraa on tarkoituksenmukaista käyttää ja mitä EHDS asetusta täydentävää kansallista lainsäädäntöä tarvitaan.

Sosiaali- ja terveysministeriö, sosiaaliturvaministeri Grahn-Laasonen

39

HE laiksi vakuutusyhtiöiden kriisinratkaisusta sekä siihen liittyviksi laeiksi

[STM013:00/2025](#)

Hallituksen esityksellä pannaan kansallisesti täytäntöön vakuutusyhtiöiden elvytys- ja kriisinratkaisudirektiivi. Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2025/1 astui voimaan 28.1.2025 ja direktiivi tulee sovellettavaksi 30.1.2027 alkaen. Vakuutusyhtiöiden elvytys- ja kriisinratkaisudirektiivi edellyttää vakuutusyhtiöiden ennakoivan elvytyksen suunnittelusta ja kriisinratkaisusta säättämistä. Direktiivi ehdotetaan pantavaksi täytäntöön osin uudella vakuutusyhtiöiden kriisinratkaisusta annetulla lailla ja osin muutoksilla vakuutusyhtiölakiin sekä siihen liittyviin lakeihin.

Sosiaali- ja terveysministeriö, sosiaaliturvaministeri Grahn-Laasonen

- 39 **HE laiksi sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen käsittelystä annetun lain muuttamisesta**
[STM014:00/2025](#)
Kehitetään sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen käsittelyä koskevaa sääntelyä, jotta tiedot ovat sujuvammin käytettävissä erityisesti sosiaali- ja terveydenhuollon välillä sekä hyvinvointialueiden ja muiden viranomaisten välillä. Tarkennetaan Kanta-palvelujen tallennusvelvoitteita ja säilytysaikoja.
Sosiaali- ja terveysministeriö, sosiaali- ja terveysministeri Juuso
- 39 **HE lastensuojelulainsäädännön uudistamisesta**
[STM057:00/2025](#)
Hallituksen esityksessä uudistetaan lastensuojelulainsäädäntö pääministeri Orpon hallituksen ohjelman mukaisesti. Hallituksen esityksellä toteutetaan lastensuojelulainsäädännön uudistamisen toinen vaihe ja ehdotuksissa otetaan huomioon erityisesti hallitusohjelman kirjaus varhaisen tuen, moniammatillisen lapsiperhetyön ja lastensuojelun avopalveluita painottavan palvelurakenteen edistämisestä.
Sosiaali- ja terveysministeriö, sosiaali- ja terveysministeri Juuso
- 39 **HE laiksi sosiaali- ja terveydenhuollon valvonnasta annetun lain muuttamisesta**
[STM170:00/2025](#)
Sosiaali- ja terveydenhuollon valvonnasta annettua lakia muutetaan lain jälkiarvioinnin perusteella tarpeelliseksi katsotuilta osin
Sosiaali- ja terveysministeriö, sosiaali- ja terveysministeri Juuso
- 39 **HE lääkkeiden velvoitevarastoinnista annetun lain muuttamisesta**
[STM180:00/2025](#)
Hallituksen esityksessä ehdotetaan muutettavan lääkkeiden velvoitevarastoinnista annettua lakia ja valtioneuvoston asetusta. Esitys perustuu pääministeri Orpon hallitusohjelmakirjauksiin lääkkeiden velvoitevarastointia koskevan lainsäädännön uudistamisesta. Hallituksen esityksellä pyritään siihen, että lääkkeiden velvoitevarastointi turvaisi tehokkaasti lääkkeiden saatavuutta ja huoltovarmuutta myös tulevaisuudessa. Esityksen tavoitteena on joustava, tasapainoinen ja ajantasainen varastointijärjestelmä. Hallituksen esitystä valmisteltaessa arvioidaan muun muassa velvoitevarastoitavia lääkeryhmiä, varastomääriä ja varaston laskemisperusteita.
Sosiaali- ja terveysministeriö, sosiaaliturvaministeri Grahn-Laasonen
- 39 **HE eurooppalaista vammaiskorttia koskevaksi lainsäädännöksi (eurooppalaista vammaiskorttia ja vammaisen henkilön pysäköintilupaa koskevien direktiivien täytäntöönpano)**
[STM184:00/2025](#)
Hallituksen esitys eduskunnalle lainsäädännöksi, jolla pannaan täytäntöön eurooppalaista vammaiskorttia ja vammaisen henkilön pysäköintilupaa koskevat direktiivit (EU) 2024/2841 ja (EU) 2024/2842 erityisesti siltä osin, kuin niissä säädetään eurooppalaisesta vammaiskortista. Lainsäädännön on tarkoitus tulla voimaan 5.6.2027, mikä on direktiivien täytäntöönpanon määräaika.
Sosiaali- ja terveysministeriö, sosiaali- ja terveysministeri Juuso

- 39 **HE laiksi kuolemansyyn selvittämisestä annetun lain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi**
[STM190:00/2025](#)
Säädetään lakitasoiset säännökset kuoleman toteamisesta ja päivitetään kuoleman toteamisen käytänteitä. Lisäksi täsmennetään ruumiin käsittelyä ja säilyttämistä sekä tehdään muita välttämättömiä muutoksia. Tavoiteltu voimaantulo 1.1.2027.
Sosiaali- ja terveysministeriö, sosiaali- ja terveysministeri Juuso
- 39 **HE laiksi vammaisetuksista annetun lain muuttamisesta (yleinen keliakiakorvaus)**
[STM199:00/2025](#)
Esityksessä ehdotettaisiin, että vammaisetuksista annettuun lakiin (570/2007) lisättäisiin uusi etuus, keliakiakorvaus, jota 18 vuotta täyttänyt henkilö saisi asianmukaisesti todetun keliakian tai ihokeliakian perusteella. Valmistelun aikana arvioidaan, onko tarpeen muuttaa keliakiasta tai ihokeliakiasta aiheutuvien ylimääräisten ravintomenojen huomioimista toimeentulotuesta annetun lain (1412/1997) mukaista perustoimeentulotukea haettaessa.
Sosiaali- ja terveysministeriö, sosiaaliturvaministeri Grahn-Laasonen
- 41 **HE sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilöitä koskevaksi lainsäädännöksi**
[STM096:00/2023](#)
Kokonaisuudistusta koskevassa hankkeessa uudistetaan sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilöitä koskevat lait sekä niiden nojalla annetut asetukset.
Ammattihenkilölainsäädännön kokonaisuudistuksen myötä ammattioikeussäätely saatetaan nykyisten perus- ja ihmisoikeusvelvoitteiden mukaiseksi sekä huomioidaan EU-oikeudesta ja oikeuskäytännöstä tulevat vaatimukset.
Sosiaali- ja terveysministeriö, sosiaali- ja terveysministeri Juuso

Ympäristöministeriö

Viikko (arvio)

- 37 **HE ilmanlaatudirektiivin muutoksen täytäntöönpanosta**
[YM073:00/2024](#)
Ilmanlaadusta ja sen parantamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (2008/50/EY) muutoksen (EU) 2024/2881 täytäntöönpano. Keskeisimmät ilmanlaadusta koskevat asetukset ovat valtioneuvoston asetus ilmanlaadusta (79/2017) sekä valtioneuvoston asetus ilmassa olevasta arseenista, kadmiumista, elohopeasta, nikkelistä ja polysyklisistä aromaattisista hiilivedyistä (113/2017). Edellä mainitut asetukset perustuvat EU direktiiveihin, jotka muutoksessa 2024/2881/EU yhdistettiin. Muutettuun direktiiviin viitataan mm. ympäristönsuojelulaissa (527/2014) sekä valtioneuvoston asetuksessa ympäristönsuojelusta (713/2014).
Ympäristöministeriö, ympäristö- ja ilmastoministeri Multala

- 38 **HE yhdyskuntakehittämislaki sekä eräksi siihen liittyviksi laeiksi**
[YM074:00/2023](#)
Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi uusi laki yhdyskuntakehittämisestä. Voimassa oleva laki kaavojen toteuttamisesta (132/1999, entinen maankäyttö- ja rakennuslaki) ehdotetaan kumottavaksi. Lisäksi ehdotettaisiin muutettavan eräitä yhdyskuntakehittämislakiin liittyviä lakeja. Yhdyskuntakehittämislainsäädäntöön kunnien maapolitiikasta, kunnalle yhdyskuntarakentamisesta aiheutuvien kustannusten korvaamisesta, kehittämisalueesta, tonttijaosta sekä lain soveltamisalaan kuuluvasta maan luovuttamisesta, lunastamisesta ja kaavan toteuttamisesta johtuvasta korvauksesta.
Ympäristöministeriö, ympäristö- ja ilmastoministeri Multala
- 38 **HE laiksi käytöstä poistetun maatuulivoimalan purkamisesta ja purkuvakuudesta sekä laiksi rakentamislain muuttamisesta**
[YM012:00/2024](#)
Esityksessä ehdotettaisiin säädettäväksi uusi laki käytöstä poistetun maatuulivoimalan purkamisesta ja purkuvakuudesta. Rakentamislakiin lisättäisiin säännökset maatuulivoimalan purkamisluvasta, minkä lisäksi lakiin tehtäisiin muita uuden lain säätämisestä johtuvia täsmennyksiä ja teknisluonteisia muutoksia.
Ympäristöministeriö, ympäristö- ja ilmastoministeri Multala
- 38 **HE laiksi eräiden ympäristöasioiden käsittelystä Lupa- ja valvontavirastossa annetun lain 3 ja 23 §:n sekä eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta**
[YM013:00/2025](#)
Hankkeessa laaditaan säädösehdotukset perustettavan Lupa- ja valvontaviraston ennakkolaisen ohjauksen viranomaistehtävän maksullisuuden määräytymisestä ja kohdentamisesta.
Ympäristöministeriö, ympäristö- ja ilmastoministeri Multala
- 38 **HE yhdyskuntarakentamislaki sekä eräksi siihen liittyviksi laeiksi**
[YM047:00/2025](#)
Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi uusi laki yhdyskuntarakentamisesta. Voimassa oleva laki kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta kumottaisiin sekä voimassa olevaa alueidenkäyttölakia muutettaisiin kumoamalla siitä kunnan yleisiä alueita koskeva luku, hulevesiä koskeva luku sekä eräitä muita säännöksiä. Uudessa laissa säädettäisiin siitä, kuinka kunnan kadut ja muut yleiset alueet tulee suunnitella, rakentaa ja kunnossapitää ja millä periaatteilla teknisiä verkkoja voidaan sijoittaa niille. Laissa säädettäisiin lisäksi hulevesien hallinnasta rakennetussa ympäristössä.
Ympäristöministeriö, ympäristö- ja ilmastoministeri Multala
- 39 **HE laiksi eräiden kuntien yhteistyöstä merialueen suurten alusöljy- ja aluskemikaalivahinkojen jälkitorjunnan järjestämisessä ja laiksi pelastuslain 111 a §:n muuttamisesta**
[YM044:00/2020](#)
Ehdotetaan säädettäväksi laki eräiden kuntien yhteistyöstä merialueen suurten alusöljy- ja aluskemikaalivahinkojen jälkitorjunnassa. Laissa säädettäisiin rannikkokuntien yhteistyöstä ja varautumisesta pelastuslain 111 a §:ssä tarkoitetun jälkitorjunnan järjestämisessä, kun kyseessä

on merialueella tapahtuva suuri alusöljy- tai aluskemikaalivahinko, josta aiheutuu vakavaa vaaraa tai haittaa ympäristölle tai ihmisten terveydelle. Lisäksi pelastuslain 111 a §:ää esitetään muutettavaksi siten, että siihen sisällytettäisiin aluskemikaalivahinkojen jälkitorjunnan järjestämisvelvoitetta koskevat säännökset.

Ympäristöministeriö, ympäristö- ja ilmastoministeri Multala

39 **HE valtion tukemien vuokra- ja asumisoikeusasuntojen asukasvalintaa koskevien säännösten muuttamisesta**

[YM010:00/2023](#)

Säädösvalmistelu liittyy tarpeeseen majoittaa ja valita Ukrainasta paenneita tilapäistä suojelua saavia asukkaiksi valtion tukemiin vuokra-asuntoihin. Lisäksi ehdotetaan poikkeussäännöstä vuoden oleskelulupavaatimuksesta pitkäaikaisen asunnontarpeen perusteella. Lakeihin tarkennettaisiin myös asukasvalintaan liittyvien toimijoiden tehtäviä. Muut valmisteltavat muutokset liittyvät oleskelulupia koskevan lainsäädännön muutoksiin, pääministeri Orpon hallitusohjelmaan sekä asukasvalintaan julkisena hallintotehtävänä.

Ympäristöministeriö, ympäristö- ja ilmastoministeri Multala

41 **HE yhdyskuntajätevesidirektiivin täytäntöönpanemiseksi**

[YM006:00/2025](#)

Tehdään kansalliseen lainsäädäntöön uudelleenlaaditun yhdyskuntajätevesien käsittelystä annetun direktiivin edellyttämiä muutoksia. Muutoksia edellytetään ympäristönsuojelulakiin (527/2014) ja vesihuoltolakiin (119/2001). Lisäksi myös esimerkiksi terveydensuojelulakiin ja tartuntatautilakiin saatetaan edellyttää muutoksia. Ympäristönsuojelulain nojalla annettu yhdyskuntajätevesiasetus tulee samassa yhteydessä antaa uudelleen.

Ympäristöministeriö, ympäristö- ja ilmastoministeri Multala

44 **HE ennallistamisasetuksen heikentämättömyysvelvoitteen soveltamiseksi**

[YM022:00/2025](#)

Esityksessä ehdotetaan Euroopan parlamentin ja neuvoston ennallistamisasetuksen heikentämättömyysvelvoitteen ja sen joustavan soveltamisen toimeenpanosta. Lisäksi esitys sisältää ehdotukset heikentämättömyysvelvoitteeseen liittyvästä seurannasta ja raportoinnista.

Ympäristöministeriö, ympäristö- ja ilmastoministeri Multala

44 **HE Metsähallituksen rakennuskantahankkeeseen liittyvät luonnonsuojelualueiden säädösmuutokset**

[YM045:00/2025](#)

Hankkeessa valmistellaan Metsähallituksen rakennuskantahankkeessa luovutettavaksi tunnistettujen rakennusten luovuttamisen mahdollistavat lakimuutokset. Muutokset koskevat arviolta viittä kansallispuistoa. Sisältö ja aikataulu tarkentuvat Metsähallituksen rakennuskantahankkeen edetessä. Hankekokonaisuus sisältää 1–3 hallituksen esitystä. Hanke liittyy pääministeri Orpon hallituksen hallitusohjelman tavoitteeseen julkisen talouden tasapainottamisesta ja hallituksen päätöksiin valtionhallinnon sopeutustoimista.

Ympäristöministeriö, ympäristö- ja ilmastoministeri Multala

44

HE laiksi eräiden valtion omistamien alueiden muodostamisesta kansallispuistoiksi ja luonnonpuistoiksi annetun lain muuttamisesta

YM046:00/2025

Hankkeessa esitetään muutettavan eräiden valtion omistamien alueiden muodostamisesta kansallispuistoiksi ja luonnonpuistoiksi annettua lakia Itäisen Suomenlahden kansallispuiston laajentamiseksi merialueille. Hankkeessa Itäisen Suomenlahden kansallispuistoon liitettäisiin noin 63 000 hehtaaria kansallispuiston saaria ja luotoja ympäröiviä vesialueita. Kansallispuistoon liitettävät vesialueet ovat valtion hallinnassa ja sijaitsevat Virolahden ja Pyhtään kunnissa sekä Haminan, Kotkan ja Loviisan kaupungeissa. Laajennuksen yhteydessä tarkasteltaisiin Itäisen Suomenlahden kansallispuiston rauhoitussäännösten ajantasaisuus.

Ympäristöministeriö, ympäristö- ja ilmastoministeri Multala

45

HE laiksi rakennusvalvonnan järjestämisestä

YM075:00/2024

Hallituksen esityksessä säädetään rakennusvalvontatoimen järjestämisestä.

Ympäristöministeriö, ympäristö- ja ilmastoministeri Multala

Valtioneuvoston selonteot

Kevätistuntokaudella 2026 eduskunnalle annettavat valtioneuvoston selonteot

Selonteko kansallisesta ruokastrategiasta (maaliskuu), maa- ja metsätalousministeriö

Valtioneuvoston selonteko julkisen talouden suunnitelmasta vuosille 2027–2030 (huhtikuu), valtiovarainministeriö

Ajankohtaisselonteko ulko- ja turvallisuuspolitiikan toimintaympäristön muutoksesta (toukokuu), ulkoministeriö

Tulevaisuusselonteko 2. osa (kesäkuu), valtioneuvoston kanslia

Digikompassia koskeva selonteko (kesäkuu), opetus- ja kulttuuriministeriö

Syysistuntokaudella 2026 eduskunnalle annettavat valtioneuvoston selonteot

Oikeudenhoidon selonteko (syyskuu), Oikeusministeriö

Valtioneuvoston selonteko Suomen osallistumisesta Ukrainaa tukevaan Euroopan unionin sotilaalliseen avustusoperaatioon (EUMAM Ukraine) (syysistuntokausi), ulkoministeriö

Valtioneuvoston selonteko eduskunnalle Puolustusvoimien osallistumisesta Naton rauhan ajan yhteisen puolustuksen tehtäviin vuonna 2028 (syysistuntokausi), puolustusministeriö